A fiú a lábát lógatta. Keze ügyében ügyes vízforraló, kezében műanyag pohár és már messziről kiáltotta:

— Teát vagy kávét kérsz? Cukorral vagy cukor nélkül?

Nem lett volna szabad csodálkoznom. Hiszen mi sem természetesebb annál, hogy Nagy-Britanniában, ezen a több nép lakta, ám mégiscsak angolos vidéken első szóra nyúlnak a vízforraló, a teafű után. Meg aztán föl is készülhettem volna jó előre a dologra, hiszen alig egy perce, hogy rámeredtem egy táblára, amelyen ez a felirat volt olvasható: „25 méter után tea és kávé kapható". Hozzátéve: „It is not a joke." Ez nem tréfa.

Mi sem természetesebb, mint hogy tréfára vettem a dolgot, mi több, galád gúnynak. És természetes, hogy csodálkoztam, amikor megláttam a fiút, amint a lábát lóbálva, teát, kávét kínál. A tábla ugyanis félúton állt, maga a fiú is félúton ült Fort William és a Ben Nevis között. Fort Williamről csak annyit, hogy békés fürdőhely a Loch Linnhe partján. Lakói jókedvű skótok, jobbára vitorlás népség. Még afféle kényszerképzetek sem zavarják őket, hogy felfedezzék a maguk Loch Ness-i szörnyét. Azt az ártatlan és ártalmatlan vízi szamarat, amit harminc kilométerrel odébb időről időre látni vélnek őslakosok és turisták egyaránt.

A Ben Nevis pedig? Nos, a jó öreg Ben Skócia és Nagy-Britannia legmagasabb hegye. 4343 láb, azaz 1343 méter magas. Hófödte csúcsa már kilométerekről hűsítő látvány a szokatlanul meleg skót nyárban.

— A Benre akar menni? Mi sem egyszerűbb! Ledobja a hátizsákot, és fölszalad — biztatott a skót sofőr, aki fölvett Fort William felé tartva. Hátizsákos, bakancsos külsejéből ítélve, nálam szakavatottabb turista volt.

Az „Ágy és reggeli" nevű szállás házigazdája azonban vitorlás ember. Szereti a végtelen vizeket, és óvakodik a magasságoktól. Itt született Vilmos erődjében, de a Ben Nevisen még sohasem járt.

— Veszélyes dolog az, kivált egy nőnek. Tavaly is tizenketten tűntek el a Benen. Igaz, akkor esett a hó. De hát ki tudja a Bennél, mikor hoz napsütést, havat vagy szelet...

Így indultam el, biztatással és féltéssel. Magam bátorítására egy angol családhoz csatlakoztam. A mama és a lány félóra múltán visszafordult. Meleg volt aznap a Nevisen. Tom, a nyolcéves-forma fiú azonban határozottan lépkedett előttem. Ettől némiképp elszégyelltem magam és megkeményítettem a járásomat. Tavakat, erdőket hagytunk magunk alatt. Ahogy fogyott a zöld, úgy sokasodtak lábunk alatt a kövek, körülöttünk a tundraszerű növények. Szerte birkanyájak legelésztek, ez már az ő birodalmuk. Néha föltűnt egy-egy hegyi patak, vize jéghideg, a megolvadt hó levét hordja lefelé.

Két felírás a csúcson. Az emlékmű (balra) a Ben áldozataié. A másik tábla (jobbra) teát és kávét kínál

Félúton házigazdám járt az eszemben: mégiscsak meggondolatlan dolog egy gyenge nőnek birkózni az irdatlan magassággal. Akkor láttam meg a táblát, s a tábla után pontosan huszonöt méterre a teát kínáló fiút. Délibáb lehet, gyanakodtam. De hát messze voltam attól a vidéktől, ahol délibábokat látni.

— Hogy kerülsz ide? — kérdeztem a teát kortyolgatva.

— Ó, én már évek óta járok a Benre! — mondta a skót srác vidáman. — Évek óta egy dologra vágytam odafönn a csúcson: egy jó teára. Egyszer aztán meguntam a dolgot. Ha senki nem vár engem teával, majd főzök én magam másoknak. Tehát följöttem, megfőztem az első teát, és az emberek örültek. Azóta naponta jövök reggel, visszamegyek este. Főzöm a kávét meg a teát, elbeszélgetek az emberekkel és mindnyájan jobban érezzük magunkat.

— Mennyire van ide a csúcs? — érdeklődtem szedelőzködve, kicsit félve a választ.

— Már egészen keveset kell menni — mondta ravaszul. Ravaszságával nekem segített, mert az út neheze még hátra volt. Még el kellett érnem oda, ahol már csak köveken jártam, sőt onnan még tovább is, a hó birodalmába, keresztülvágni magam a térdig érő hómezőn. Hűsítő volt a hó a nagy melegben, de később, odafönn a csúcson, ahol szabadon jártak a szelek, már fáztam. Az előttem haladó mindig hátraszólt, én megfordultam, s úgy adtam tovább az útirányra vonatkozó utasításait a mögöttem jövőnek. Egyetlen rossz lépés a Benen halálos lehet.

— Tudja, hogy talán maga az első magyar, aki megjárta a Bent? — a skót szavában elismerés és csodálkozás keveredett.

Nem én voltam az első magyar, de számomra a Ben Nevis az első igazi csúcs, amit teljesítettem. Nem volt erőm örülni. Ledobtam magam egy sziklára, hagytam, hogy arcomat érje a nap, verje a szél. S szemem minduntalan visszatévedt arra az emlékkőre, amit a háború alatt állítottak az itt elesett hősöknek. Körülötte évről évre gyűlnek az újabb táblák. A legutóbbi a tavaly eltűnt tizenkét fiatal emlékére került oda.

A visszaút vidáman telt. Mindössze annyi volt hátra, amennyit addig megtettem: négy óra, bármelyik pillanatban gurulásra kész köveken. A nap már lemenni készült Fort William fölött, amikor szembe futott velem a cambridge-i kollégium hatos csapata. Ötszáz fontért, fogadásból vállalták, hogy huszonnégy óra alatt megmászzák Nagy-Britannia három legmagasabb csúcsát. Most indultak neki az elsőnek...

Kép és szöveg:
Major Árvácska

Félúton a csúcs felé, jólesik a skót erdész teája

ORSZÁGOS ÚTTÖR
TÚRÁK
1985 - 1986

Ő-
8
S.-ÚJHELY
M.
A.
SÁROSPATAK
9
MISKOLC
KISVÁRDA
SALGÓTARJÁN
7
F.-GYARMAT
TISZALÖK
NYÍREGYHÁZA
EGER
P.
GYÖNGYÖS
NYÍRBÁTOR
L.
FELDEBRŐ
T.-CSEGE
KISKÖRE
B.
DEBRECEN
SÉS
SZOLNOK
KARCAG
SZARVAS
M.
SKŐRÖS
CSONGRÁD
F.
GYULA
SZEGED
BATTONYA
JELMAGYARÁZAT:
100 KM. A VÖRÖS HADSEREG NYOMÁBAN
ORSZÁGOS KERÉKPÁROS KÖRTÚRA
JELVÉNYSZERZŐ VIZITÚRA
ORSZÁGOS KÉKTÚRA

FOLYTATÁS A 13. OLDALRÓL

Lóhullás-tető (432 m)	Istenmezejétől É
Mátra:	
Szalajkaház	Galyától D
Rudolf-tanya	Galyától K
Farkaskő (651 m)	Mátraházától DNY
Kiss-kő	Kékestetőtől D-DK
Tarjánka-völgy	Domoszlótól NY
Boldogasszony magasa	Mátraballától DNY
Guba-kút	Gyöngyössolymostól ÉNY

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás, bélyegző.

A Tájak-Korok-Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)
Eger: volt trinitárius kolostor, ma Bródy mozi; római katolikus, volt minorita templom; fürdőépület; Minaret; volt kispréposti palota; volt zárda, ma gimnázium; Megyei Tanácsház; római katolikus, volt ferences templom; volt nagyprépositi palota, ma megyei könyvtár; ún. Buttlerház, ma turistaszálló; főszékesegyház; érseki palota; római katolikus plébánia, volt jezsuita, majd ciszterci templom; görögkeleti szerb un. Ráctemplom és plébániaház; római katolikus templom; Dobó István Emlékmúzeum; Gárdonyi Géza Emlékmúzeum; Spekula csillagvizsgáló (Ho Si Minh Tanárképző Főiskola). Átány: Kakas-ház. Bélapátfalva: romterület és kiállítóház. Bükkszentmárton: római katolikus templom. Dormánd: római katolikus templom, Remenyik Zsigmond Emlékszoba. Erdőtelek: Erdőtelki arborétum. Feldebrő: római katolikus templom (XI—XII. sz.). Gyöngyös: református templom, Szent Bertalan templom, római katolikus, volt ferences templom; Mátramúzeum. Gyöngyöspata: római katolikus templom (XV. sz.) Gyöngyössolymos: római katolikus templom. Hatvan: római katolikus templom; volt Grassalkovich-kastély, ma kórház; Hatvany Lajos Múzeum. Heves: r. k. templom (XV. sz.), Hevesi Múzeum kiállítóhelye. Kápolna: Kossuth—Dembinszky-hársak, 1848. kápolnai csata emlékműve, földosztási emlékmű. Kisnána: vár- és népi műemlék. Mikófalva: népi műemlék és kiállítás. Nagyréde: zsellérház. Noszvaj: volt de la Motte-kastély és melléképületei, gazdaház. Parád: palócház, Közlekedési Múzeum Kocsimúzeuma. Recsk: az Érc- és Ásványbányászati Múzeum kiállítóhelye, tájház. Sirok: várrom. Szilvásvárad: Szalajka-völgy, református templom, Szabadtéri Erdészeti Múzeum, Lótenyésztéstörténeti kiállítás. Tarnaszentmária: r. k. templom (XII. sz.). Váraszó: r. k. templom. Verpelét: r. k. templom (XIII. sz.), kovácsműhely.

Üttörő-vándortáborok
Bükk I.: Várkút—Szamassza—Csurgó—Szilvásvárad—Bélapátfalva—Tardos—Eger.

Mátra—Kékes: Gyöngyös—Lajosháza—Mátraszentimre—Bagolyirtás—Mátraháza—Várbükk—Sirok—Eger.

Szervező a Heves megyei Üttörőelnökség.

TÚRAMOZGALMAK

Komárom megye turistája — jelvényszerző túra.
Érintendő pontok: Tata, Komárom, Szőny, Dunaalmás, Tatabánya, Esztergom, Vértesszőlős, Vitányvár, Oroszlány, Ászár, Vértesszentkereszt, Gerencsérvár, Majkpuszta, Gesztesvár, Pilisnyereg, Rám-szakadék.
A túramozgalmakról, a részvételi feltételekről részletes tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.
Cím: Komárom megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Tatabánya, I. Tóth Bucsoki u. 3. — 2800.
Hová túrázhattok még a megyében?
A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Megnevezés:	Térképi helye:
Gerecse-hegység:	
Ságodó erdészlak	Lábatlantól D
Nagy-Somló-hegy (424 mp)	Dunaszentmiklóstól K
Szelimlyuk vagy Turul emlékmű	Tatabánya Újvárostól K
Sárási kő	
Nagy-Seres-hegy (308 mp)	Tarjántól K
Kőszikla (316 mp)	Epöltől K
Tatai Nagy-tó melletti erdő:	
Öreg-Kovács (555 mp)	Vértesszőlőstől ÉK
Pilis-hegység:	
Fekete-hegy (505 mp)	Kesztölctől ÉK
Hamvaskői-rét	Pilismaróttól DNY
Hideglelős kereszt	Pilismaróttól ÉNY
Vaskapu (404 mp)	Esztergomtól K
Tost-szikla-Ilona-pihenő	Dömsödtől DNY
Prédikálószék (641 mp)	Dömsödtől DDK
Vértes-hegység:	
Majkpuszta	Oroszlánytól ÉK
Nagy-Somlyó (330 mp)	Vértessomlótól ÉK
Vértesszentkereszti rom	Pusztavámtól ÉK

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás és bélyegző.

A Tájak-Korok-Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)
Tatabánya: Munkásmozgalmi és Ipartörténeti Múzeum. Ács: református templom (XII—XIII. sz.) Ácstészer: Táncsics Mihály Emlékház. Ászár: Jászai Mari Emlékmúzeum. Bajna: r. k. templom. Csatka: r. k. templom (XIV. sz.). Esztergom: belvárosi ferences templom, főszékesegyház, Balassa Bálint Emlékmúzeum, Vármúzeum, Babits Mihály Emlékház, Főszékesegyházi Kincstár, Könyvtár, Keresztény Múzeum, Magyar Vízügyi Múzeum. Kesztölc: helytörténeti gyűjtemény. Komárom: Klapka György Múzeum. Neszmély: református templom (XV. sz.). Oroszlány: egykori Kamalduli remeteség, ciszterci apátsági templom és kolostorrom. Pilisszenlélek: pálos kolostorrom (XIV. sz.). Szőny: Dobi István Emlékház. Tata: kálváriadomb, Nepomucenus malom, ma raktár és magtár; Cifra malom, ma gabonaraktár; Kuny Domos Múzeum, Nemzetiségi Néprajzi Múzeum, görög-római szobormásolatok múzeuma, Húsipari Múzeum. Várgesztes: vár, jelenleg turistaszálló, Vértessomló: r. k. templom, Vitány várrom. Vértesszőlős: a Magyar Nemzeti Múzeum Vértesszőlősi bemutatóhelye.
Üttörő-vándortábor
Gerecse: Tatabánya—Tardosbánya—Bajót—Anna-völgy-bánya—Tokod—Tát.
Szervező a Komárom megyei Üttörőelnökség.

ÜTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Nagyeged kilátó	Egertől ÉK a P-jelzésen Felsőtárkánytól a Z, majd a zöld jelzésen Tamás kútjáig, onnan balra a K+ jelzésen.	Bélyegzés a kilátónál.
Perkővölgy-Varróház	Felsőtárkánytól É—ÉK, a PK-jelzésen.	Bélyegzés a helyszínen.
Istállóskő	Szilvásváradtól DK	Bélyegzés a Bükk-fennsíkon.
Lesrét, Berva-bérc	Felsőtárkánytól NY—ÉNY	Bélyegzés a helyszínen.
Síkfőkút, turistaház		Bélyegzés a helyszínen.
Sándor-rét, Ilona vízesés	Parádfürdőtől D	Parádfürdő-bélyegzés.
Sóstó	Mátrafüredtől É—ÉNY	Bélyegzés a helyszínen.
Büne-vára	Mátrafüredtől É—ÉK a kék+ mentén	Bélyegzés a helyszínen.
Markazi vár	Makaztól ÉNY	Bélyegzés a helyszínen.
Lajosháza	Gyöngyössomolytól É	Bélyegzés a helyszínen.
Sirok-Kútvölgy	Sirok	Sirok-bélyegzés.
Kanázs vár	Mátraderecskétől D	Bélyegzés a helyszínen.

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:
Fekete-hegy turistaház (turistaház bejárata)	Kesztölc—Fekete-hegy turistaház (S+) —Pilisszentlélek (kb. 6 km).
Vaskapu turistaház	Esztergom—Vaskapu turistaház (Z) — Búbánat-völgy (S+S) (kb. 8 km).
Hoffman kunyhó (épület bejárata)	Pilisszentlélek—Hoffman kunyhó (P) —Pilismarót (kb. 8 km).
Pilisnyereg (az emlékmű melletti eligazítótábla alatti élőfa)	Kesztölc—Klastrompuszta (K) — Pilisnyereg (kb. 10 km).
Klastrompuszta, turistaház (turistaház bejárata)	Kesztölc—Klastrompuszta (K)—Pilisnyereg (S)—Pilisszentlélek (P, S) (kb. 10 km).
Gerecse-hegység:	
Koldusszállás (vadászház közelében lévő kopjafa)	Tatabánya-Újváros—Turul (P) Koldusszállás (P+S) Tatabánya—Felsőgalla (S) (kb. 7 km).
Jánosforrás (forrás melletti esőház)	Tatabánya-Újváros—János-forrás (P) Hidrogénállomás (P) Tardosbánya (P+) (kb. 10 km).
Kisréti vadászház (vadászház tornáca)	Tatabánya-Újváros—Turul (P) Kisréti vadászház (P+) Koldusszállás (S) Tarján (K+) (kb. 10 km).
Bundschu-kút	Tatabánya-Újváros—Turul (P) Kisréti vadászház (P+) Bundschu-kút (S0) — Vértestolna (K0) (kb. 8 km).
Agostyáni arborétum	Tata — Agostyán arborétum — Tardosbánya (körút) (kb. 12 km).
Római-út (Római úton lévő római-híd melletti kopjafa)	Tata—Szomód (Z) Római-út (Almásneszmély (S, Z) (kb. 10 km).
Baji vadászház (vadászház tornáca)	Vértesszőlős—Baji vadászház (P) — Agostyán (kb. 6 km).
Vértesszőlős Múzeum (múzeum bejárata)	Vértesszőlős Múzeum—Baji vadászház (P) — Tata (S) (kb. 10 km).

Megjegyzés: — egész évben, mindennap, bármely órában látogatható, a Gerecse turistatérképen jól azonosítható pontok.

Vértes-hegység:	
Mátyáskút (turistaház tornáca)	Síkvölgyi akna—Mátyáskút (ZL, K) — Várgesztes (K) (kb. 10 km).
Úttörőház (turistaszálló bejárata)	Síkvölgyi akna — Vitányvár (ZL) Mária szakadék (K) — Úttörőház Tatabánya-Felső (K) (kb 8 km).
Szarvaskút (turistaház tornáca)	Oroszlány—Vértessomló (P) Szarvaskút—Vitányvár (K) Síkvölgyi akna (Z) (kb. 14 km).
Várgesztes (vár bejárata)	Oroszlány—Várgesztes (S) (kb. 9 km).
Kőhányáspuszta (turistaszálló bejárata)	Oroszlány—Kőhányáspuszta (S négyzet) (kb. 8 km).
Mindszentpuszta turistaház (turistaház bejárata)	Oroszlány—Mindszentpuszta turistaház—Gánt (kb. 13 km).
Majkpuszta kolostor (kolostor bejárata)	Oroszlány—Majkpuszta kolostor (P) — Vértessomló (P) (kb. 7 km).

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: a megyei elnökség által kihelyezett szatírozó-sablon.

TÚRAMOZGALMAK

NÓGRÁDI VÁRTÚRÁK — jelvényszerző túra

Érintőpontok: Nógrád, Salgó, Sámsonháza, Fejérkő várrom, Szanda, Drégely, Szécsény, Ecseg, Hollókő, Zagyvatető, Ágasvár, Baglyaskő (vulkán embrió).

Kohász kéktúra

Első szakasza az Ózdi Kohászati Üzemek hivatalház épülete sarkától a kék sávval jelzett úton az Ó-Bükköt és a Bükköt szeli át és a salgótarjáni vasútállomásnál végződik.

Másik szakasza ugyancsak a hivatalháztól indul és Diósgyőrött a Lenin Kohászati Művek 1-es számú kapujánál ér véget.

A túramozgalmakról, túrákról részletes tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.

Cím: Nógrád megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Salgótarján, Vöröshadsereg útja 146. — 3100. Nógrád megyei V. B. Testnevelési és Sportosztály, Salgótarján, Rákóczi út 192. — 3100.

DOROGTÓL NÓGRÁDIG

(A Csongrád megyei Természetbarát Szövetség túrája.)

Érintendő pontok: Dorog, Klastrompuszta, Piliscsaba, Zsíroshegyi turistaház, Hűvösvölgyi úttörővasút-állomás, Hármashatárhegyi Csúcshegy, Rozália téglagyár, Stromfeld Aurél turistaház, Pilisszentkereszt, Dobogókő, Sikárosi erdészház, Pilisszentlászló, Papréti erdészház, Nagyvillám, Visegrád (komp) Nagymaros, Visegrád, Törökmező, Kisinóci turistaház, Nagyhideg-hegy, Nógrád.

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Lovász József KISZ-iskola	Salgóbánya, Salgótarjánból a sárga jelzésen; Zagyvaróna felől a piros turistajelzésen. Autóbusszal Salgótarjántól Salgóbányáig, onnan gyalog.	A KISZ-iskola bélyegzője.
Tanácsköztársaság Emlékmű, Kis-Salgó	Salgótarján	Eresztvényi turistaház.
Nagymező	Pásztói vasútállomástól NY-ra induló kék kereszt turistajelzésen, mátraverebélyi vasútállomástól É-ra induló jelzésen. Autóbusszal Pásztóról vagy Szécsényből érhető el.	Turistaház
Rákóczi-mogyorófa	A romhányi vasútállomástól NY-ra az országos kéktúra útvonalon.	Romhányi Kerámiagyár sporttelepén.
Kubinyi Emlékmúzeum	Szécsény	Múzeumi bélyegző.
Nyírjesi úttörőtábor	Balassagyarmattól D-re	A táborban júniustól szeptemberig, 1986-tól.
Palócmúzeum	Balassagyarmat	A helyszínen.
Mikszáth Emlékfa	Mohora	A gyógyszertárban.
Vay-Zichy kastély	Mohora	Az óvodában.
Benczúr Gyula síremléke	Benczúrfalva	Bolt, posta, tanács stb.

Hová túrázhattok még a megyében?

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Megnevezés:	Térképi helye:
Börzsöny:	
Kámor (662 mp)	Diósjenőtől É-ÉNY
Drégelyvár	Nagyoroszitól ÉNY
Honti-szakadék	Honttól D
Cserhát:	
Fenyves-hegy	Verőcemarostól K
Galiba puszta	Csesztvétől ÉNY
Hegyes-hegy (400 mp),	Cserhátsuránytól ÉK
Lajos tanya	Mohorától ÉK
Karancs—Medves:	
Karancs (729 mp)	Bárnától K
Salgóvár (625 mp)	Salgóbányától NY
Pécs-kő (544 mp)	Salgótarjántól K
Nógrádi vadászház (Partizán Múzeum)	Karancsberény
(Szilváskő (628 mp)	Zagyvarónától K
Domokos-tető (555 mp)	Salgóbányától K
Mátra:	
Muzsla-tető (805 mp)	Pásztótól ÉK
Tóth-hegyes (814 mp)	Mátrakeresztestől D-DK
Hajnács-hegy.	Dorogházától D
Turzsan-arborétum (Csevica-völgy)	Tar várától ÉK Máv állomás

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás, bélyegző.

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)

Salgótarján: Salgóvár, r. k. templom, Munkásmozgalmi Múzeum, Föld alatti Bányászmúzeum. Alsópetény: r. k. templom (XV: sz.). Balassagyarmat: Palócmúzeum, Palócház. Bánk: Szlovák Nemzetiségi Tájház. Cserhátsurány: r. k. templom (román kori). Csesztve: Madách Imre Emlékmúzeum. Egyházasdengeleg: r. k. templom (XIII. sz.). Egyházasgerge: r. k. templom (XIV. sz.). Hollókő: hollókői tájvédelmi körzet, várrom, falumúzeum. Horpács: Mikszáth Kálmán Emlékház. Karancsberény: Nógrádi Partizáncsoport Emlékmúzeuma. Karancskeszi: r. k. templom. Kishartyán: Kőlyukoldal (üledékes homokkő-kőzet barlang). Mátraszőlős: r. k. templom (XIII—XIV. sz.). Mátraverebély: r. k. templom (román kori). Nagybátony: r. k. templom. Nógrád: várrom. Nógrádsáp: Alsósápi római katolikus templom (XIV. sz.). Pásztó: r. k. plébániatemplom (XIII. sz.), helytörténeti kiállítás és középkori romkert, Oskolamesterház (XIV. sz.). Romhány: Rákóczi emlékfa. Tercska: r. k. templom. Sóshartyán: helytörténeti gyűjtemény, falumúzeum. Szécsény: r. k., volt ferences templom (IV. sz.), patika, Kubinyi Ferenc Múzeum. Szécsényújfalu: r. k. templom (kora-gótikus). Szügy: Megyeháza, ma általános iskola. Tar: r. k. templom és kerítőfala (Tari Lőrincz várkastély romja). Zabar: r. k. templom (XIII. sz.).

Úttörő-vándortáborok

Cserhát: Vác — Ősagárd — Romhány — Becske — Ordaspuszta — Nagymező — Mátraverebély.

Nógrádi partizánok útján: Szécsény — Ráróspuszta — Litke — Karancsberény — Salgóbánya KISZ-iskola — Cered — Salgótarján — Kemping.

Szervező a Nógrád megyei Úttörőelnökség.

TÚRAMOZGALMAK

Pest megye turistája

Érintendő pontok: Verőcemaros vasútállomás — Katalinpuszta — Kosd — Rád — Vácduka — Sződ — Vácrátót — Őrbottyán — Vácegres — Gödöllő — Isaszeg — Pécel — Rákoscsaba — Rákoskert — Mezsláp — Gyömrő — Hosszúberek — Péteri — Csévharaszt — Ócsa — Délegyháza — Majosháza — Szigetcsép — Szigetújfalu — Ráckeve — Dömsöd — Apaj.

10 megye 100 nevezetessége — Kelet-magyar jelvényszerző túra. A túramozgalom bemutatja a 10 kelet-magyar megye 100 nevezetességét, megyénként tizet.

A túramozgalmakról, a túrákról részletes tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.

Cím: Pest megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Budapest, Steindl Imre u. 12. — 1054.

Hová túrázhattok még a megyében?

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Börzsöny:
Gál-hegy (362 mp) Kismarostól ÉNy
Pap-hegy (523 mp) Kóspallagtól K
Nagy-galla (479 mp) Márianosztrától ÉNy
Nagy-Koppány (549 mp) Nagyborzsönytől DK
Sós-hegy (585 mp) Márianosztrától ÉK
Vár-bükk (741 mp) Nagyborzsönytől ÉK
Miklós-tető (725 mp) Perőcsénytől DK
Nagy-Mánna (703 mp) Diósjenőtől ÉNy

Budai-hegység és környéke:
Kő-hegy (301 mp) Biatorbágytól DK
Ördög-torony Pilisszentivántól DNy
Katalin-hegy Biatorbágytól ÉK
Csiki-hegyek Budaörstől ÉNy
Vörös-Pocsolyás-hát Nagykovácsitól D
Remete-szurdok Mátraremetétől Ny
Nyakastető Zsámbéktól É.

Duna—Tisza-köze:
Ócsai láperdő Ócsától DK
Magyarország földrajzi középpontja Pusztavacstól ÉK
Gödöllői dombság Főttól ÉK
Margita-hegy (345 mp) Szadától ÉK
Isaszegi 1849-es emlékmű Isaszeg DK részén
Csővári-hegy (349 mp) Csővártól ÉK

Pilis:
Hosszú-hegy (485 mp) Pilisszántótól K
Nagykopasz (447 mp) Piliscsabától É
Vaskapu-völgy Pilisszentkereszttől ÉNy
Pátkuti-völgy Visegrádtól D
Vöröskő (521 mp) Leányfalutól ÉNy
Kő-hegy (366 mp) Szentendrétől Ny
Holdvilág-árok Csobánkától É.

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás, bélyegző.

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)

Abony: Abonyi Lajos Falumúzeum. Aszód: evangélikus templom (XV. sz.), Petőfi Múzeum. Budajenő: r. k. temetőkápolna. Budakeszi: Pest megyei Munkásmozgalmi Múzeum. Cegléd: református templom, r. k. plébániatemplom, Kossuth Múzeum. Csobánka: görögkeleti templom. Dány: Néprajzi ház. Dömsöd: Petőfi Emlékház. Érd: Minaret. Fót: templomrom, Fáy András présháza, ma borozó. Galgamácsa: Galgamácsai Falumúzeum. Göd: Gödi fészek — Munkásmozgalmi sportmúzeum. Gödöllő: r. k. kapucinus templom, helytörténeti gyűjtemény. Isaszeg: r. k. templom (XII. sz.), falumúzeum. Kemence: templomrom és kerítőfala. Márianosztra: r. k., volt pálos templom. Nagyborzsöny: Szent István templom, ún. Bányásztemplom, Érc- és Ásványbányászati Múzeum Kiállítóhelye. Nagykőrös: református templom (XV. sz.), Arany János Múzeum. Nagytarcsa: Falumúzeum. Ócsa: Ócsai tájvédelmi körzet. Penc: Falumúzeum. Pilisborosjenő: helytörténeti kiállítás. Pusztavacs: Jeltorony. Ráckeve: görögkeleti szerb templom, egykori kereskedőház, ma Fekete Holló vendéglő, Árpád-múzeum. Solymár: Szarkavár rom, helytörténeti gyűjtemény. Sülysáp: r. k. templom (XV. sz.). Szentendre: görögkeleti püspöki székesegyház ún. Belgrád temploma, Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Ferenczy Múzeum, Művésztelepi Galéria, Római Kőtár, Czóbel Múzeum. Kovács Margit kerámiagyűjtemény, Népművészetek Háza, Szentendrei Képtár, Barcsay-gyűjtemény, Kerényi Jenő Emlékmúzeum, Kmetty János Múzeum, Szerb egyházművészeti gyűjtemény. Szigetszentmiklós: helytörténeti gyűjtemény, Ádám Jenő gyűjtemény. Szob: Börzsöny Múzeum. Tápiószele: Blaskovich Múzeum. Vác: püspöki székesegyház, felsővárosi r. k. plébániatemplom, volt domonkos templom, pincerendszer, ma borozó, Vak Bottyán Múzeum, Vak Bottyán Múzeum kiállítóhelye. Vácrátót: vácrátóti arborétum. Vámosmikola: helytörténeti gyűjtemény. Verőcemaros: Gorka Kerámiamúzeum. Verseg: r. k. templom (XIII. sz.), falumúzeum. Visegrád: XIII. sz-i Vízibástya, XIII. sz-i Fellegvár, a Magyar Nemzeti Múzeum Mátyás király Múzeuma, Salamon-torony. Zebegény: Szőnyi István Emlékmúzeum. Zsámbék: r. k. templom és kolostorrom, volt premontrei prépostság, Lámpamúzeum. Zsámbok: helytörténeti gyűjtemény.

Úttörő-vándortábor

Ságvári: Szentendre — Csobánka — Pilisvörösvár — Budapest.

Szervező a Pest megyei Úttörőelnökség.

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Ráckeve, Tókerti Parkerdő	HÉV-végállomás	A templomnál elhelyezett satírozó-sablonnal.
Neptun Horgásztanya	Ráckevei Dunaág (5. f.km)	Gondnoksági bélyegző (időkorlátozás nélkül).
Tököli Parkerdő, Nagyrét	Ráckevei Dunaág (37. f.km)	Az esőházban satírozó-sablonnal.
Petőfi-fa, Dömsöd	Dunapart (10. f.km)	Az emlékműre szerelt satírozó-sablonnal.
Ócsa Tájvédelmi Körzet	Ócsa	Tájházi bélyegző.
Pusztavacsi erdő	Pusztavacs	Az emlékhely főépületénél satírozó-sablonnal.
Megyei Úttörőtörténeti Múzeum	Gyömrő, Úttörőház	Bélyegző, hétfőtől szombatig 8-17 óra között.
Erdészlak	Nyáregyháza	Erdészház, minden időszakban.
Fáy-kasatély	Gomba	Az udvarban elhelyezett satírozó-sablonnal.
Tanyai Úttörőmúzeum	Kocsér	Ált. isk. bélyegző (szorgalmi időszakban).
Pálfája erdő	Nagykőrös	Áfész-bolt, illetve melette elhelyezett satírozó-sablonnal.
Alsó-Tápió hídja	Tápióbicske	A 48-as emlékmű melletti satírozó-sablonnal.
1948-as emlékhely	Isaszega, csatadomb	Az emlékműnél, satírozó-sablonnal.
1919-es úttörők emlékoszlopa	Kartal, Általános Iskola	Bélyegző, ill. satírozó-sablon az oszlopnál.
1919-es úttörők első táborhelye	Szentjakabpuszta, Honvéd üdülő	Az emlékmű melletti satírozó-sablonnal.
Fóti Gyermekváros	Fót	Bélyegző (időkorlátozás nélkül).
KISZ-iskola	Sződliget	Bélyegző (időkorlátozás nélkül).
Börzsönyi úttörővasút	Királyrét	Menetjegy
Oszolytető	Csobánka	Nevelőotthoni bélyegző (időkorlátozás nélkül).
Vöröskő	Leányfalu	Az emlékmű melletti satírozó-sablonnal.
Izbégi Parktábor	Szentendre, Lenin úti Iskola	Satírozó-sablonnal.
Viadukt	Biatorbágy	A műút melletti hídpilléren satírozó-sablonnal.
Úttörőmúzeum	Perbál, Általános Iskola	Szorgalmi időszakban bélyegző,
Vadaspark	Dunakeszi	Folyamatosan, belépőjeggyel.

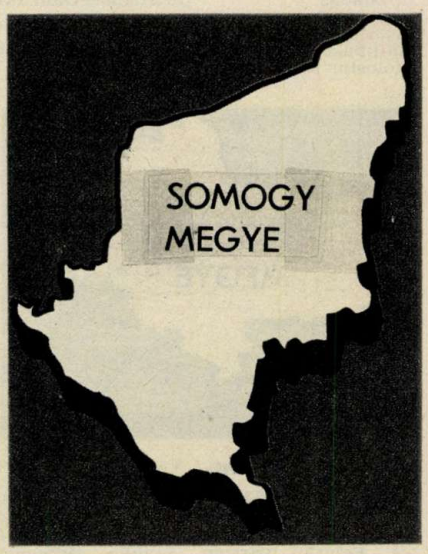

TÚRAMOZGALMAK

Kaposvár turistája

Érintendő pontok: Zselickislaki erdő, Gyertyánosvölgy, Töröcskei erdő-őrház, Tokaji erdő-erdészház, Szenna — református templom, Gombár Déshidai (Desedai) parkerdő — őrház, Kaposvár, Szentjakabi apátság romjai, Kaposvár Múzeum.

Somogy turistája (teljesíthető gyalog, kerékpáron)

Érintendő pontok:

1. Kaposvár, Szentjakab romok, múzeum, Rippl-Rónai villa, donneri kálvária.
2. Kaposvár—Zselici piros körút, Kislak—Töröcske—Tokaji erdők.

3. Zselici tájvédelmi körzet, Papoly-Kardosfa.
4. Barcs, ősborókás.
5. Szenna, falumúzeum, református templom.
6. Balatonszentgyörgy, Csillagvár.
7. Kereki, Fehérkővár romjai.
8. Somogyvár, kastélykert és Árpád-kori ásatások.
9. Nikla, Berzsenyi kúria.
10. Nagybereki: szalocskai kelta földvár, mosdósi kastélypark.
11. Nagyatád: városnézés, szobortárlat.
12. Siófok: múzeum, városnézés.
13. Zala: Zichy Múzeum.
14. Gálosfa: Csepegőkő-forrás, Tótvárosasséréti kulcsosház.
15. Lipótfa: Zsippó—Görgényi vadászház, Mátyáskút.
16. Teleki: Rádpuszta—Balatonszemes Postamúzeum.
17. Lad: kastélykert.
18. Balaton-tó: természetvédelmi terület.
19. Kaposvár, Deseda-tó, túra a tó körül.

Ajánlott túrák: Mesztegnyő: kisvasút túra. Gölle: Fekete István Emlékház, Ötvöskányi: reneszánsz várkastély. Balatonfenyves-Csisztafürdő: kisvasút túra. Andocs: Igalfürdő — kolostor-templom és fürdő. Örtilos: Szentmihályhegy.

Dél-dunántúli kéktúra

Érintőpontok: Szekszárd — Grábóc — Mőcsény — Bátaapáti — Apátvarasdtelep — Mecseknádasd — Óbánya — Kisújbánya — Zobákpuszta — Koszonyatető — Fehérkút — Büdöskút — Petőcakna — Abaliget — Szabás-telep — Nagymáté — Sasrét — Gálosfa — Tótfalui erdészház — Gyertyános (Kaposvár).

Dél-dunántúli úttörő-kéktúra

Érintőpontok: Mecseknádasd — Óbánya — Kisújbánya — Zobákpuszta — Koszonyatető — Fehérkút — Büdöskút — Petőcbánya — Abaligeti barlang.

Javasolt kerékpáros túrák

Kaposvár — Pécs — Máriagyűd — Siklós — Harkány — Kaposvár (207 km).
Kaposvár — Abaliget — Orfűi tavak — Balázshegyi kilátó — Kaposvár (116 km).
Kaposvár — Somogytúr — Balatonlelle — Kőröshegy — Andocs — Igal — Kaposvár (136 km).
Kaposvár — Somogyvár — Buzsák — Csisztapuszta — Nikla — Marcali — Kaposvár (131 km).
Kaposvár — Nagyatád — Babócsa — Barcsi ősborókás — Szigetvár — Kaposvár (164 km).
Kaposvár — Mánfa — Komló — Magyaregregy — Márévár — Dombóvár — Kaposvár (137 km).
Kaposvár — Budapest, Szentendre — Visegrád — Esztergom — Budapest, Kaposvár (562 km). Történelmi túra, az államalapítás és a magyar középkor megismerésére.
A túramozgalmakról, a részvételi feltételekről tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.

Cím: Somogy megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Kaposvár, Május 1. u. 16. — 7400.

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:
Munkásmozgalmi Múzeum	Marcali, Balaton-keresztúrtól 13 km-re.
József Attila Emlékház	Balatonszárszó
Tájház	Buzsák
Szovjet hősi emlékmű	Nagybajom
Latinka Sándor Emlékhely	Kaposvár-Nádasdi erdő
Kék-kápolna, Vörös-kápolna	Boglárlelle
Úttörő túraközpont a Zselicség közepén	Bánya
Fekete István Múzeum	Gölle
Megyei Ifjúsági és Úttörőtábor	Fonyódliget
Magyar—Jugoszláv határátkelőhely	Barcs
Idegenforgalmi és kulturális központ	Szántódpuszta
Helytörténeti Múzeum	Barcs
Művelődési Központ	Barcs
Kunffy Lajos Emlékmúzeum	Somogytúr

Az igazolás — Megyei Ifjúsági és Úttörőtábor — Fonyódliget: a táborban — az érintőpontok helyszínén történik.

Hová túrázhattok még a megyében?

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Megnevezés:	Térképi helye:
Somogyi dombság-Zselicség:	
Csillagvár	Balatonszentgyörgytől D
Cseres-tető	Ságvártól DNy
Fejérkő (303 mp)	Kerkitől DNy
Rádpuszta	Balatonlellétől D
Vörsalma	Bőszénfától
Sasrétpuszta	Bőszénfától D
Hajnás község:	
Csepegő-kő	Kistótvárostól DK

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás, bélyegző.

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek):

Kaposvár: Rippl-Rónai Múzeum, Latinka Sándor Emlékszoba, Somogyi Képtár, Rippl-Rónai Emlékmúzeum. Kaposvár—Kapos—Szentjakab: bencés apátság romjai. Andocs: r. k. volt ferences templom és kolostor. Balatonberény: r. k. templom (XV. sz.). Balatonboglár: pihenőpark és kápolna-tárlatok. Balatonszárszó: József Attila Emlékmúzeum. Balatonszemes: Postamúzeum, r. k. templom (XV. sz.). Balatonszentgyörgy: Népművészeti Tájház, Csillagvár, Barcs; Dráva Múzeum. Buzsák: Népművészeti Tájház. Csurgó: helytörténeti gyűjtemény. Darány: Ősborókás. Fonyód: alsóvár és erődtemplom romjai. Igal: r. k. templom (XV. sz.). Iharosberény: volt Inkey kastély, Kisaszszond: Csokonai Emlékszoba. Lábod: r. k. temetőkápolna. Látrány: templomrom. Marcali: Helytörténeti és Munkásmozgalmi Múzum. Nagyatád: r. k. volt ferences templom. Nagyberki: volt Vigyázó-kastély. Nikla: Berzsenyi Dániel Emlékmúzeum. Somogytúr: Kunffy Lajos Emlékszoba. Somogyváros: templomrom. Somogyvár: bencés apátság romjai. Szenna: református templom, Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény. Szenyér: r. k. templom (XIII—XV. sz.). Teleki: r. k. kápolna. Újvárfalva: Noszlopy Gáspár Emlékmúzeum. Vörs: tájház. Zala: Zichy Mihály Emlékmúzeum. Zamárdi: tájház. Zamárdi-Szántódpuszta: idegenforgalmi és kulturális központ.

Úttörő-vándortábor

Somogy—Zselic: Kaposvár — Töröcskei-tó — Bánya — Szulok — Barcsi parkerdő — Darány.

Szervező a Somogy megyei Úttörőelnökség. (Megjegyzés: 90 db bélyegzőt kérünk.)

TÚRAMOZGALMAK

„Gyalogolni jó!" — Móricz Zsigmond túra

Jelzés: piros sáv. Táv: 130 km.
Érintőpontok: Nyíregyháza — Nagyszállás — Harangod — Mohos-tó — Ófehértó — Baktalórántháza — Vaja — Nyírmada — Ilk — Vásárosnamény — Tákos — Tarpa — Tivadar — Szatmárcseke — Tiszacsécse.

Szabolcs-Szatmár vízi útjain

A megyei természetbarát szövetség azon természetjáróknak, akik az év bármely részében a megye víziútjain (Tisza—Szamos—Kraszna—Túr) 100 km-t eveznek, és túrajelentésüket a szövetség címére elküldik, emlékplakettet adományoz.

Szatmár—Bereg kerékpártúra

Érintőpontok: Nyírbátor — Nyírcsászári — Nyírderzs — Ór — Vaja — Mátészalka — Kocsord — Csenger — Jánkmajtis — Kölcse — Szatmárcseke — Tiszacsécse — Túristavándi — Fehérgyarmat — Tivadar — Tarpa — Csaroda — Tákos — Vásárosnamény — Kisvárda.

A túramozgalmakról, a részvételi feltételekről tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.

Cím: Szabolcs-Szatmár megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Nyíregyháza, Mártírok tere 9. — 4400.

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Bátorligeti őslápvagy Fényi erdő	Bátorliget
Sóstó	Nyíregyháza mellett
Mohos-tó	Kállósemjéntől északra
Túristvándi vízimalom	Túristvándi
Vajai tó	Vaja
Nagy-hegy	Tarpától É

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Templom, fa-harangláb,	Vámosatya
Vasvári Pál Emlékszoba	Nyírvasvári
Volt megyeháza	Nagykálló
Hoportyó, az Alföld legmasabb pontja	Nyírbogát mellett
Nyírkátai erdő	Nyírkátától É
Fa-harangláb	Zsurk
Vay-kastély, ma gyermekotthon	Berkesz
Lónyay-kastély	Tuzsér
Rákóczi-fa	Ricsikai-erdő
Tisza-part,	Dombrád, az úttörőtábor mellett
Tisza-part	Tiszabercel, rév mellett
Fráter-kúria, ma téesz-központ	Kótaj
Vízierőmű	Tiszalök
Tisza-part	Rakamaz, az úttörőtábor mellett

Az igazolás módja: bélyegzés (9. és 10. érintőpontokon: satírozás).

(Megjegyzés: ahol az érintőponttól 1 km távolságon belül található valamilyen bélyegző (bolt, italbolt, posta, iskola stb.), ott az igazolás módja a bélyegző. Ahol ez a távolság több, ott a pont érintését a helyszínen kihelyezett, feltűnően megjelölt jelzés lenyomatának satírozásával lehet igazolni.)

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek):

Nyíregyháza: kultúrpark, Jósa András Múzeum, Sóstói Múzeumfalu. Ajak: református templom (XIII. sz.). Baktalórántháza: r. k. templom (XIII. sz.). Bátorliget: Bátorligeti őslápmúzeuma. Beregsurány: református templom (XIV. sz.). Cégénydányád: Cégénydányádi park. Csaroda: református templom (XIV. sz.). Csenger: református templom (XIV. sz.). Fehérgyarmat: református templom. Kisvárda: r. k. templom (XV. sz.). Kölcse: református templom és fa-harangláb. Lónya: református templom (XIII. sz.). Mátészalka: Szatmár Múzeum. Nagykálló: református harangtorony, Korányi Frigyes Emlékház. Nyírbátor: református templom és harangtorony, r. k., volt minorita templom, Báthori István Múzeum. Nyírbéltek: r. k. templom (XIII. sz.). Piricse: református templom és harangláb (XIII. sz.). Szabolcs: honfoglaláskori földvár, református templom (XI—XII. sz.). Mudrányi-kúria. Szabolcsbáka: református fa-harangláb. Szatmárcseke: Kölcsey Ferenc Emlékszoba, református temető (népművészeti értékű fejfák). Tarpa: tájház. Tákos: református templom és fa-harangláb. Tiszabercel: Bessenyei György Emlékszoba. Tiszacsécse: Móricz Zsigmond Emlékház, református templom és fa-harangláb. Túrisvándi: vízimalom, református templom (XV. sz.). Vaja: Vay Ádám Múzeum. Vásárosnamény: Bereg Múzeum.

TÚRAMOZGALMAK

Lehel-forrás emléktúra

Érintendő pontok: Salgóbánya — Zagyvaróna — Eresztvény — Salgóvár — Zagyvavölgytó — Lehel-forrás.

A túramozgalmakról, a részvételi feltételekről tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.

Cím: Szolnok megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Szolnok, Mátyás király u. 31. — 5001.

Hová túrázhattok még a megyében?

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)

Szolnok: Damjanich János Múzeum, belvárosi plébánia, volt ferences templom; Szabadtéri Vízügyi Múzeum, Szolnoki Galéria, Damjanich János Múzeum kiállítóhelye. Fegyvernek: Pusztatorony templomrom. Jánoshida: rk. volt premontrei templom (XIII. sz.). Jászberény: állatkert, Jász Múzeum. Jászkőhalma: helytörténeti gyűjtemény. Karcag: Karcag—Zádor-híd, Györffy István Nagykun Múzeum. Kisújszállás: helytörténeti gyűjtemény. Nagyiván: tájház. Tiszabura: református templom (XV. sz.). Tiszaderzs: templomrom (XIII. sz.). Tiszaföldvár: Tiszazugi földrajzi múzeum, Bányai Kornél Emlékszoba. Tiszafüred-Kocs: Meggyes Csárda. Tiszafüred: Kiss Pál Múzeum. Tiszakürt: arborétum. Törökszentmiklós: helytörténeti gyűjtemény. Túrkeve református templom (barokk), Finta Múzeum.

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Laposhalom, ősembertelep	Tószeg; Szolnok felől a Gerjé-Perje hídján áthaladva a házak mögötti domb	Attila u. 28/a. előtt.
Ezredéves emlékmű	Köröstetétlen	A község belterületén, az emlékmű mellett.
I. Endre emlékmű	Tiszavárkonytól D, a Tisza mellett vezető úton	A helyszínen.
Vigyázó kastély (1919)	Abony	Abony belterületén, az emlékmű előtt.
Malomzug, a szolnoki csata színhelye (1949)	Szolnok Zagyva gátján kőhídig	A helyszínen, a híd lábánál.
Újszászi parkerdő	Szolnoktól a 32-es úton 17 km-re.	A helyszínen, a kút mellett.
Zádor-híd	Karcag határában a Zádor úton.	A helyszínen, a híd mellett.
Kántor Sándor Tájház	Karcag Erkel F. u. 1.	A helyszínen.
Kaparócsárda	Nagyiván, Hortobágy.	A helyszínen.
Öregerdő	Jászberény, Hűtőgépgyári úton kb. 6 km.	A helyszínen.
Nyugati-fogadókapu	Hortobágy, Tiszafüred felől a 33-as úton kb. 10 km.	A helyszínen.
Arborétum	Tiszaigar	A helyszínen.
Kemény kastély	Tiszafüred	A kastély udvarán.
Román stílusú templomrom	Tiszaderzs	A rom mellett.
Arborétum	Tiszakürt	A bejáratnál.
Árpád-kori temető és templomrom	Kisújszállás	A rom mellett.
Szent Tamás kastély és méntelep	Törökszentmiklós és Mezőtúr között félúton.	A kastély előtt.
Mezőtúr, Fazekasház	Damjanich u. 2.	Satírozás.
Mezőtúr Múzeum	Damjanich u. 2.	Satírozás.
Mezőtúr, Népművészeti Ház	A szolnoki úton.	Satírozás.
Bagimajor-Szélmalom	Kengyeltől 4 km-re, Szolnok felé.	A malom mellett.
Tanácsköztársasági emlékmű	Fegyvernek (4-es út mellett).	Az emlékmű mellett.
Tiszapüspöki — Horgásztanya	Tiszapüspöki Tisza-part	A tanya udvarán.
Túrkeve-Ecsegpuszta	A Berettyó mentén kb. 2 km.	A tér mellett.
Kiss Pál tábornok sírja (1848—49-es szabadságharc tábornoka)	Tiszafüred	
Hortobágyi Nemzeti Park Tájház	Nagyiván	A tájház udvarán.
Tiszaörs-Fürdő	Tiszaörs	A fürdő bejáratánál.
Kastélykert	Pusztataksony	A kert bejáratánál.
Papp Lajos szobrász műterem-lakása	Kisújszállás, Nyár utca.	Bélyegző.
Gimnázium	Kisújszállás, Széchenyi utca	Bélyegző a portán.
Kecskefejes kút	Kisújszállás, Pallati tér.	Satírozó a kút körül.
Arany János szobor	Kisújszállás, gimnázium előtt.	Bélyegző a portán.
Móricz Zsigmond szobra	Kisújszállás, tanácsház előtt.	A tanácsház portáján. bélyegző.
I. világháborús emlékmű	Kisújszállás, tanácsház előtti park.	A tanácsház portáján. bélyegző.
Szovjet katonák sírja	Kisújszállás, Déli temető.	Satírozóhely a bejáratnál.
Kunhalmok	Kisújszállás, Dévaványai út.	Satírozóhely a Dévaványai úton.
Árpád-kori temető	Kisújszállás	Satírozóhely a bejáratnál.
Múzeum	Kisújszállás	Bélyegző a portán.
Kemping	Kisújszállás, 4. sz. műút felé.	A kemping portáján.
Erdei tornapálya	Kisújszállás, 4. sz. műút felé.	Satírozóhely a tornapálya kezdetén.
Református templom	Kunhegyes	Satírozóhely a templom melletti fán.
Könyvtár	Kunhegyes	Bélyegzés a könyvtárban.
Kakat-híd	Kunhegyes—Bánhalma között.	Satírozóhely a hídon.
Horgásztanya (a kisújszállási úttörőház horgásztanyája)	Ecsegfalva	Bélyegzés a helyszínen.
Bemutató tájház	Mezőtúr—Peres, a „Magyar—Mongol" Termelőszövetkezet bekötőútján, a gyomaendrődi úton.	A helyszínen.
Sajfok gőzszivattyú	Tiszasülytől Kőtelek felé a Tisza gátján (kb. 4 km).	A helyszínen.

Dél-dunántúli kéktúra

Érintőpontok: Szekszárd—Grábóc—Mocsény—Bátaapáti—Apátvarasdtelep—Mecseknádasd—Óbánya—Kisújbányai Iskola—Zobákpuszta—Koszonyatető—Fehérkúti turistaház—Büdöskúti turistaház—Petőcbánya—Abaligeti barlang—Nagymátéi turistaház—Szabás—Sasrét—Gáborfa—Tótújfalui erdészház—Gyertyános.

Dél-dunántúli úttörő kéktúra

Érintőpontok: Mecseknádasd—Óbánya—Kisújbánya—Zobákpuszta—Koszonyatető—Fehérkút—Büdöskút—Petőcbánya—Abaligeti barlang.

A túramozgalmakról, a részvételi feltételekről tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.

Cím: Tolna megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Szekszárd, Hunyadi u. 5. — 7101.

Hová túrázhattok még a megyében?

A Tájak-Korok-Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)

Szekszárd: régi megyeháza, ma városi hivatal; rk. plébániatemplom, Béri Balogh Ádám Múzeum, Babits Mihály Emlékház. Liszt Ferenc Emlékszoba, Művészetek Háza. Szekszárd-Keselyűs: Gemenci Vadászati Múzeum. Decs: Sárközi Tájház. Dunaföldvár: vármúzeum. Grábóc: görögkeleti szerb templom és kolostor (XVII. sz.). Kölesd—Borjád: Petőfi emlékmécses. Madocsa: református templom (XII. sz.). Ozora: helytörténeti múzeum. Sárszentlőrinc: Petőfi Emlékház. Simontornya: vármúzeum. Sióagárd: tájház. Szakály: tájház. Tengelic: arborétum.

Úttörő-vándortáborok

Tolnától Baranyáig: Szekszárd—Sötétvölgy—Bonyhád—Váralja—Óbányavölgy—Márévár.

Kapos: Simontornya—Kisszékely—Pincehely—Gyönk—Regöly—Tamási.

Szervező a Tolna megyei Úttörőelnökség.

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Megnevezés:	Térképi helye:	Igazolás módja:
Óriás-hegy (300 mp)	Szekszárdtól DNY	aláírás
Lengyeli arborétum	Lengyel	bélyegző

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Béri-Balogh Ádám emlékfa	Szekszárd (Csatári völgy bejárata) az 56-os út mellett a „P" turistaút szekszárdi kezdőpontja.	Szekszárd vasútállomás pecsétnyomata.
Haramia-forrás	Sötétvölgyi parkerdő, Óriás-hegytől NY, kék kör turistaút mellett.	VI. 20.—VIII. 20. úttörőtábor, a többi időben a kakasdi vendéglő pecsétnyomata.
Gemenc Tájvédelmi Körzet	Szekszárdtól K, a Duna mellett (csoportosan látogatható a Tolna megyei Idegenforgalmi Hivatal szervezésében).	Keselyűsi kiállítópavilon vagy az idegenforgalmi hivatal pecsétnyomata.
Középtengelic (Csapó kastélypark)	Tengelictől É-ra, a térképen Középtengelic.	Kölesd-Alsótengelic vasútállomás pecsétnyomata.
Szálkai horgásztó	Szálkától DNy-ra, a kék turistaút mellett.	Szálka italbolt pecsétnyomata.
Kalán Miska kútja	Váraljától DNY-ra, a kék túristaút mellett.	Váraljai parkerdő Madarász-féle büféjének pecsétnyomata.
Annafürdő (Anna-forrás)	Lengyeltől É, Annafürdő	Lengyel, Mg-i Szakközépisk. és Szakmunkásképző Int. vagy kollégiuma pecsétnyomata.
Mórágy (Parkerdő)	Mórágytól DNy	A Mórágyi Tájházzal szemben levő italbolt pecsétnyomata.
Felsőhetény (Hetényi Parkerdő)	Felsőheténytől ÉNy	Alsóhetény italbolt pecsétnyomata.
Pogányvár (a gyulaji vadrezervátum csak engedéllyel látogatható)	Gyulajtól ÉK	A Gyulaj eszpresszó pecsétnyomata.
Tamási, várhegyi kilátó	Térképi elnevezése: Várhegy.	Tamási vasútállamás pecsétnyomata.
Hajagos	Pincehelytől D-re található, a Hegyhát kistájegység legmagasabb pontja.	Pincehely vasútállomás pecsétnyomata.
Vadkert	Kisszékelytől Ny	Kisszékely eszpresszó pecsétnyomata.
Malom-hegy	Hőgyésztől DK	Hőgyész, Nevelőotthon, Ady E. u. 2.
Homoki-erdő	Németkértől DNy (vadászati időben nem látogatható: május, jún., szept., okt.).	Németkért, Szabadság u. 41. (erdészház pecsétnyomata).
Dunaföldvári-sziget	Dunaföldvártól K-re, a dunaföldvári hídról lehet megközelíteni.	A dunaföldvári Halászcsárda pecsétnyomata.
Imsósi erdő	Paks és Dunakömlőd között, a 6-os főközlekedési úttól keletre eső terület.	A dunakömlődi Halászcsárda pecsétnyomata.

TÚRAMOZGALMAK

Vas megye természetjárója

Gyalogtúrák:

Velem—Kőszeg (országos kéktúra). Őriszentpéter—Szalafő—Pityerszer. Csákánydoroszló—Himfai parkerdő. Celldömölk—Sághegy—Egyházashetye—Borgáta.

Érintendő pontok:

1. Természetvédelmi területek, arborétumok: Kőszeg Chernel-kert, Kám, Jeli arborétum, Szombathely Kámoni arborétum, Ság-hegy tájvédelmi körzet, Sárvári arborétum, Szeleste arborétum.

2. Vasi várak: Jánosháza, Kőszeg, Körmend, Sárvár.

3. Építészeti emlékek.

Római kori emlékek: Szombathely Iseum, Járdányi Paulivics István romkert.

Román kori és gótikus emlékek: velemér rk. templom; jáki rk. templom; csempeszkopácsi rk. templom; alsóújlaki temetőkápolna; gutatőttősi rk. templom; hegyhátszentjakabi rk. templom; magyarszecsődi rk. templom; őriszentpéteri rk. templom; pápoci rk. templom, temetőkápolna; rumi rk. templom; sorokpolányi rk. templom, szentpéterfai rk. templom.

Barokk építészeti emlékek: Szentgotthárd, Celldömölk, Bozsok, Bük, Csepreg, Nagygeresd, Sitke: római katolikus templom. Népi építészeti emlékek, tájházak, helytörténeti kiállítások: Szombathely. Vasi Múzeumfalu; Szalafő—Pityerszer; Hegyhátszentpéter, tájház; Cák, pincesor; Ispánk, helytörténeti kiállítás; Magyarszombatfa, Fazekasház; Nagygeresd, helytörténeti kiállítás; Rábagyarmat, lakóház. Haranglábak: Farkasfa, Karcaszomor, Magyarszombatfa, Gödörháza, Pankasz.

4. Irodalmi, munkásmozgalmi, ipartörténeti és tudománytörténeti emlékek: Bozsok, iskolatörténeti kiállítás; Celldömölk, Sághegyi Múzeum; Csempeszkopács, helytörténeti kiállítás; Egyházashetye, Berzsenyi Dániel Múzeum; Kőszeg, Patikamúzeum; Kőszegszerdahely, Malommúzeum; Ostffyasszonyfa, Petőfi Emlékszoba; Rum, Fürst Sándor Emlékház; Szombathely, Gothard Jenő Asztrofizikai Obszervatorium, Forradalmi Múzeum.

Hová túrázhattok még a megyében?

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Megnevezés:	Térképi helye:
Kis-Somlyó	Kissomlyótól D
Ság-hegy (268 mp)	Celldömölktől DNy
Lugos patak völgye	Kondorfától ÉK
Petőmihályfai pincesor	Petőmihályfától ÉK
Vadása-tó	Hegyhátszenjakabtól ÉK
Gencsi erdő	Gencsapátitól Ny
Japlán puszta	Dozmattól D

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás, bélyegző.

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek).

Szombathely: Kámoni Arborétum; rk. volt ferences templom; püspöki székesegyház, volt szeminárium; püspöki palota, volt domonkos templom és kolostor; Savaria Múzeum; Derkovits Gyula Emlékmúzeum; Dési Huber Emlékmúzeum; Forradalmi Múzeum; ELTE Gothard Asztrofizikai Obszervatórium; Schmidt Múzeum; Iseum romkert; Járdányi Paulovics István romkert; Vasi Múzeumfalu. Alsóújlak: r. k. kápolna. Bozsok: Vas megye tanácsa továbbképző háza, volt Sibrik kastély; iskolatörténeti kiállítás. Bucsu: r k. templom (XIII. sz.). Bük: Kastélyszálló, volt Szapári kastély. Cák: Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Celldömölk: Ság-hegyi tájvédelmi körzet, romtemplom, Ság-hegyi Múzeum. Csempeszkopács: helytörténeti gyűjtemény. Egyházashetye: Berzsenyi Dániel Emlékmúzeum. Gutattőtős: r. k. templom (XIII. sz.). Hegyhátszentpéter: hegyháti tájház. Ják: római katolikus, volt bencés apátsági templom (XIII. sz. román stílus.). Jánosháza: Batthyány Lajos Helytörténeti Múzeum. Kám: Jeli Erdészeti Botanikuskert. Körmend: Rába Helytörténeti Múzeum, Kőszeg: kálvária és kápolna; Szent Jakab templom; Jurisics Miklós Vármúzeum; Patikamúzeum; Jurisics Miklós Múzeum: Tábornok-ház; Chernel István Madárvédelmi Mintatelep és Múzeum; Zwinger-öregtorony. Magyarszombatfa: Fazekasház. Nagygeresd: r. k. templom (XIII. sz.); falumúzeum. Ostffyasszonyfa: Petőfi-ház. Őriszentpéter: r. k. templom, templomrom. Pápoc: r. k. temetőkápolna és a hozzá csatlakozó klubkönyvtár. Rábagyarmat: lakóház. Rum: Fürst Sándor Emlékház. Sárvár: Nádasdy Ferenc Múzeum. Szalafő—Pityerszer: Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Szeelste: arborétum. Szentgotthárd: r. k. volt cisztercita templom. Vasszécsény: ún. régi Ebergényi kastély, ma múzeumi raktár. Vasvár: helytörténeti gyűjtemény. Velemér: r. k. templom (XIII. sz.). Vép: diákkollégium, volt Erdődy kastély.

Úttörő-vándortáborok:

Vasi „kék út": Szombathely — Kőszegszerdahely — Kőszeg — Tömörd — Ablánc-major — Répceszentgyörgy — Sárvár.

Őrség: Szombathely — Körmend — Vadása-tó — Őriszentpéter — Apátistvánfalva — Szentgotthárd.

Szervező a Vas megyei Úttörőelnökség.

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Síházak, Herman Ottó-emléktábla	Kőszegtől a Király-völgyön át vezet az út.	Az emléktáblánál.
Mohás-, Béke-barátság-forrás	Kőszegtől a Kenyérhegyen, majd a Meszesvölgyön keresztül érjük el a forrásokat.	A forrásnál.
Csáki pincesor, Velemi alkotóház	Kőszegtől a műúton a Pogánypincékig, tovább a szőlők alján vezető úton.	Az alkotóházban.
Libanoni Cédrus	Velemtől a patak irányában a Wiesinger-majorhoz.	A kerítésen.
Sibrik-kastély	Bozsok	A kastély kapuján.
Műemlék templom	Kőszegszerdahely	A malom melletti korláton elhelyezett embléma.
Hubertus-forrás	Kőszegfalvától a piros kör jelzésen.	A játszótér bal oldalán elhelyezett embléma.
Ság-hegy	Celldömölktől DNy	A turistaházban elhelyezett embléma.
Vasvár — Jeli arborétum	Kám községtől É	Az erdészházon elhelyezett embléma.
Batthyány-várkastély	Körmend	A belső udvarnál levő kapubejáraton elhelyezett embléma.
Vadása-tó	Hegyhátszentjakabtól ÉK	A büfén elhelyezett embléma.
Jáki templom	Ják község	A templom előtti fán elhelyezett embléma.
Árpád-kori római katolikus templom	Őriszentpéter	Az út melletti házon elhelyezett embléma.
Szabadtéri Néprajzi Múzeum	Szalafő-Pityerszer	Az út melletti házon elhelyezett embléma.
Oladi kilátó	Szombathely	A tartóoszlopon elhelyezett embléma.

TÚRAMOZGALMAK

Veszprém megye turistája

— Várak, várromok felkeresése: Csesznek, Csobánc, Döbrente, Nagyvázsony, Somlóvár, Sümeg, Szigliget, Tátika, Várpalota, Veszprém, Zádorvár (a vár érintése).
— Részvétel megyei, városi szövetség által rendezett találkozón: egy megyei emléktúrán.
— Két munkásmozgalmi emlékhely felkeresése, az alsóörsi szovjet hősi, a hajmáskéri, a megyeserdei, a pápai tanácsköztársasági emlékművek közül.
— A fenyőfői ősfenyves, a Koloskavölgy, a Likaskő, a miklóspálhegyi tiszafás, a tapolcai tavasbarlang, a tihanyi gejzírmező meglátogatása (öt látogatás).
— Feltétel még négy múzeumi bélyegzés.

Balaton—Bakony kerékpáros körtúra

Veszprém — Balatonkenese — Berhida — Várpalota — Csesznek — Zirc — Pápa — Ganna — Ajka — Nagyvázsony — Tapolca — Sümeg — Rezi — Sármellék — Csillagvár — Keszthely — Szigliget — Tihany — Balatonfüred — Felsőörs — Veszprém (kb. 500 km).

Veszprém megyei kéktúra

Sümeg — Zalaszentlászló — Rezi — Gyöngyösi csárda — Hévíz — Keszthely — Vallus — Lesenceistvánd — Tapolca — Szentgyörgy-hegy — Szigliget — Badacsony-tördemic — Rodostó — Káptalantóti — Szentbékkálla — Balatonhelye — Szentjakabfa — Nagyvázsony — Kab-hegy — Úrkút — Városlőd — Németbánya — Bakonybél — Borzavár — Zirc — Bakonynána — Jásd — Csősz-puszta — Isztimér — Bodajk.

A túramozgalmakról a részvételi feltételekről tájékoztatást, ismertető füzetet, igazolófüzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni.

Cím: Veszprém megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Veszprém, Wartha V. u. 3. — 8201.

Hová túrázhattok még a megyében?

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Megnevezés:	Térképi helye:
Bakony:	
Csesznek vára	Csesznektől D
Fenyőfői ősfenyves	Fenyőfőtől É
Som-berek (368 mp)	Ugodtól K

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Koloska-forrás	Balatonarácstól É	Az esőbeálló mellett.
Király-kúti forrás	Felsőörstől ÉNy	A forrás mellett.
Kék túra bélyegzőhely: Szentgyörgy-hegy		A turistaház ÉK-i sarka mellett felvezető lépcső közelében.
Ördögrét	Vinyétől É	Az Ördögrét DNy-i részén, a szurdokba vezető út elején.
Római fürdő	Bakonynánától DK	A K barlang jelzésű út mentén, a sziklától visszafelé kb. 20 méterre.
Tatárlikak vagy Töröklikak Partfő falában	Balatonkenesétől Ny	A löszfal tetején álló emlékoszlop mellett.
Wesselényi-kilátó	Balatonalmáditól a kék jelzésen.	A kilátó mellett.
Odvaskő-barlang	Bakonybéltől ÉNy	A barlang bejáratánál jobbra.
Bányászmúzeum	Ajkától DK	A múzeum mellett a S és a K + turistautak találkozásánál.
Pisztrángos-tó	Farkasgyepűtől DK	A tó É-i partja közelében, az út mellett.
Szarvas-kút	Zirctől DNy	A foglalt forrás mellett.

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: satírozás.

Pörös	Farkasgyepűtől DNy
Bányás-kút	Bakonybéltől DK
Középső-Hajag (646 mp)	Herendtől É
Miklóspál-hegy (489 mp)	Bándtól D
Somlóvár	Somlóvásárhelytől É
Kék-hegy	Porvától E
Peremartoni erdő	Vilonyától ÉK
Királykapu	Bakonybéltől NY
Darvas-tó	Sümegtől K
Tűzköves árok	Bakonycsernyétől D
Balaton felvidék:	
Romkút	Balatonalmáditól É
Szabadság kilátó	Alsóörstől ÉK
Recsek-hegy (430 mp)	Hidegkúttól K
Zádorvár	Vöröskőtől K
Csúcs-hegy (232 mp)	Tihany községtől NY
Kővágóörsi kőtenger	Kővágóörstől ÉK
Csobánc (376 mp)	Gyulakeszitől K
Salföldi kolostorrom	Salföldtől DNy
Halom-hegy	Mencshelytől DK
Pokol-lik	Kapolcstól DNy

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás, bélyegző.

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)

Veszprém: Kittenberger Kálmán Állatkert; egykori jezsuita templom; domonkos romok; Tűztorony, ún. Vigyázótorony; püspöki székesegyház; Bakonyi Múzeum; Vármúzeum; Bakonyi Ház; Gizella kápolna; Szent György Kápolna. Ajka: Bányászati Múzeum. Alsóörs: helytörténeti kiállítás. Aszófő: templomrom (XIII. sz.). Badacsony: tájvédelmi körzet, Egry József Emlékmúzeum. Irodalmi Emlékmúzeum. Bakonybél: Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Balatonalmádi: református templom (XIII. sz.). Balatoncsicsó: Szentbalázsi templomrom (XIII. sz.). Balatonfüred: Lóczy-barlang, Koloska-völgy, templomrom, Jókai Emlékmúzeum. Balatonfűzfő: Mámapusztai templom-rom. Balatonkenese: csárda, egykori lakóház. Csesznek: várrom. Csót: helytörténeti gyűjtemény. Devecser: Esterházy kastély. Doba: Somló várrom, somlóhegyi kápolna. Döbrente: szarvaskői várrom. Dörgicse: templomrom (XIII. sz.), kettős templom romja. Felsőörs: volt prépostsági templom, helytörténeti gyűjtemény. Gyulafirátót: premontrei templom és kolostorrom. Hegymagas: ún. Lengyel-kápolna, vendégház, egykori Lengyel-Tarányi présház. Herend: Porcelánmúzeum. Kerta: r. k. templom (XV. sz. gótikus). Kővágóörs: templomrom (XII—XIII. sz.), Bajcsy-Zsilinszky Emlékmúzeum. Litér: református templom (XIII. sz. gótikus), Nagyvázsony: pálos templom és kolostor romjai, Szent István templom, Kinizsi Vármúzeum, Postamúzeum, Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Nemesvámos: csárda. Öskü: körtemplom. Pápa: r. k. plébániatemplom; r. k. volt pálos, majd bencés templom; helytörténeti múzeum, Kékfestő Múzeum, Dunántúli Egyházitörténeti és Egyházművészeti Múzeum. Salföld: templom és kolostorrom. Sáska: lakóház. Somlószőlős: r. k. templom (XIII. sz. román). Sümeg: r. k. plébániatemplom, Kisfaludy Emlékmúzeum, vármúzeum, Lószerszám Múzeum. Szigliget: Várrom, üdülő és vendéglő, volt Lengyel-kúria és kapuzata. Tapolca: tavasbarlang. Tés: szélmalom. Tihany: Tihanyi tájvédelmi körzet; volt apátsági templom, Tihanyi Múzeum, Fazekasház, Tihanyi Tájház, Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Tüskevár: helytörténeti gyűjtemény. Várpalota: Vegyészeti Múzeum, Tüzérmúzeum. Veszprémfajsz: Balácapuszta. Zánka: Úttörőmozgalmi Múzeum, Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Zirc: arborétum, r. k. volt cisztercita templom és apátság; Reguly könyvtár, Bakonyi Természettudományi Múzeum.

Úttörő-vándortáborok

Balaton-felvidék: Tapolca — Badacsony-tördemic — Káptalantóti — Kővágóörs — Balatoncsicsó — Vigántpetend — Zánka — Balatonfüred.

Bakony: Veszprém — Zirc — Gézaháza — Kisszépalma-puszta — Bakonybél — Farkasgyepű — Városlőd.

Gajától Cuháig: Padragkút — Nagyvázsony — Pécsely — Tihany.

Szervező a Veszprémi megyei Úttörőelnökség.

TÚRAMOZGALMAK

Zalaegerszeg: Alsóvárosi erdő, erdei tornapálya; Csácsbozsok, Válicka közúti híd, Botfa K-i bejárat. Zalaszentgrót: Zalaszentgrót, Csáfordi-hegy. Nagykapornak: Nagykapornak, Remete kert, Baksai szőlőhegy. Nagykanizsa: Csónakázó-tó, Alsóvárosi erdő. „Zöld" jelzésű túristaút, Romlottvár, Bagolai erdő. Bázakerettye: Bázakerettye, Budafapuszta, Bázakerettye. Nova: Nova, Olga-major, Nova. A turistamozgalmakról, a részvételi feltételekről tájékoztatást, ismertető füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot a megyei természetbarát szövetségtől lehet kérni. **Cím: Zala megyei Természetbarát Szövetség Elnöksége, Zalaegerszeg, Pintér Máté u. 22. — 8900.**

Hová túrázhattok még a megyében?

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Keszthelyi hegység:
Pető-hegy (355 mp) Gyenesdiástól ÉK
Tömlöc-hegy Vállustól DNy
Batsányi János kilátó, Balatongyöröktől É
Zalai dombság:
Kürtösi forrás Pusztaszentlászlótól K-DK
Kandikó Csonkahegyháttól ÉK
Olga-major Novától ÉNy
Romlottvár Nagykanizsától DK
Pogányvári-hegy (298 mp) Dióskáltól DNy
Nemeshetés község.

Az igazolás módja valamennyi érintőponton: aláírás, bélyegző.

ÚTTÖRŐ-ÉRINTŐPONTOK:

Megnevezés:	Helye, megközelítése:	Igazolás módja, helye:
Zalaegerszeg, tv-torony	A zalaegerszegi vasútállomástól a piros háromszög jelzésű turistaúton.	A torony melletti Nyírfa vendéglőnél elhelyezett 1. sz. klisé „Zala" felirattal.
Zalaegerszeg, Gébárti-tó	A zalaegerszegi turistaszállótól a piros turistaúton.	A tó melletti „Kézművesek" házánál elhelyezett 2. sz. klisével.
Zalaszentgrót, Csáfordi-hegy „Laskó"	A városközpontból a Zala hídon át érkezünk a Deák Ferenc utcába. Az utca egy földútra torkollik, mely a vízmű és az Á. G. pincészet érintésével vezet a 278 m magas „Laskó" tetőre.	Az állami gazdaság pincészete előtt álló kettős villanyoszlopon elhelyezett 3. sz. klisével.
Nagykapornak „Remetekert"	Nagykarpornakról Keszthely felé haladva a főközlekedési úton megyünk kb. 1,5 km-t. Itt jobbra fordulva az erdészet által épített és használt kövesútra érünk. Ez a kövesút vezet a Remete-kertbe. Az út jobb oldalán — az elágazástól kb. 5 km-re — található a kápolna.	A kápolnánál elhelyezett 4. sz. klisével.
Nagykanizsa, Csónakázó-tó	Szabadság tér, Lenin út, Néphadsereg út, Kanizsa-patak, Csónakázó-tó.	A Tó-vendéglőnél elhelyezett 5. sz. klisével.
Nagykanizsa, Bagola-hegy	A Szabadság térről induló zöld turistaúton a Romlottvár és Bagola község érintésével vissza a Csónakázó-tóig.	A bagolai kápolnánál elhelyezet 6. sz. klisével.
Bázakerettye, Budafapusztai arborétum	Bázakerettyéről déli irányba a Gazolinműig haladunk, majd egy kocsiúton addig folytatjuk utunkat, míg azt egy nagyfeszültségű vezeték nem keresztezi. Innét az erdőszélen addig haladunk déli irányba, míg a völgy jobb oldalán kerítéssel lezárt területhez nem érünk. A kerítés mentén felkapaszkodunk a dombra, elérjük a kövesutat, ami az arborétumba vezet.	Az arborétumban, a vadászháznál elhelyezett 7. sz. klisével.
Nova — Olga-major	Nováról a Néphadsereg útján északi irányba a Kerkafalu vízerecske folyásával szemben a vízparton, vagy a mellette haladó kocsiúton jutunk Olga-majorba.	A majorban levő vadászkastély melletti fenyőfán elhelyezett 8. sz. klisével.
Balatongyörök, Szépkilátó	Balatongyörök vasútállomástól a zöld turistajelzésen.	A Szépkilátónál elhelyezett 9. sz. klisével.
Vonyarcvashegy, Szentmihályomb, Cserezehegy, Büdöskút	A vonyarcvashegyi vasútállomástól induló zöld kereszt jelzésen.	A Szentmihály-dombján található kápolnánál elhelyezett 10. sz. klisével.

A Tájak—Korok—Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)

Zalaegerszeg: r. k. plébániatemplom, Magyar Olajipari Múzeum, Göcseji Múzeum, Göcseji Falumúzeum, Kisfaludi-Strobl gyűjtemény, Fazekas-ház. Becsehely-Pola: r. k. templom (XIII. sz. román). Csesztreg: pásztorház. Dobronhegy: r. k. templom (XIII. sz. román). Egervár: várkastély, ma túristaszálló. Galambok: népi lakóház és gazdasági épület. Hévíz: r. k. templom (XIII. sz. román). Kávás: népi műemlékház. Kehidakustány: temetőkápolna. Keszthely: római épületek maradványai, r. k. plébánia, volt ferences templom, mellette vár és egy körkápolna alapfal-maradványai. Balatoni Múzeum, Helikon Kastélymúzeum, Georgikon Majormúzeum. Nagykanizsa: Thury György Múzeum, Thury György Múzeum Kiállítóhelye. Nova: Pländer Ferenc Múzeum. Rezi: várrom, Gyöngyösi csárda. Türje: volt premontrei prépostsági templom (1230 körüli). Vonyarcvashegy: Szent Mihály kápolna. Zalalövő: lakóház. Zalaszentgrót: ferences templom, ún. Polgárvárosi torony, Hamburger Jenő Helytörténeti Gyűjtemény. Zalavár: ún. récéskúti bazilika romjai (XI—XII. sz. román).

ORSZÁGOS TÚRAMOZGALMAK ÉS TÚRÁK

Országos kéktúra. Úttörő-kéktúra.

1. **Kőszeg—Kemeneshát:** Velem—Borha forrás—Kőszeg—Tömörd—Acsádi malom—Fácánosi erdészház—Bögöte őrház—Csénye újmajor—Sárvár (v. á)—Gérce—Rózsakerti erdészház—Káld—Hosszúpereszteg—Szajki erdészház—Ötvös—Dergecspuszta—Kisvásárhely—Sümeg.

2. **Balaton-felvidék:** Sümeg—Zalaszántó—Rezi—Gyöngyösi csárda—Hévíz—Keszthely—Vallus—Lesenceistvánd—Tapolca—Szentgyörgy-hegy turistaház—Szigliget—Balatontördemic—Rodostó—Káptalantóti—Szentbékkálla—Balatonhenye—Szentjakabfai őrház—Nagyvázsony.

3. **Bakony:** Nagyvázsony—Kab-hegyi erdészház—Úrkút—Városlőd—Németbánya—Bakonybél—Borzavár—Zirc—Bakonynána—Jásd—Csőpuszta—Isztimér—Bodajk.

4. **Vértes—Gerecse:** Bodajk—Kápolnapuszta—Kőhányáspuszta—Gesztesvári turistaház—Szárliget—Somlyói kulcsosház—Kolodusszállás—Bányahegyi erdészház—Gerecse üdülő—Pilismarót—Péliföldszentkereszt—Mogyorósbánya—Tokodi csárda—Dorog.

5. **Pilisi—Budai hegység:** Dorog—Klastrompusztai turistaház—Piliscsaba—Zsíroshegyi turistaház—Hűvösvölgyi úttörővasút-állomás—Hármashatár-hegyi vendéglő—Csúcs-hegyi turistaház—Rozália téglagyár—Stromfeld Aurél turistaház—Pilisszentkereszt—Dobogókői turistaház—Sikárosi erdészház—Pilisszentlászló—Papréti erdészház—Nagy-Villám turistaház—Nagymaros—Visegrád.

6. **Börzsöny—Cserhát:** Nagymaros—Visegrád—Törökmezői turistaház—Kisinóci turistaház—Nagy-Hideg-hegyi turistaház—Nógrád vasútállomás—Magyarkúti turistaház—Katalinpuszta—Ősagárd—Felsőpetény—Romhány—Kétbodony—Becske vasútállomás—Szandaváralja—Cserhátsurány—Nógrádsipek—Hollókő—Nagymezői turistaház—Nagybárkány—Mátraverebély.

7. **Mátra:** Mátraverebély—Ágasvári turistaház—Mátraszentistván—Galyatető—Nyírjesi erdészház—Vörösmarty turistaház—Mátraháza—Kékestető—Hármashatár erdészház—Siófok vmh.—Rozsnak p. erdészház—Szarvaskő.

8. **Bükk—Aggteleki hegység:** Szarvaskő vasútállomás—Telekesi erdészház—Bélapátfalva—Cserepeskői barlang—Bánkúti turistaház—Mályinka—Uppony—Putnok vasútállomás—Kelemér—Zádorfalva—Aggteleki barlang—Jósvafői barlang—Derenk (romközség)—Szabó ballag erdészház—Bódvaszilas.

9. **Cserhát—Zemplén hegység:** Bódvaszilas—Tornabarakony—Rakacaszend—Gadna—Bakta—Kékméra vasútállomás—Hernádcécei komp—Boldogkőváralja—Regéc—Istvánkúti erdészház—Eszkála erdészház—Makkoshotyka—Cirkáló-tanya—Sátoraljaújhelyi várhegyi turistaház—Vágáshuta—Nagybózsva—Füzér—László-tanya üdülő.

Budapest úttörő-turistája

I. szakasz

Érintőpontok: Aquincum, Jókai Emlékszoba, Ady Emlékmúzeum, Petőfi Irodalmi Múzeum, Farkasréti vitorlázó repülőtér, Pálvölgyi cseppkőbarlang, Makkosmária turistaház, Disznófő, Ságvári-liget, csillebérci úttörőtábor, Kölcsey szobor, Szentendrei Falumúzeum, Mátyás templom, Kevélynyergi turistaház, Visegrádi vár, Ságvári Endre Turistaház (Lajosforrás), Csikóváraljai turistaház, Kőhegyi turistaház, Dobogókői turistaház, Vaskapui turistaház, Váci Vak-Bottyán Múzeum, Munkásmozgalmi Múzeum, Magyar Nemzeti Múzeum, Csóványosi Béke emlékmű, Ifjúsági Cukrászda, Nógrádi vár, Magyarkúti turistaház, Királyrét, Nagybörzsöny község, Kisinóci turistaház.

II. szakasz

Érintőpontok: Tatabánya Turul emlékmű, Tata-tóváros Kuny Domokos Múzeum, Vértesszőlős, Gánti Bányamúzeum, Esztergom Vármúzeum, Tardosbánya, Várgesztes, Süttő-Alsóvadász, Somlyóvár, Bajót-Öregkő, Nagyoroszi (Drégelyvár), Fót (Gyermekváros), Vácrátót (Arborétum), Váci kultúrház, Romhány, Katalinpuszta, Bánk, Szanda, Alsópetény, Természetbarát találkozó, Zsámbék, Zsíroshegyi turistaház, Nagyszénás, Kiscelli-kastély Vármúzeum, Hárs-hegyi Báthory-barlang, Csúcs-hegy, János-hegy, Törökugrató, Hármashatár-hegy.

III. szakasz

Érintőpontok: Nagytétényi Múzeum, Pilisnyergi emléktúra; Helytörténeti Múzeum, Dömös, Néprajzi Múzeum, Budapest; Zsigmondy Vilmos Múzeum, Lepence-völgy; Solymár; Klastrompuszta; Paprét, Pilisszentlászló, Nagy-Villámi Kilátó, Visegrád, Mezőgazdasági Múzeum, Budapest; Vöröskői emléktúra; Zichy kastély, Óbuda; Kovács Margit Múzeum, Szentendre; Magyar Vízügyi Múzeum, Esztergom; Normafa; Ráckeve; BTSZ találkozó; Tököl parkerdő; Úttörőtábor; Szigetszentmiklós; Kodály Emlékmúzeum, Budapest; Szőnyi István Múzeum, Zebegény; Csepel; Margit-sziget; Isaszeg, Szanda, Gödöllői dombvidék; Törökmező; Szénpataki Spartacus ház; Nagy-Hideg-hegy.

Teljesítményfüzetet és a hozzá tartozó irodalomjegyzéket a Budapesti Természetbarát Szövetség Úttörő Túrabizottságától lehet kérni.

Címe: Budapest V., Váci u. 58.
Levélcím: Budapest, Pf.: 29. — 1364.

VÉRTESI TÁJJÁRÓ

Túraútvonalak:

I. Az Országos Kéktúra Vértesi szakasza:
Érintőpontok: Bodajk, Kápolna-puszta, Mindszent-puszta, Kőhányás-puszta, Gesztesvár, Szárliget v. á., Somlyóvár kulcsosház, Kolodusszállás, Bányahegyi erdészház vagy Vértestolna.

II. Piros sáv jelzés:
Érintőpontok: Szár község, Kapberek, Vértessomló, Majkpuszta, Oroszlány v. á., Vértesszentkereszti rom, Szentgyörgyvár turistaház, Kápolna-puszta, Gánt vagy Csákberény.

III. Zöld sáv jelzés:
Érintőpontok: Csákberény, Szentgyörgyvár turistaház, Pusztavám.

IV. Zuppa.

V. Pedagógus kék jelzés:
Érintőpontok: Gánt, Mindszentpuszta, Oroszlány v. á.

VI. Tatabánya, Csákvár:
Érintőpontok: Tatabánya-alsó v.á., Szelimlyuk barlang, Boncsókút (Kolodusszállás), Tatabánya-felső v. á., Tatabánya Újtelep, Vérteskozma, Csákvár.

VII. Tata:
Érintőpontok: Tata v. á., Múzeum, nevezetesség a városban.

VIII. Vértesszőlős:
Érintőpontok: Vértesszőlős v. á. (múzeumi vagy helyi bélyegző).

IX. Alcsút:
Érintőpontok: Arborétum.

X. Mór:
Érintőpontok: Mór v. á., Bormúzeum (helyi bélyegző).

A túramozgalomról részletes felvilágosítást, tájékoztató füzetet, igazoló füzetet, igazolólapot **a Budapesti Pedagógus SC-től** lehet kérni.

Cím: Budapest, Költő u. 20. — 1121.

A TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG ÉRINTŐPONTJAI:

Megnevezés:	Térképi helye:	Igazolás módja, helye:
Kakukk-hegy (430 mp)	Budaörstől É	bélyegző
János-hegy (529 mp)	Budakeszitől K	satírozó
Pálvölgyi-barlang	Szépvölgyi úton	bélyegző
Szarvas-hegy (358 mp)	Pesthidegkút Ófalutól É	satírozó
Kő-hegy (301 mp)	Biatorbágytól DK	satírozó
Ördögtorony (304 mp)	Pilisszentivántól DNy	satírozó
Katalin-hegy	Biatorbágytól ÉK	satírozó
Csiki-hegy	Budaörstől ÉNy	satírozó
Vörös pocsolyás-hát	Nagykovácsitól DK	satírozó
Remete-szurdok	Máriaremetétől Ny	satírozó

A PILISI PARKERDŐ ÚTJAIN

1. sz. túra: Budaliget, Remeteszurdok, Remetehegy, Remete-barlang, Kovácsi erdő-föld, Zsíros-hegyi turistaház, Nagykovácsi.

2. sz. túra: Nagykovácsi, Vadvédelmi terület, Garancsi-tó, Piliscsaba.

3. sz. túra: Piliscsaba-alsó v. á., Nagykopasz, Szirteskő, Bárány-hegy, Kopaszhegy, Klastrompusztai turistaház, Kesztölc.

4. sz. túra: Kesztölc, Öreg-szirt, Fehérszirt, Fekete-hegyi turistaház, Háromszázgrádics, Pilisszentlélek, Kétbükkfanyereg.

5. sz. túra: Kétbükkfa-nyereg, Pilisszentlélek, Fehér-szikla, Barátkút, Kerekberek, Vöröskereszt, Vaskapu turistaház, Esztergom.

6. sz. túra: Esztergom, Vaskapu turistaház, Mélyvölgy, Búbánat-völgy, Hideglelős kereszt, Vasarc, Kikericses, Marótihegy, Millennáris emlékmű, Pilismarót.

7. sz. túra: Pilismarót, Miklós deákvölgy, Hirsch-orom, Ecset-hegy Hoffmann kunyhó, Ilona pihenő, Dobogókői turistaház.

8. sz. túra: Dobogókő, Rám-hegy, Rámszakadék, Dömös.

9. sz. túra: Dömös, Szent fa kápolna, Vadállókövek, Prédikálószék, Kolacskovszky-forrás, Sikáros, Öregnyílásvölgy, Pilisszentlászló.

10. sz. túra: Pilisszentlászló, Apátkúti völgy, Visegrád.

11. sz. túra: Visegrád, Várkert, Fellegvár, Nagy-Villám, Kilenberg-forrás, Vértesmező, Vörös-kő, Leányfalu.

12. sz. túra: Leányfalu, Csabakút, Német-széna, Nyerges-hegy, Asztal-kő, Szabadság-forrás, Skanzen, Szentendre.

13. sz. túra: Szentendre, Tábor v. á., Kőhegyi turistaház, Vasas szakadék, Ságvári Endre Turistaház, Holdvilág-árok, Kiskovácsi puszta, Csobánkai elágazás.

14. sz. túra: Csobánkai elágazás, Szentkút, Szudok, Pilisszentkereszt.

15. sz. túra: (Itv) Pilisszentkereszt, Orosdy kastély, Hosszú-hegy, Macskabarlang, Csobánka.

16. sz. túra: Csobánka, Kevélynyergi turistaház, Ezüst-hegy, Békásmegyer.

A túramozgalomról részletes felvilágosítást, igazoló füzetet és igazolólapot a **budapesti XIII. kerületi Természetbarát Szövetségtől lehet kérni.**

Cím: Budapest, Dagály u. 20. — 1138.

A BÖRZSÖNY TURISTÁJA

Bronz fokozat

Érintendő pontok: Diósjenő, Kemence, Királyháza turistaház, Királyrét Expresshaz, Kisinóci turistaház, Magas Tax turistaház, Márianosztra, Nagybörzsöny, Nagy-Hideg-hegy turistaház, Nagyirtáspuszta turistaház, Perőcsény, Szénpataki turistaház, Szokolya, Törökmező turistaház, Zebegény.

Ezüst fokozat

Érintendő pontok: Drégely-vár megállóhely, Kisirtáspuszta, Magyarkúti turistaház, Nagy-Hideg-hegy turistaház, Törökmező, Kisinóc, Nógrád, Verőcemaros, Királyháza, Kóspallag, Nagymaros, Zebegény, Királyrét, Nagybörzsöny.

Arany fokozat

Érintendő pontok: Zádori forrás, Bernecebaráti templom, Drégelyi vár-rom, Deszkáspuszta, Varjas kunyhó, Kulcsosház (Pénzásásnál), VILLATI Üdülő Munkásszállás (Doskanyeregnél), Mély forrás, Istállók Tompaharaszton, Csóványos emlékmű, Jóska-kút, Foltán kereszt, Újpest kunyhó, Csörgő-kút, Érsektisztás (kunyhó), Hideg-kút (Vörösharasztnál), Vadászház, Fűtőházi forrás, Nagy Galla csúcsgúla, Rablóstanya, Kulcsosház, Márianosztra, Kálvária, Torony-forrás, Reizner-forrás, Király-kút esőház, ételágazás, Hegyestető, Julián kilátó, Remete-barlang.

TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEK

I. fokozat

Érintőpontok: Egyetemi botanikuskert, Vácrátóti Arborétum, Gödöllő, Romhány, Algó vár, Ocsa, Lakitelek, Mánfa, Abaliget, Kővágóőrs, Pilisszentkereszt, Kőhegy.

II. fokozat

Érintőpontok: Hortobágy, Tihany, Zirci arborétum, Fenyőfői ősfenyves, Kám, Jeli arborétum, Kámoni arborétum, Tatapark, Fehérvárcsurgó Gaja-szurdok, Martonvásár-park, Nagyszénás, Pálvölgyi cseppkőbarlang, Fót Somlyóhegy, Szilvásvárad—Szalajkavölgy, Debreceni Nagyerdő, Füzér-városlal, Nyírmártonfalva Guti erdő.

III. fokozat

Érintőpontok: Bugac, Pilisszántó Kőfülke, Legény- és Leány-barlang, Alcsúti arborétum, Dinnyés, Fertő, Soproni Erzsébet kert, Sopronhorpácsi park, Keszthelyi Helikon park, Badacsonytomaj, Nemestördemic, Mecsek Herman Ottó-tó, Orfű Sárkánykút, Mártély, Bükk Lillafüred, Istvánbarlang, Szarvasi Arborétum, Aggtelek Jósvafő, Jávorkút.

IV. fokozat

Érintőpontok: Nagycenki hársfasor, Körmendi park, Pannonhalmi arborétum és erdő, Tapolcai tavasbarlang, Koloskavölgy és Petőfi-forrás, Sas-hegy, Tengelici arborétum, Kiskunsági szikes puszta, Kiskörös Szücsi Erdő, Felsőtárkány Sziklaforrás, Cserépváralja Nagykúp kaptárkő, Erdőteleki arborétum, Kállósemjén Mohos-tó, Gyula-park.

V. fokozat

Érintendő védett területek:

1. Mohácsi történelmi emlékhely.
2. Bükki Nemzeti Park: Őserdő „kövek", Bánkúti turistaház, Tarkő, Őserdő, Peskő, Örkő, Bélapátfalva.
3. Bükki Nemzeti Park: Ablakoskő völgye, Nagyvisnyó, Nagy-Völgy, Ablakoskő, Bánkúti turistaház.
4. Hollókői Tájvédelmi körzet: Hollókői Várhegy alatt elterülő Ófalú.
5. Szabadkígyósi Tájvédelmi Körzet: Szabadkígyós.
6. Gerecsei Tájvédelmi Körzet: Nagy Pisznice, Lábatlan-felső v. á., Nagy Pisznice, Bajót.
7. Vértesi Tájvédelmi Körzet: Fáni-völgy, Szár-alsó v. m., Fáni-völgy, Nagy-Széna-hegy, Szár-alsó v. m.
8. Ság-hegyi Tájvédelmi Körzet.
9. Szentgyörgy-hegyi Tájvédelmi Körzet: Tapolca, Szentgyörgy-hegy, Kisapáti v. áll.
10. Gemenci Tájvédelmi Körzet: Keselyű. Gemenc: erdei vasúttal vagy hajóval látogatható.
11. Gyöngyösi Sár-hegy, Gyöngyös, Sárhegy, Mátrafüred.
12. Tiszaigari arborétum.
13. Szelidi-tó.
14. Budapest, Jókai kert.
15. Szársomlyó: Villány v. á., Szársomlyó, Nagyharsány.

A természetvédelmi területek jelvényszerző túramozgalmáról részletes felvilágosítást, igazoló és tájékoztató füzeteket a Budapesti IV. kerületi Természetbarát Szövetségtől lehet kérni.

Címe: Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 1. — 1043.

Tájak-Korok-Múzeumok mozgalom látnivalói (bélyegzőhelyek)

Budapest: Budai Sas-hegy, Pálvölgyi barlang, Budapesti Botanikuskert, Fővárosi Állat- és Növénykert, Citadella, Országház, Pest megyei Tanács, Egykori megyeház ún. Újvárosháza, belvárosi Szent Mihály templom, Bazilika (Szent István plébániatemplom), budapesti belvárosi főplébánia, Műcsarnok, Magyar Nemzeti Múzeum, Természettudományi Múzeum, Mezőgazdasági Múzeum, Petőfi Sándor Irodalmi Múzeum, Magyar Munkásmozgalmi Múzeum, Magyar Nemzeti Galéria, Budapesti Történeti Múzeum, Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, Magyar Színházi Intézet Színháztörténeti Múzeuma, Magyar Építészeti Múzeum, Magyar Vízügyi Múzeum, Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, Postamúzeum, Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Testnevelési és Sportmúzeum, Textilipari Múzeum, Tűzoltómúzeum, Zenetörténeti Múzeum, Pesterzsébeti Múzeum, Ady Emlékmúzeum, Bajor Gizi Színészmúzeum, Barlanglakás emlékkiállítás, Jókai Mór Emlékszoba, József Attila Emlékszoba, Kassák Emlékmúzeum, Károlyi Mihály Emlékszoba, Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának emlékmúzeuma, Nyugat Irodalmi Emlékmúzeum, Kispesti Helytörténeti Gyűjtemény, Óbudai Helytörténeti Gyűjtemény, Újpesti Helytörténeti Gyűjtemény, Aquincumi Múzeum romterület és kőtár, Arany Sas Patikamúzeum, Földalatti múzeum, Rákospalotai Múzeum, Fototörténeti Gyűjtemény, Öntödei Múzeum, Magyar Elektrotechnikai Gyűjtemény, Csepel Vas- és Fémművek Munkásmozgalmi Gyártörténeti Múzeuma, Gül Baba Türbéje, Aquincumi Herkules villa, Kínai Múzeum, Középkori Zsidó Imaház, Mezőgazdasági Múzeum baráti körének kiállítóhelye, Nagytétényi Kastélymúzeum, Aquincumi fürdőmúzeum, Aquincumi Táborvárosi Múzeum, Budavári Mátyás-templom Egyházművészeti Gyűjteménye, Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Múzeuma, Országos Zsidó Vallási és Történeti Gyűjtemény, Evangélikus Országos Múzeum, Magyar Nemzeti Bank Bankjegy- és Éremgyűjteménye, Ügyvédi Múzeum, Planetárium, Állatorvostörténeti Gyűjtemény, Berda József Emlékszoba, Bartók Emlékház, TIT Uránia Bemutató Csillagvizsgáló, Kőbányai Helytörténeti Gyűjtemény, Csepeli Helytörténeti Gyűjtemény, Láng Gépgyár Üzemtörténeti Gyűjteménye, Molnár C. Pál állandó kiállítása, Magyar Építészeti Múzeum, Budakeszi Vadaspark.

Úttörő-vándortábor

KIMSZ-esek útján: Szigetmonostor—Üröm, Budapest III. ker.; Budapest III. ker.; Csillebérc.

Szervező a Budapesti Úttörőelnökség.

ORSZÁGOS KERÉKPÁROS KÖTÚRA

1. szakasz — Budapest Miskolc; Budapest—Váchartyán—Lőrinci—Gyöngyöspata—Feldebrő—Miskolc.

2. szakasz — Miskolc—Nyíregyháza: Miskolc—Jósvafő—Halmaj—Abaújkér—Sátoraljaújhely—Sárospatak—Kisvárda—Mándok—Csaroda—Fehérgyarmat—Tiszabecs—Nagyecsed—Nyírbátor—Nyíregyháza.

3. szakasz — Nyíregyháza—Szeged: Nyíregyháza—Balmazújváros—Tiszacsege—Kisköre—Karcag—Gyula—Mezőberény—Szarvas—Fábiánsebestyén—Maroslele—Szeged.

4. szakasz — Szeged—Zalaegerszeg: Szeged—Kecel—Kiskőrös—Decs—Pécs—Villány—Szigetvár—Somogyvár—Zalakomár—Kesztnely—Zalaegerszeg.

5. szakasz — Zalaegerszeg—Budapest: Zalaegerszeg—Körmend—Ják—Kőszegpáty—Kőszeg—Fertőd—Fertőrákos—Fertőszentmiklós—Győró—Mosonmagyaróvár—Ásványráró—Győr—Tata—Bajna—Budapest.

NAGYKÖR — JELVÉNYSZERZŐ VÍZITÚRA

I. szakasz — Budapest—Ercsi—Dunaújváros—Paks—Fajsz—Sió-torkolat.

II. szakasz — Sióagárd—Simontornya—Ozora—Siófok.

III. szakasz — Siófok—Szántódi rév—Tihany—Révfülöp—Balatonboglár—Balatongyörök—Balatonberény.

IV. szakasz — Zala-torkolat—Zalaapáti—Kehidakustány község—Zalabér—Batyk.

V. szakasz — Zalabér—Rábahídvég.

VI. szakasz — Rábahídvég—Sárvár—Nickerőmű—Árpás—Győr.

VII. szakasz — Győr—Komárom—Esztergom—Visegrád—Budapest.

DUNAI 8-AS VÍZITÚRA. Dr. Lévai János emlékére:

Budapest—Szentendre—Visegrád—Vác—Budapest—Ercsi—Ráckeve—Budapest.

100 KM A VÖRÖS HADSEREG NYOMÁBAN

1. Sopron 2. Sopronkőhida 3. Kőszeg 4. Velem 5. Szombathely 6. Zalaegerszeg 7. Nagykanizsa 8. Nagyatád 9. Nagybajom 10. Rába-vonal 11. Bakonybél 12. Veszprém 13. Kőris-hegy 14. Bakonyjákó 15. Csehbánya 16. Balatonföldvár 17. Nagyatád 18. Barcs. 19. Szigetvár 20. Harkány 21. Pécs 22. Simontornya 23. Agárd 24. Pákozd 25. Kőhányás-puszta 26. Zámoly 27. Sárisáp 28. Esztergom 29. Pilisnyereg 30. Dunaújváros 31. Dunaföldvár 32. Baja 33. Vecsés 34. Csóványos 35. Balassagyarmat 36. Salgótarján 37. Pécskő 38. Ipolytarnóc 39. Karancsberény 40. Pásztó 41. Muzslatető 42. Gyöngyös 43. Eger 44. Szolnok 45. Csongrád 46. Szeged 47. Battonya 48. Gyula 49. Debrecen 50. Miskolc 51. Tiszalök 52. Karcag 53. Nyíregyháza 54. Sátoraljaújhely.

Szeretnél valamilyen szép és érdekes szakmát tanulni?

GYERE NYOMDÁSZ TANULÓNAK A KOSSUTH NYOMDÁBA!

Választhatsz: BETŰSZEDŐ,
MAGASNYOMÓ GÉPMESTER,
SÍKNYOMÓ GÉPMESTER,
KÖNYVKÖTŐ,
NYOMDAGÉPSZERELŐ
szakmák közül.

Keress fel minket szüleiddel, bemutatjuk a választható szakmákat.

Érdeklődni lehet:
naponta 8—14 óra között
a személyzeti és oktatási osztályon.
Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Telefon: 311-356, 117-298.

Juttatásaink:
a tanulmányi eredménytől függően
440—1050 Ft összegű
társadalmi-tanulmányi ösztöndíj,
4 Ft térítésért étkezés,
sportolási, szórakozási lehetőség, üdülés,
továbbtanulási lehetőség
a Nyomdaipari Szakközépiskolában.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

az 1986/87-es tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákban:

hegesztő, marós, esztergályos, vas- és fémszerkezetlakatos, ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); géplakatos, villamosgép-szerelő, vegyi és élelmiszeripari gépszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, vízvezeték- és -készülékszerelő, erősáramú berendezés-szerelő, villamoshálózat-szerelő, autóvillamossági szerelő, elektroműszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló, tapétázó, vegyianyaggyártó, irányítástechnikai műszerész (csak érettségizettek részére); autószerelő (budapestiek részére).

A kiemelt szakmákban a tanulók, a tanulmányi ösztöndíjon felül havi **200 Ft kiegészítést kapnak.**

A tanulókkal társadalmi ösztöndíj-szerződést kötünk, melynek összege 300—1000 Ft-ig terjedhet, valamint ennek 10—50%-ig tanulmányi pótlékot adunk, a tanulmányi eredménytől függően.

Gyakorlati oktatás alatt a tanulók kedvezményes ebédet, védőruhát; nyereségrészesedést kapnak.

A vállalati törzsgárdatagságnál a tanulóéveket beszámítjuk. A szakmunkásvizsga letétele után a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Várjuk az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését!

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti és oktatási osztályán (Budapest, IX., Kén u. 5. — 1097. Telefon: 277-275).

LÁNYOK, FIGYELEM!

Csak 3 év szorgalom, és jövedelmed havonta 3500—6500 Ft lehet!

Az 1986 szeptemberében induló tanévre várjuk az általános iskolát végzett vagy most végző lányok jelentkezését — budapesti és vidéki gyáregységeinkbe — fonalgyártó szakmára. Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

— Kollégiumi, leányotthoni elhelyezés: kb. 150 Ft;

— ingyenesen tanszereket, munkaruhát, iskolaköpenyt biztosítunk;

— 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

Havonta (évfolyamtól és tanulmányi eredménytől függően) 250—1100 Ft tanulmányi ösztöndíj; plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és (tanulmányi eredménytől függően) 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!
PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT
— Lőrinci Gyára, Budapest, Gyömrői út 85—91. — 1183;
— Kaposvári Gyára, Kaposvár, Jutai út 6. — 7400;
— Miskolci Gyára, Miskolc, József A. u. 21. — 3527;
— Váci Gyára, Vác, Vám u. 1. — 2660;
— Újpesti Cérnagyár, Budapest, Váci út 91. — 1044;
— Bácsalmási Gyára, Bácsalmás, Rákóczi u. 11. — 6430.

„Fonalgyártó szakma" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatást küldünk!

A Lőrinci Fonó vár benneteket, nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett lányok és fiúk!

Az 1986/87-es tanévre a következő szakmákra iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14—15 éves lányokat és fiúkat!

Lányokat — fonó; fiúkat — textilipari gépszerelő, géplakatos, esztergályos szakmára szerződtetünk a Lőrinci Fonó szakmunkástanulójaként! FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

A tanulmányi idő 3 év. A tanulmányi idő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók nyújtanak segítséget a fenti szakmákat választó, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsgák megszerzéséhez.

Juttatásaink fonó szakmunkástanulók részére:

— napi 4 Ft-ért ebéd; — autóbuszbérlet, havi 20 Ft-ért; — kollégiumi elhelyezés 150 Ft-ért.

A három tanév teljes idejére ingyenesek a tankönyvek, tanszerek; a munkaruha, iskolaköpeny, fejkendő, munkacipő. Ezenkívül a tanulókat a következő juttatások illetik meg havonta: — tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően) 250—1100 Ft-ig; — társadalmi alapösztöndíj 650 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft-ig terjed (tanulmányi eredménytől függően).

A többi szakmunkástanuló részére juttatásaink a következők: — kollégiumi elhelyezés 150 Ft-ért; — havonta autóbuszbérlet; — napi 4 Ft-ért ebéd (az iskolai napon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban); — társadalmi alapösztöndíj 650 Ft, valamint a tanulmányi eredménytől függően tanulmányi pótlék 150—250 Ft; — tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől függően) 50—900 Ft.

A lányok és fiúk részére a harmadik tanévben lehetőséget biztosítunk a teljesítménybérben történő foglalkoztatásra.

Kereseti lehetőség a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után fonó szakmában 4000—6000 Ft; a többi szakmában a bérbesorolási kategóriától függően alakul.

Kérésedre a részletes tájékoztatót postafordultával megküldjük.

Címünk: Pamutfonóipari Vállalat Lőrinci Gyár, Budapest XVIII., Gyömrői út 85—91.

Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor kérd meg osztályfőnöködet, hogy a továbbtanulási jelentkezési lapodra írja rá, hogy a Lőrinci Fonóba jelentkezel fonó, textilipari gépszerelő, géplakatos, esztergályos szakmákra. A jelentkezési lapodat a szakmunkásképző intézet címére szíveskedj elküldeni.

Fonó szakmára: Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet Budapest V., Markó u. 18/20.;

a többi szakmára: 4. sz. Vörös Csillag Ipari Szakmunkásképző Intézet Budapest XIX., Pf. 134. — 1675.

Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon az 585-122/184 melléken.

Szeretettel várunk gyárunk szakmunkástanulójaként!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT * BUDAPEST *

PAJTÁSOK! FIGYELEM!

A színes rajzokkal teli képregényből szórakozva tanulhatod meg a zene történetét! Ha elolvastad, könnyebben tudsz elindulni a zene csodálatos világába! Jó mulatást!

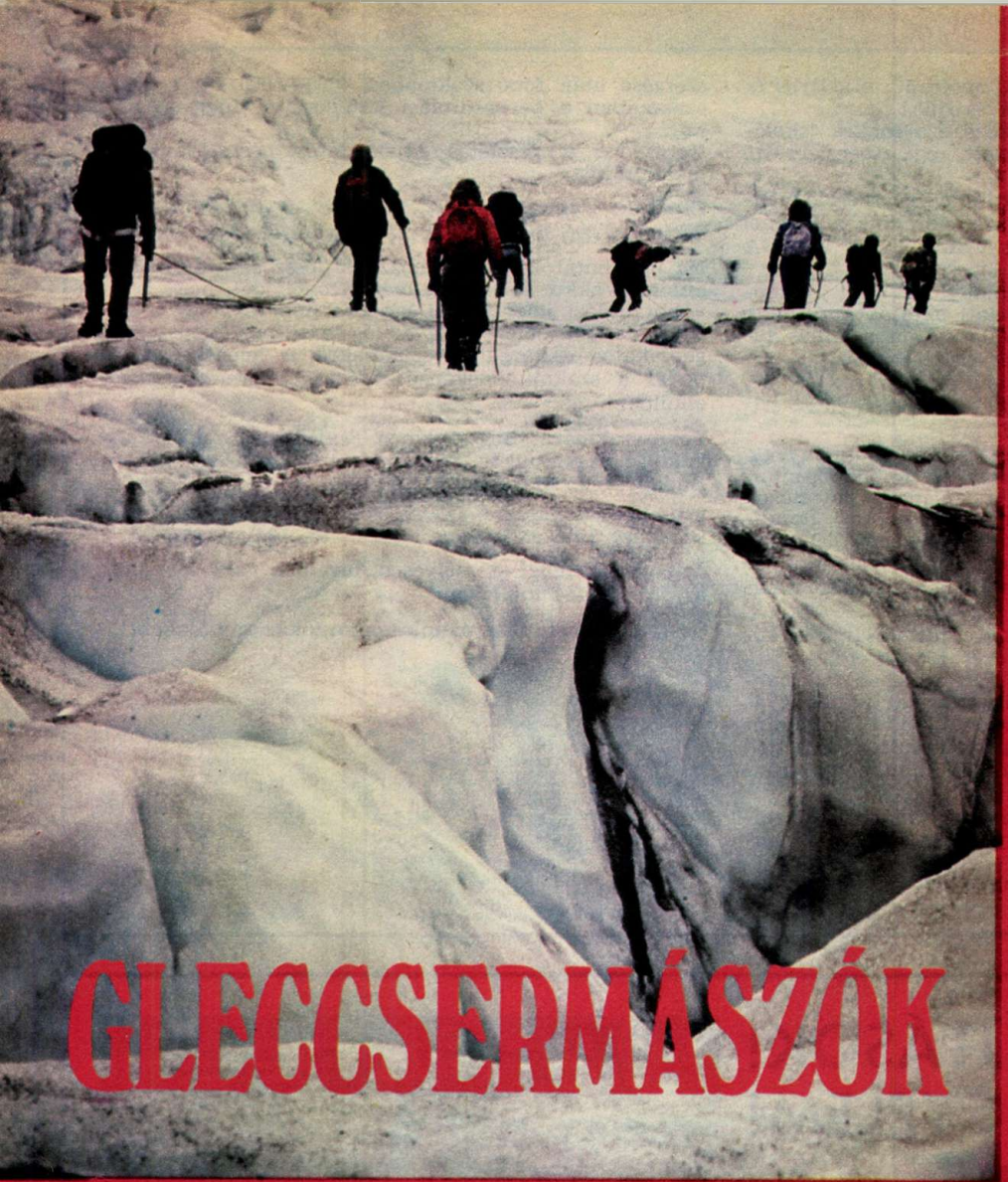

GLECCSERMÁSZÓK

Különös iskolára vállalkozott hat lány és a National Geographic tudósítója: elhatározták, hogy megismerkednek a gleccsermászással! Az egyesült államokbeli Oregon Mount Hood hegyének Eliot glecscserét választották gyakorlópályául. Szakértő oktatók irányításával készültek a feladatra, tanulták meg, egyáltalán hogyan kell felöltözni a különös kalandhoz. Megismerték a glecscsermászás legfontosabb eszközeit: a kötelet, s a jégcsákány használatát. A gyakorlatok során megtanulták azt is, hogy ezen a különlegesen nehéz terepen a legjobb segítőtárs — a másik ember.

„Jég volt mindenütt, körös-körül jég, pedig augusztust írtunk. És mi ott voltunk a felhők között, s amikor lenéztünk, úgy érezhettük, mintha a Mennyből tekintenénk alá" — mondta a próba után a 17 éves Wendy Good, aki másik öt tinédzser társával együtt sikerrel teljesítette a férfiak számára is emberpróbáló feladatot. Az út maga öt órán át tartott, mintegy hat kilométert tettek meg a próbázók, és olyan magasra jutottak, ahol a jégpáncél soha nem enged fel. Teljesítményük örömére boldogan koccintottak egy-egy kulacs — tiszta vízzel.

HÁRY JÁNOS

GARAY JÁNOS
„OBSITOS" CÍMŰ MŰVÉBŐL
ÍRTA: CS. HORVÁTH TIBOR,
RAJZOLTA: SEBŐK IMRE

5

(FOLYTATJUK)

EGYKEZES BÁBSZÍNHÁZ

IRASUNK A 14–15. OLDALON

85/29

XL. ÉVF. • 1985. OKTÓBER. 24. • ÁRA: 4,50 Ft

PAJTÁS

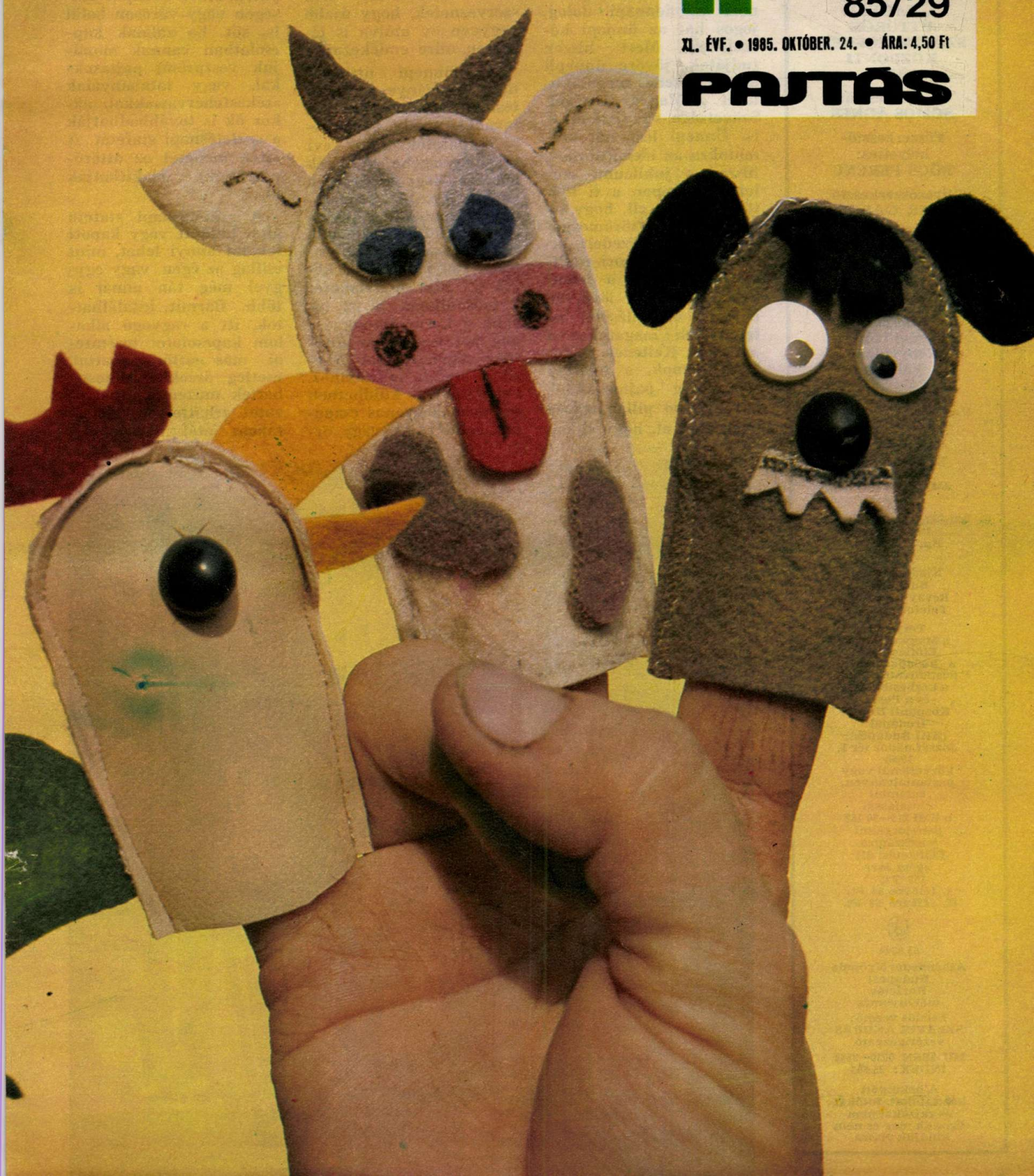

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
BÖCS FERENC

Olvasószerkesztő:
CSER GÁBOR

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA,
FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség:
Budapest,
Jászai Mari tér 5.
1397
Telefon:
321-987, 321-988, 321-989
Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508.
1397

Kiadóhivatal:
Budapest,
Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj:
egész évre
153 Ft,
I. félévre 85 Ft,
II. félévre 68 Ft.

85.2344

Athenaeum Nyomda Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
SZLÁVIK ANDRÁS
vezérigazgató

HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Add tovább!

Tizenévesen negyvenévesnek lenni, igazán nem mindennapi dolog, jogos hát az ünnepi készülődés. Mert hiszen tudjátok, jövőre ünnepli négy évtizedes megalakulását a Magyar Úttörők Szövetsége, s tagjaiként ti is. Ünnepi lesz hát számotokra az idei úttörőév, hiszen a jubileumi születésnap éppen a ti időtökre esik. Kell, hogy ismerjétek az úttörőmozgalom elmúlt évtizedeit, hiszen a mindenkori múltból érthető meg a jelen, és tervezhető a jövő, de e nagy ünneplésben ne felejtsétek magatokat a múltban. Kellenek a dokumentumok, a találkozók „öreg pajtásokkal", de egyetlen pillanatra se feledjétek el, hogy ti ma vagytok úttörők, a jelenkori úttörőéletet kell szerveznetek, hogy újabb negyven év múlva is lehessen mire emlékezni.

Az ünnepi úttörőév nagy eseménye a születésnapi staféta. Játék a javából, amely beépíthető csapatotok egész évi tevékenységébe. A játék lényege, hogy közösségek adnak tovább egymásnak feladatokat, s persze egymás között értékelik (jutalmazzák) a teljesítést. Vagyis az első közösség adja a feladatot a másodiknak, s az tovább a harmadiknak . . . , míg befejezésül, az úttörőév végén feladat érkezik a staféta indítójához. Feladatot küldhetnek egymásnak azonos csapaton belül rajok vagy őrsök, de küldhetnek csapatok, őrsök és rajok községen vagy városon belül is, sőt ha zalaiak kapcsolatban vannak mondjuk veszprémi pajtásokkal, vagy tatabányaiak székesfehérváriakkal, akkor ők is továbbadhatják a születésnapi stafétát. A játék menetét az úttörőcsapat(ok) alakíthatják ki.

A születésnapi staféta által küldött vagy kapott feladat annyi lehet, mint csillag az égen vagy egygyel még tán annál is több. Bármit kitalálhattok, itt a ragyogó alkalom kapcsolatot teremteni más úttörőcsapattal, esetleg őrsökkel, létesíthettek múzeumot, pályázatot írhattok ki dalra, táncos játékra, csapatúj-

AZ ÚTTÖRŐ-MOZGALOM SZÜLETÉSNAPI STAFÉTÁJA

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: TARPAI S. ANIKÓ
FOTÓ: WÁGNER MARGIT

ságra, tábori programra, rádióműsorra, csapattörténet megírására és így tovább. S ha kissé el akartok szakadni az iskolától, építhettek játszótéri esővédő házikót, vendégül láthatjátok a testvérközösséget, szervezhettek kézművesvásárt. De hasonlóan izgalmas lehet csapatotok egy elképzelt 1996. évi napjának kialakítása, s bemutatása; az elmúlt évtizedek mozgalmi játékainak felkutatása, összegyűjtése, kipróbálása,, terjesztése. Az ötlettár valóban végtelen.

A stafétához játéklapokat találhattok az 1985—1986-os zsebkönyvekben. Ahány jó ötlet, annyi játék, hogy igazán emlékezetessé tegyétek a születésnapot.

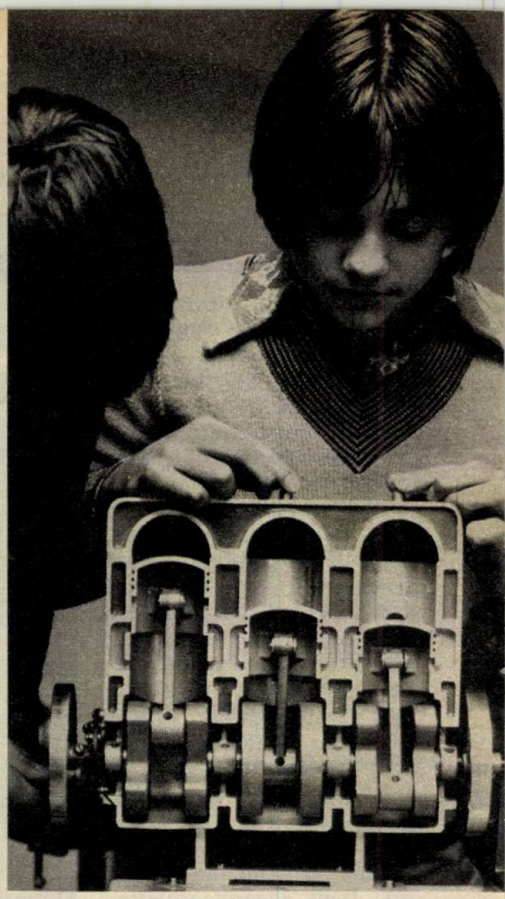

NÁLUK EZ A SZOKÁS

Vállalod, vagy rád bízzák?

Ez a mai úttörőélet kulcsmondata.

Mert feladat akad milliónyi, de egyáltalán nem mindegy, hogy abból bármelyiket is szívügyednek tekinted, vagy nyűgnek, nyomasztó tehernek, amit mégis el kell végezni. A budapesti Irányi Utcai Általános Iskola 1405-ös Kilián György úttörőcsapatában is erről beszélgetünk. Persze arról még nem mesélhetnek a hetedikesek, hogy az elkövetkező hónapokban mi mindent vállalnak, hiszen ezt éppen most tervezgetik, de arról igen, hogy ez náluk általában miként történik.

Bodrogi Eszter mondja:

— Zoli bácsi, a csapatvezetőnk kérdezte még a tavasszal; ki lakik a Vigadó téri hajóállomás közelében, s ki szeretné hajókirándulásunkhoz a jegyeket intézni. A környéken lakom, jelentkeztem. Kértem az állomáson egy megfelelő nyomtatványt, s azzal olcsóbban utazhattunk.

— Gondolom, az elmúlt úttörőévben nem ez volt az egyetlen feladatod?

— Amikor télen osztálybulit rendeztünk, már mindenkinek volt munkája, nekem semmi sem jutott. Közben kiderült, hogy a pogácsa nem lesz elég, kellene komolyabb kaja is. Akkor a barátnőm, Csider Jutka megkérdezte, nem kellene-e szendvicseket csinálni. Mindenki adott negyven forintot, Jutka és én bevásároltunk, s elkészítettük a szendvicseket.

Szarvas Teréz és Szalma Attila őszintén megvallja, hogy minden közösségi megmozdulásban részt vettek, de egyéni vállalásuk nem volt. Papírt és rongyot gyűjtöttek, beneveztek plakátversenyre, készültek a farsangi és a Pöttyös-bálra. (Csapatvezetőjük „szakosította" a rongyosbálokat.) Teri hirtelen megélénkül. Eszébe jut egy kedves esemény.

— Készülődtünk a télapó ünnepségre. Osztályunk (amely egyúttal egy raj is) megszavazta, ki a legalkalmasabb, ki tudja a legjobban eljátszani a Mikulást a testvérrajnak. Marika néni, az osztályfőnökünk megmutatta, hogy milyen vízilovakat készítsünk ajándékba. Órák után mindenki varrt. Cukrot is kellett vásárolni. Többen jelentkeztünk, hogy elmegyünk a boltba. Marika néni engem választott.

Kutas István őrsvezetőről elöljáróban megtudom, hogy jó tanuló, hallgatnak rá a társai, és tagja az úttörőtanácsnak. Pista példája friss, az őszi papírgyűjtést említi:

— Kezdetben mindenki ment a saját feje után, s csak később csodálkoztunk, hogy alig gyűjtöttünk valamit. Gondolkozni kezdtünk a kudarcon. Fölmértük, hogy a kerületben merre nem járt még senki közülünk. Én megkérdeztem, hogy ki mikor ér rá, de nem én vezettem a begyűjtési csoportokat. A srácok beosztották egymás között a munkát. A feladatokat úgy osztjuk szét, hogy megkérdezem, ki vállalja. Ha senki sem jelentkezik, akkor kijelölök valakit.

Csapatvezetőjük, Kőszegi Zoltán tanár maga is fiatal ember. Lelkesedésével, ötleteivel követendő példakép. Munkájukat így összegzi:

— A csapat munkaterve tulajdonképpen irányelv, ehhez igazítják tervüket a rajok, és ők a saját osztályuk érdeklődési köre szerint állítják össze feladataikat.

TÖPRENGJ ÉS VÁLASSZ!

Nézem a 7/a rajprogramját. Novemberre és februárra színházi látogatást terveztek. A Kőmíves Kelement, majd pedig a Vízkereszt, vagy amit akartok című darabot szeretnék megnézni. Októberben, márciusban és májusban kirándulnak, áprilisban moziba mennek. olvasom a programokat, és óhatatlanul előtolakszik hajdani úttörőéletem. Mi, tizenévesek a beregi faluban pesti színházról nem is álmodhattunk, ilyesmi talán eszünkbe se jutott. De megcsináltuk a magunk színházát. Volt ott élő bokor, kutya, ha kellett még szamár is. Klári árulta a háromforintos jegyeket, Béla volt a csalogató, nála senki nem tudott jobban „dumálni", szóval mindenki azt csinálta, amihez kedve volt, amihez a legjobban értett. Mi csak a közeli erdőkbe kirándultunk, de ott szedtünk gombát, makkot, gesztenyét, a temetőben diót, a hegyen szőlőt, a határban szedert. S amit gyűjtöttünk, a miénk volt, pénzzé tehettük. Milyen gazdagok voltunk! . . . S mindezt programon kívül. Mert az akkori úttörőéletnek is megvoltak a tervezett programjai, de mi ezernyi mást csináltunk mellette, sosem unatkoztunk. A tanárok nem beszéltek le semmiről, és nem erőszakoltak ránk semmit. Most érzem csak, milyen szép, tartalmas évek voltak.

Mindez a mai hetedikesekről és arról jutott eszembe, hogy a minap Papp Györggyel, az úttörőszövetség osztályvezető-helyettesével az új úttörőév indításáról beszélgettünk. Szeptemberben minden csapat a töprengés időszakát élte, októberre megtervezték az úttörőév programját. Mindez igen fontos, de a lényeg, a vágyak valóra váltása még hátravan. Vajon ehhez mi a varázsszó, mi az, amitől rendben mennek majd a dolgok? Nos, erről beszél Papp György:

– Minden csapatnak, rajnak, őrsnek jogában áll eldönteni, mit akar majd csinálni. Az országos, megyei, városi és kerületi elnökség persze ajánl programokat. Ezeket természetesen lehet, de nem kötelező választani. Ha nincs köztük olyan, ami tetszene, saját kívánságuk, saját akaratuk szerint tervezzék úttörőéletük eseményeit. Így csapaton belül annyi program lehet, ahány közösség. Tehát adva van például egy őrs programja, s ezen belül vállalnak a gyerekek feladatokat. Ezek az úgynevezett próbafeladatok. S, ha teljesítették, „megállták" a próbát. A próba tehát semmi esetre sem vizsga. Egyáltalán nem az, hogy elmennek akadályversenyre, megmászzák, lefutják, megtalálják stb. A próba egyszerűen a feladatok teljesítése és értékelése. A gyerek azt vállalhatja, ami hozzá a legközelebb áll, és a közösség ezt tűzi ki feladatául. A legizgalmasabb persze, ha nem az élettől elrugaszkodott feladatokat vállalnak az úttörők, hanem amit az élet kér tőlük.

– Mondana példát?

– Vegyünk egy kirándulást. Amelyik gyerek jól ismeri az országot, utánanézhet, hová menjenek, aki jó szervező, megszervezheti az utazást, megveheti a vonatjegyeket; aki szeret főzni, megbeszélheti a többiekkel, ki mit hozzon, mit dobjanak össze, hideget vigyenek vagy pénzt, a helyszínen boltban vásároljanak, vagy beülnek étterembe. Aki ismeri a helyet, fölcsaphat idegenvezetőnek; aki szeret mozogni, délutánra focimeccset toborozhat . . . Egyetlen esemény és szinte mindenkinek jut feladat, s ezzel mindnyájan teljesítettek egy próbát. Ezeket a közösségnek kell értékelni. Fontos, hogy a gyerekek tudják, mi mindent csinálhatnak.

– Az úttörőszövetség hogyan segít ebben?

– Tanév elején megjelent egy szivárványszínű plakát, a következő felirattal: „Játsszunk együtt!" Ott felsoroljuk a közösségi játékokat (vagy tízfélét), s ha ezekről valakinek bármi eszébe jut, menjen a csapatvezetőhöz, kérdezzen és kérjen hozzá anyagot. Egyébként az összes játék részletes leírása megtalálható az Úttörőélet 1984–1988 című kiadványunkban, amely minden csapatvezetőnek a tulajdonában van. Már most megemlítem, hogy a következő évben az úttörők is kézhez kapnak egy ismertetőt a mozgalmi élet választékáról.

– Beszélgetésünk elején azt már tisztáztuk, hogy a csapatoknak, rajoknak és őrsöknek jogukban áll eldönteni, mit csinálnak, de megválaszthatják-e az úttörők a raj- és őrsbéli feladataikat is?

– Nekik is vitathatatlan joguk, hogy megválasszák, amit csinálni akarnak, vagyis mindenki azt csinálhatja, ami neki és a közösségnek a legjobb. Semmiképpen se a csapatvezető ossza ki a feladatokat.

– S ahol ilyesmi mégis rendszeresen előfordul, mit tehetnek, tegyenek az úttörők?

– Ha a közösség úgy érzi, hogy az ő elképzelése jobb, mint a kiosztott feladat, s a sajátot szívesebben is végeznék, ami természetes, akkor az úttörőtanácsnál, az úttörőelnökségnél harcoljanak a jogaikért. Ne hagyják annyiban!

(Örülnénk, ha megírnátok, hogy nálatok a csapat, illetve a rajok és őrsök mi mindent terveztek az idei úttörőévre, s azt is, hogy feladatvállalásaitok egyáltalán hogyan történnek. Ti ajánlkoztok vagy kapjátok azokat? Az érdekes és tanulságos beszámolókat közölni fogjuk.)

CSÚFOLÓDÁSRÓL, BARÁTNŐKRŐL, FÉLTÉKENYSÉGRŐL

BIZALOMM

„HOZZÁTOK FORDULOK! Remélem, segítetek! Most költöztünk Pestről vidékre, hetedikes vagyok. Én városiasan öltözködöm és itt vidéken nem tudok beilleszkedni az osztályba. Mindenkit utálok az osztályból, mert ha itt valaki jól öltözködik és divatos a frizurája, akkor az egy kis hülye, meg divatmajom, meg minden, pedig a legegyszerűbb ruhában járok suliba. Szüleim át akarnak íratni egy másik osztályba, de én ezt nem akarom. Válaszoljanak KITTI VAGYOK jeligére."

Veled értünk egyet: ott kell maradnod az osztályban, és meg kell próbálnod beilleszkedni társaid közé. Hiszen bárhova is mennél, új lakóhelyeden másfajta stílusod, öltözködésed ideig-óráig mindenütt kívülállóvá tenne. A kérdés az, valóban csak öltözködésed váltja-e ki társaid ellenkezését? Nem társul-e az eltérő ruházat mellé olyan magatartás, amely joggal váltja ki a többiek megjegyzéseit? Úgy látjuk, nem öltözködéseden kellene változtatnod, manapság már nincs is akkora különbség ezen a téren sem város és vidék között. Azt figyeld meg inkább: nem adsz-e te magad alapot arra, hogy a többiek megkülönböztetően kezeljenek. Hiszen azt írod: mindenkit utálsz. Vajon miért? Nem lehet-e, hogy te vagy — városi lévén — lekezelő vidéki társaiddal szemben? Gondolkodj el ezen! Próbáld megismerni és elfogadni társaidat és meglátod: előbb-utóbb ők is elfogadnak téged, akármilyen ruhában is vagy!

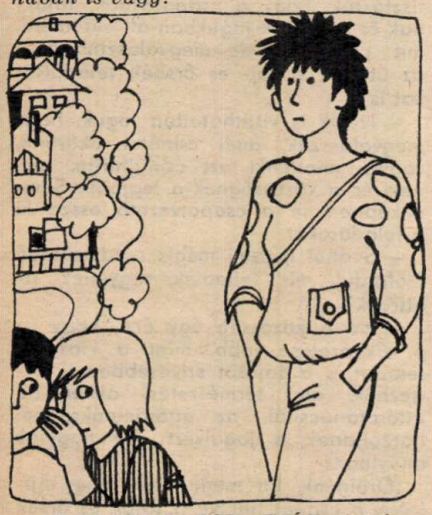

„SZERETEK EGY FIÚT és úgy érzem, ő is szeret. De nekem van egy rossz tulajdonságom, a féltékenység. Néha ennek a féltékenységnek van alapja. Emiatt sokat veszekszünk. És sokat sírok. Hogyan

küzdjem le a féltékenységet? Mit tegyek akkor, ha ő egy másik lánnyal van este. Aztán másnap odajön úgy, mintha semmi sem történt volna. Jelige: Remény L. T."

Aki szeret, az félt; aki pedig igazán szeret, az nem féltékeny. Az okos szeretet meg tudja különböztetni a féltést és a féltékenységet. Hiszen míg az előző a szeretetből fakad, az utóbbi alapja a bizalmatlanság, ami semmiképp nem fér össze a másik iránti őszinte érzéseddel. Nehéz elhatárolni a két érzést, s esetedben is magadnak kell vigyázni, hogy féltésed ne csapjon át féltékenységbe. Nem látunk semmi rosszat abban, ha a fiúnak (és neked is) széles baráti köröd van, amelyhez természetesen fiúk és lányok is tartoznak. Sőt, az lenne a jó, ha egy-egy induló szerelem nem zárná ki az ebben a korban létszükségletnek számító barátságokat. Arra persze vigyázni kell, hogy a barátkozások ne sértsék kapcsolatotokat. Ha mégis úgy érzed, hogy a kettő nem összeegyeztethető, akkor beszéld meg ezt a fiúval. Ne veszekedj vele és ne sírj, s ne is akkor keríts sort a beszélgetésre, amikor megbántva érzed magad. Időről időre beszélgessetek el egymás barátairól, vegyél részt te is a fiú baráti összejövetelein. Így jobban megismered őt, barátait, sőt önmagadat is. Ez a megismerés segít majd abban, hogy eldöntsd, van-e alapja a féltékenységednek? Vagy esetleg rájössz: a bizalmatlanság megöli a szeretetet. De te azzal, hogy elgondolkodtál a dolgon, megtetted a legnagyobb lépést a másik ember igazi szeretete felé.

„REMÉNY JELIGÉRE kérem, írja meg nekem, hogy nincs-e mellnövesztő kenőcs vagy gyógyszer. Nyolcadikos lány vagyok és borzalmas, hogy alig vagyok kifejlődve. Lehet, hogy ez betegség? Írja meg nekem a kenőcs nevét, és hogy hol kapható. Mert szerintem ezért nem járnak utánam a fiúk."

Egyáltalán nem tartjuk akkora bajnak, hogy a fiúk nem járnak „utánad". Az lenne szomorú, ha nem lenne egyetlen barátod sem az osztályban, de erről nem írtál. Ami kérésedet illeti: levélben semmiféle gyógyszert, kenőcsöt nem javasolhatunk. A betegség a szakorvosra tartozik. Esetedben azonban szó sincs betegségről, egyszerűen lassabban fejlődsz, mint a többiek. Ez azonban ebben a korban még egyáltalán nem hátrány. Egy-két év alatt akár meg is előzheted a most — látszólag — fejlettebb társnőidet. Jó lenne, ha vélt betegséged helyett a tanulás, olvasmányaid és saját magad szellemi formálása kötné le gondolataidat. Ha ezen a téren jeleskednél, előbb-utóbb az annyira áhított fiúk is szóba állnának veled.

„A KESERŰSÉG LEGFELSŐBB KÜSZÖBE. — Fájó szívvel fordulok Önhöz. Volt egy barátnőm. Sajnos, ő egy kicsit kényes és beképzelt volt, viszont hozzám aranyos és kedves, de két évre rá átpártolt egy nálam szebb lányhoz. Sőt, új barátnőjével az egész osztályt ellenem fordítja. Én megpróbáltam ellenállni neki, de kényes és beképzelt álarcot vettem föl. A fiúk kényesnek tartanak és csúfolnak; a lányok árulkodósnak és hülyének. Eleinte próbáltam az egésznek fejet hajtani, de nem ment, egyre jobban bánt az osztály ellenszenve. Két éve nyomja lelkemet ez a bánat."

Elkövettél néhány hibát. Jól láttad barátnőd hiányosságait, mégis túlságosan ragaszkodtál hozzá. Olyannyira, hogy még saját magadról is képes voltál hamis és rossz véleményt kialakítani másokban. Nem lesz könnyű a bakit helyrehozni, de az „elkeseredés legfelsőbb küszöbe" azért túlzás. Az lenne a megoldás, ha nem törődnél túl sokat egykori barátnőd viselkedésével, s figyelmen kívül hagynád társaid megjegyzéseit. Az álarcot persze, le kell vetned! Ne próbáld hamis magatartással palástolni a téged ért bántást. Légy önmagad, s egy idő után a fiúk és a lányok véleménye is megváltozik rólad. Ne keseregj a barátnő hűtlensége felett. Magatartása azt sugallja, hogy nem igényli szeretetedet. Bizonyára találsz olyan embert, akinek te is fontos vagy.

AL

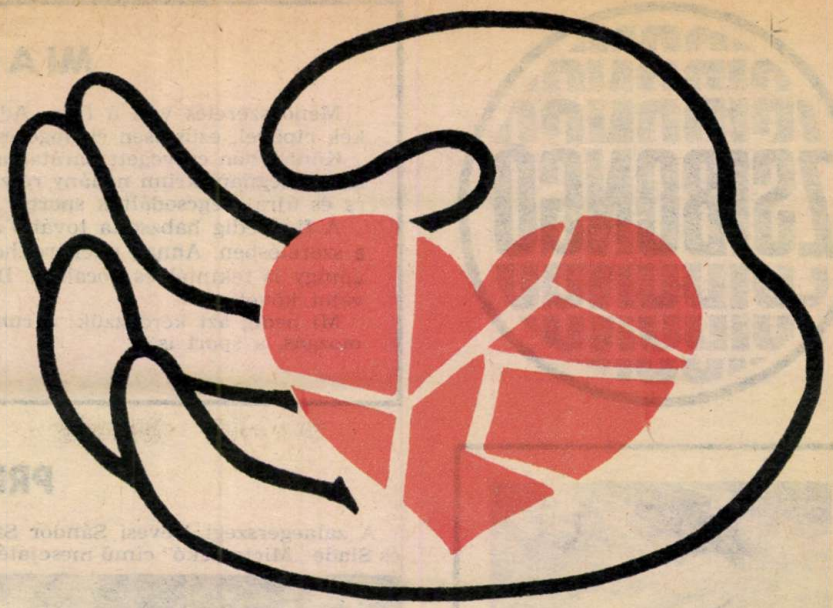

„A SULIBAN VAN EGY SRÁC, nagyon jóképű, csak az a kár, hogy nagyon félénk. Kérlek adj tanácsot, ha tudsz, ebben az esetben."

„14 éves lány vagyok. Az iskolában van egy testnevelő tanár, úgy 20—22 éves lehet. Én a szemébe bele vagyok bolondulva, mert ugyanolyan, mint Fenyő Mikié. Csak az a kár, hogy van felesége, és ő is fiatal tanár. Azért írok, hogy mit tegyek, vagy inkább maradjak Miki szeménél? Jelige: Gyönyörű csábító fekete szemek."

Úgy látjuk, az effajta levelek írójának leginkább az iskolapad mellett kellene maradnia. Merthogy a két levél írása, gondolatai és feladója is azonos. Egyetlen tanácsunk lehet csupán: nem kell piszkálni a félénk fiút, és békén kell hagyni tanárod szemét. Mikiért viszont — abban az esetben, ha már kész van minden házi feladat — nyugodtan rajonghatsz.

„NYOLCADIKOS LÁNY vagyok. A mi osztályunkban húsz lány van. Egyikünk sem tartja magát szépségkirálynőnek, két-három lány kivételével. Ők azt hiszik magukról, hogy ők a legszebbek. Ha az osztályban rajtuk kívül valaki csinosan öltözködik, ők mindjárt kicsúfolják, kinevetik. Már többször meg akartuk mondani nekik a véleményünket, de ebből csak vita keletkezett. Félünk megmondani az igazat, mert a vita odáig fajulna, hogy sírás lenne a vége. A nevemet ne közöld, mert botrány lenne belőle. Jelige: Irigyek."

Egy egész közösség gyengeségének a bizonyítéka, ha két-három hangadó ennyire befolyásolja életét. A többség ott hibázik, hogy túl sokat ad a lányok véleményére, ezzel is erősítve vélt vezető szerepüket. Igazolva, hogy helyénvaló a másik csúfolása, gúnyolása. Sokat nem érdemes beszélni a dologról, kivált, ha abból vita kerekedik, s a vita meg sírásba fullad. A legjobb fegyver, ha föl sem veszitek a lányok kihívó és bántó magatartását. Viszont vegyétek csak föl nyugodtan legszebb ruhátokat. Meglátjátok: a hangosok előb-utóbb elcsendesednek.

„ORCHIDEA JELIGÉRE írok. Eddig még nem jártam senkivel, mi lehet ennek az oka? Pedig többen mondták, hogy ‚helyes' vagyok. Szórakozni nem járok, mert az iskola nem engedi. Van viszont egy olyan ‚ronda és csúnya' osztálytársam, aki hetente és naponta más sráccal jár. Kérdem, miért van ez, adjanak tanácsot egy szomorú lánynak."

Többször leírtuk már: tizenévesen az ember még nem késett le semmiről! Ki-ki más korban kezd barátkozni, ki előbb, ki utóbb érik meg a társkapcsolatra. Az, hogy nem jársz szórakozni, nem lehet akadály. Kérdés, te mit értesz szórakozáson? Hiszen az osztálytársak között, közös érdeklődésű társaságban még jobban meg lehet találni a megfelelő partnert, mint a szórakozóhelyen. Eseted is azt bizonyítja: a külső nem minden. S az sem biztos, hogy neked ugyanolyan kapcsolatra — kivált nem naponta változó —, partnerre van szükséged, mint annak a másik lánynak.

Találj magadnak értelmes elfoglaltságot, s olyan közösséget, amelyben megtalálod önmagadat. Így előbb-utóbb rátalálsz arra is, akit keresel.

„NEM BÍROK 17 OSZTÁLYTÁRSSAL! Nem szeret engem senki. A lányok azért, mert szerintük csúnya vagyok. Nagy a szemem, sokat beszélek, össze is veszek néha. Ha a leckét nem tudják vagy az őrs kap valami kérdéses fejtörőt, azonnal hozzám jönnek. Kicsúfolnak, mert nincs fiú barátom. Hasonlóképpen a fiúk. Ha beteg vagyok, nem látogat meg senki. Én viszont igen. Mit csináljak? Egy szomorú hatodikos lány."

Ne csinálj semmi különöset, ne védekezz osztálytársaid ellen. Próbálj viszont csőnádesebb lenni, és szentelj minél kevesebb figyelmet a megjegyzéseknek. Segítsd továbbra is, ha megkérnek; látogass meg másokat, ha arra szorulnak. És próbálj barátságba kerülni valamelyik osztálytársaddal, akivel meg tudod beszélni mindazt, amit nekünk leírtál. Ha valaki melléd állna, az bizonyára befolyásolná a csúfolkodókat is. Belátnák, hogy a szépség nagyon relatív fogalom. Ami az egyiknek nem tetszik, egy más ember számára éppen megfelelő lehet. A nagy szem meg sokszor éppen különös érték.

Továbbra is várjuk leveleiteket. Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra írjátok rá: Bizalommal.

ZSIBONGÓ

MI A DIVAT?

Menő szerelés volt a fiún, Adidas trikó narancssárga nadrággal és kék cipővel, ezüstösen csillogó csíkokkal.

Könnyedén csevegett barátaival. Iskolai dolgok kerültek szóba, no meg a tegnapi krimi néhány részlete. Barátai figyeltek szavaira, de újra és újra megcsodálták sportos ruházatát is.

A fiú pedig habzsolta tovább a dobostortát, jól érezte magát ebben a szerelésben. Annak ellenére, hogy a trikó csak még jobban kiemelte amúgy is tekintélyes pocakját. Divat lett a sportos szerelés és ő a divatot követi.

Mi pedig azt kérdezzük: a ruha után mikor lesz már divat a testmozgás, a sport is?!

S. F.

LÁNYOK A TATAMIN

A cselgáncs férfias sportág. Ez persze nem zárja ki, hogy a lányok is bemutassák tudásukat a tatamin. Ma már hazánkban is több mint egy tucat női szakosztály működik, amelyek november 16-tól mérik össze erejüket az ötödik magyar női országos bajnokság keretében. A küzdelmek színhelye a Budapesti Spartacus Szentkirályi utcai csarnoka lesz.

PREMIER

A zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház szeptemberben mutatta be Simson és Slade „Micimackó" című mesejátékát, melyet Mező Béla állított színpadra.

EZER ÉDES FÜRT

Több mint egy mázsa szőlőt termett Győr-Ménfőcsanakon ez a harmincéves tőke, melyet Recsek József nyesegetett, gondozott nagy szeretettel.

ADÁSBAN...

Iskolarádió működik a nagyhalászi úttörőcsapatnál is. A stúdiósok első riportjaikban a nyár legszebb élményeit idézték fel, majd ismertették az úttörőtanács ez évi programját.

NAPTÁR

Október 24. az ENSZ napja. Negyven évvel ezelőtt fogadták el ugyanis a világszervezet alapokmányát a II. világháborúban a fasizmus ellen küzdő országok, élükön a Szovjetunióval, Nagy-Britanniával, az Egyesült Államokkal. Az ENSZ alapvető célja a béke, a biztonság megőrzése. Fő szervei: a Közgyűlés, a Biztonsági Tanács, a Gazdasági és Szociális Tanács, a Gyámsági Tanács, a Nemzetközi Bíróság és a Titkárság. Jelenleg 159 tagállama van, hazánk 1955 óta vesz részt munkájában.

A PAJTÁS TELEXE

Természetes anyagból készíthető szobajátékok, illetve játszótértervek készítésére írt ki pályázatot a kecskeméti Szórakaténusz játékműhely és múzeum, a Művelődési Minisztériummal, az Állami Ifjúsági Bizottsággal, a Magyar Úttörők Szövetségével, a Népművelési Intézettel és a Népművészeti Egyesülettel közösen. A pályaműveket a kecskeméti Szórakaténusz műhely címére kell beküldeni 1986. január 10-ig.

*

Számítógépes programbörzét rendezett a Neumann János Számítógéptudományi Társaság és a Mátra Művelődési Központ.

HELYREIGAZÍTÁS

Lapunk 85/27. számában sajnálatos félreértés folytán a Csepregi Évaról szóló, Sokak kedvence című cikk szerzőjének neve tévesen jelent meg. A valódi szerző Prukner Csilla, a fotós: Némethy Géza. A szerzőtől is, az olvasóktól is szíves elnézést kérünk.

A HÉT KÉPRIPORTJA

Szombathelyen, sporttelepén a Haladás Rohonci úti országos rendőrnyomozó-kutya bemutatót és versenyt tartottak. A képeken látható, jól kiképzett német juhászok bebizonyították, hogy igen hasznos munkát végezhetnek a bűnözők elleni harcban.

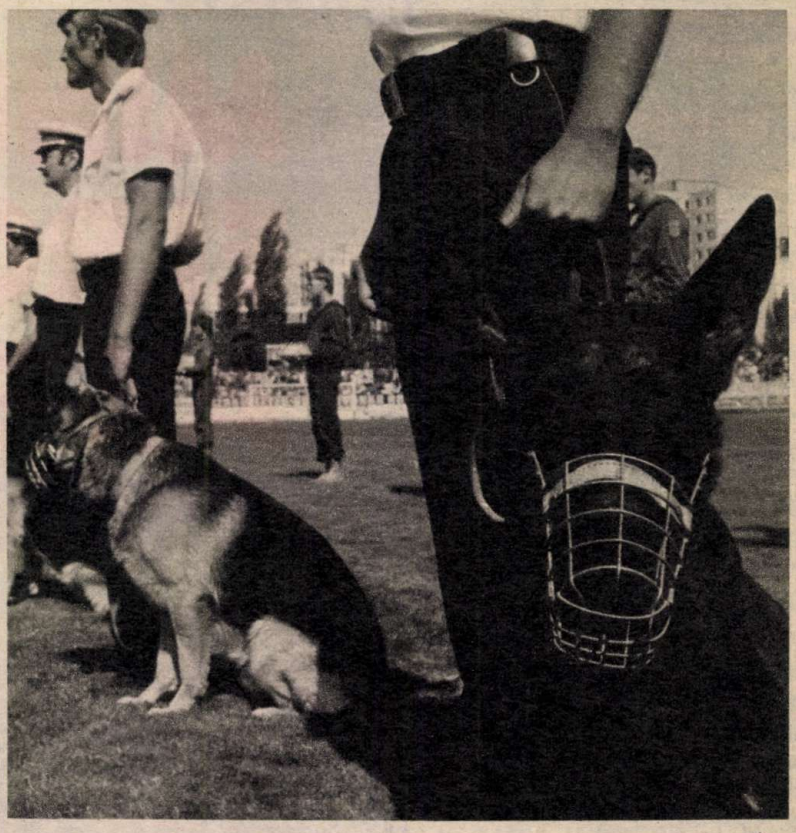

EXPRESS-SZOLGÁLTATÁS

PAJTÁS CENTRUM

Az EXPRESS Ifjúsági és Diák Utazási Iroda munkatársa ebben a tanévben is várja az érdeklődőket a Pajtás Centrumban.

Ha ötletre, segítségre van szükség az osztálykiránduláshoz, városnézéshez, tanulmányi sétához vagy a szünidei programhoz — az EXPRESS segít.

Minden kedden — 15 és 17 óra között — tanárok és gyerekek részére ügyeletet tartunk.

Címünk, telefonunk változatlan: Pajtás Centrum, Budapest, Fürst Sándor u. 14/b. —1136, 314-111 vagy 328-739.

ZSIBONGÓ

Kibotorkált a teremből, ráborult a folyósó végén javításra váró zongorára, és nagy-nagy haraggal gondolt mindenre és mindenkire. Becsapottnak érezte magát, rettenetesen becsapottnak. Bántotta, hogy hallgatott Kálmán bácsira, a rajvezetőjére, aki tavaly rábeszélte, hogy vállalja el a Sárkány őrsöt. Osztálytársait is meggyőzte, hogy személyében ügyes vezetőhöz jutnak. Most meg . . . Hűtlen lett hozzá a barátja is. Ahelyett, hogy védte volna, ijedten pislogott, mint a pocsolyában a béka.

— Hálátlanok . . . hálátlanok — ismételgette.

HÍRESEK LETTÜNK

Kaszás Jancsi jókedvűen érkezett a Sárkányok őrsvezető-választó összejövetelére. Fogadni mert volna rá, hogy most Kálmán bácsi győzködése nélkül is újra megválasztják, egy-két irigyétől eltekintve, titkosan is rá szavaznak a fiúk. Magabiztosságát erősítette a nála lévő őrsi krónika, hiszen minden oldalán található olyan fénykép, rajz vagy írás, amely bizonyítja sikerét. Azt, hogy őrsük híre a bányásztelepülés határán is túljutott.

Elsőnek éppen az öreg bányánál történt felfedezést említette meg, amelyre mások is felfigyeltek. Elmesélte, hogy a meddőhányó egyik buckáján játék közben egy rozsdás csillére bukkant. Amikor kiásta, hogy elvigye a MÉH-hez, újabb került elő. Kiderült, hogy a bucka egy szénszállító kocsi és vasgerendatemető. A háború alatt rejtették oda, hogy megmentsék, de közben megfeledkeztek róla. Sajnos, már csak hulladékként hasznosíthatták. A bánya vezetősége hozzájárult, hogy az úttörőké legyen, árát a felfedezők kapják. Így nemcsak a csapat, de a megyei vasgyűjtő versenyt is megnyerték.

A bevételből és a jutalomból egy faházat vásároltak, amit

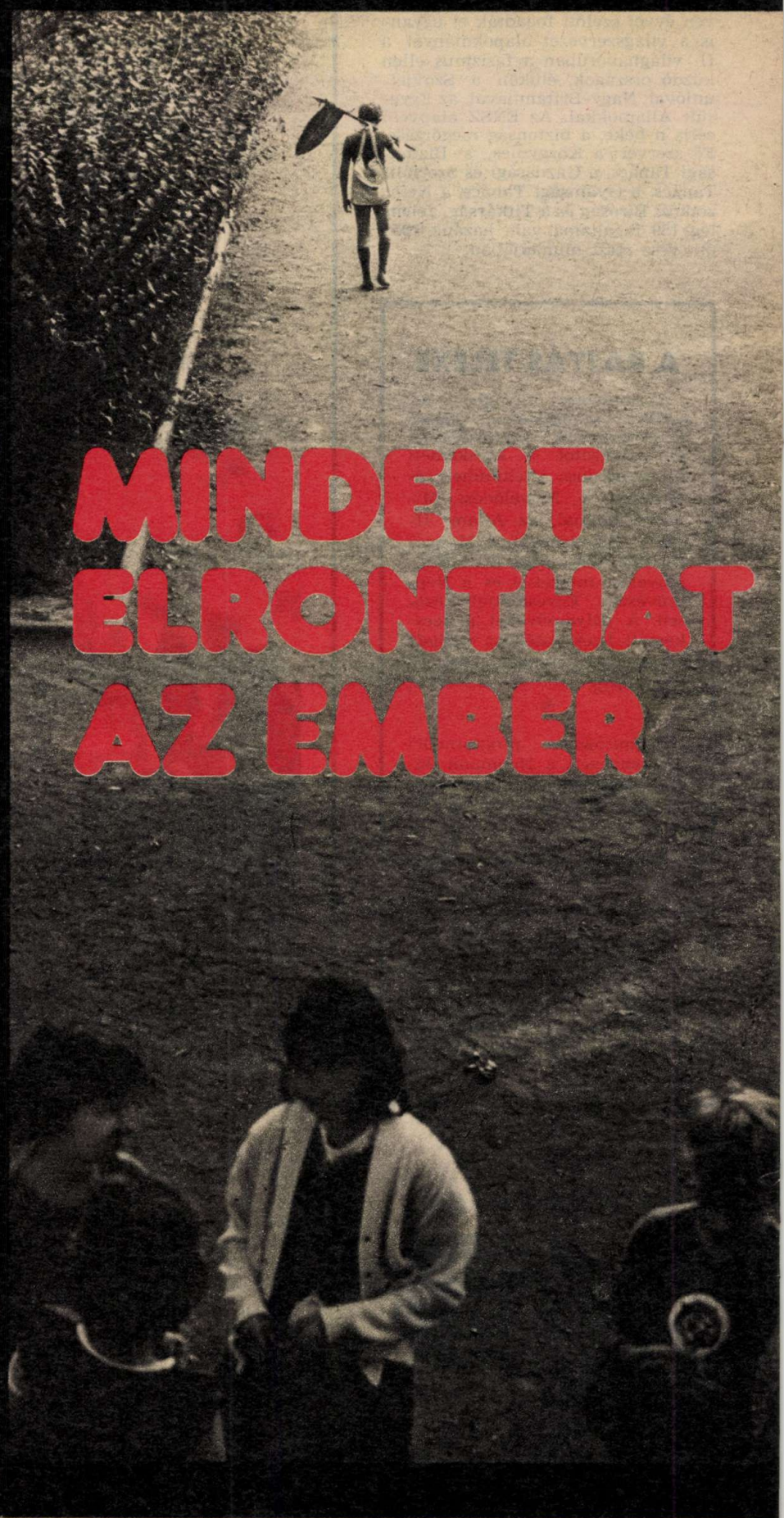

MINDENT ELRONTHAT AZ EMBER

„Sárkány-lak"-nak kereszteltek el, és a csapattáborban állítottak fel. A nyáron az őrs tagjai négy hétig süttethették ott a hasukat.

Jancsi szavaival élve, a „Sárkány-lak" megszerzése és a soksok ötös miatt az igazgató bácsi is „csípi" őt. Az évzárón és az évnyitón beültette az ünnepi elnökségbe. A bányásznapon pedig neki kellett köszönteni a Pestről érkezett vendégeket.

– Leginkább arra vagyok büszke, hogy sikerült felépíteni a búvóhelyünket. Az indiánkunyhó mintáját a francia lapból, a Pif-ből rajzoltam ki. Remélem, sokat fogunk még ott játszani.

– A kunyhóról írtál a tévének is – szakította félbe Jancsit Gerendás Imi –, a Tízen Túliak Társasága akar vendégül látni, hogy szóban is elmeséld, miként építetted fel.

Jancsi fülig pirult. Zsebébe csúsztatta a meghívót.

– A rádiót nem kellett értesíteni ahhoz, hogy kijöjjenek hozzánk. A hulladékgyűjtési verseny megnyerése nagy esemény volt. Levél nélkül is eljut a hírünk mindenhova.

TEDD A SZÍVEDRE A KEZED!

A gyerekek hümmögtek. Kálmán bácsi bíztatta őket, hogy mondják el a véleményüket, de csak a papírért meg a ceruzáért mentek ki hozzá, hogy felírják, kit szeretnének őrsvezetőnek. Kálmán bácsi már kitette a padra a kalapot, amibe a cédulákat kellett volna beledobálni, amikor Klárik Pista karja a magasba lendült.

– Kérdezhetek valamit?

– Tessék.

– Jancsi, emlékszel a tábori túrára?

– Persze, hogy emlékszem.

– Tedd a szívedre a kezed, és mondd meg nekem becsület szavadra, tudtad-e, hogy a Kincskereső őrsnek az igazgató bácsi lánya is tagja?

– Marháskodsz?

– A Kincskeresők eltévedtek a kiserdőben.

– Elmondták.

– És azt tudtad-e, hogy mi a térkép szerinti utat jártuk be?

– Juditkáék tíz perccel jobbak voltak nálatok.

– A kihagyással.

– A hibapontokat levontam, de így is azonos volt az idejük a tietekkel. A zsüri végül is úgy vélekedett, hogy a lányokat illeti az elsőbbség.

– Csakhogy itt verseny volt. Mi pedig nem hibáztunk.

– Nem voltam veletek.

– Kételkedsz bennünk?

Pillanatok alatt elszabadultak az indulatok. Igaz és igaztalan vádakat, sértő megjegyzéseket vagdostak egymás fejéhez. Most már az sem fékezte őket, hogy Kálmán bácsi jelen volt, időnként rájuk szólt. A sérelem, hogy őrsvezetőjük megkérdőjelezte igazmondásukat, erősebbnek bizonyult a józan észnél. Teljesen figyelmen kívül hagyták még azt is, ami Jancsinak az erőssége.

NEM KELLESZ NEKÜNK!

Klárik Pista unta meg elsőnek az összevissza beszédet. Leintette a hangoskodókat.

– Tiszteltem Jancsit. Matematikából sokat köszönhetnek neki. Most mégis úgy érzem, hogy nem való őrsvezetőnek. Nem kell nekünk.

– Hogy-hogy nem kellek? – ugrott fel helyéről az őrsvezető.

– Nem kellesz, és kész.

– Nyögd már ki, hogy mi bajod velem?

– Mást sem hallottam itt, csak azt, hogy ezt én találtam meg, azt én rajzoltam le, amazt én építettem. És mi hol voltunk addig? A vashulladék felfedezése a te érdemed, de a csilléket Lakatos és Pintér édesapja vagdalta szét lángvágóval, különben nem tudtuk volna elszállítani. A teherautót Tiszai Jóska papája hozta. Három napig kellett a ruhánkat mosni, amíg kijött belőle a rozsda. Azt már meg sem merem említeni, hogy a nádat én vittem például a búvóhelyhez.

– Most elmondtad.

– De neked kellett volna. Mi majd felsoroljuk, hogy egy év után hogyan látunk.

– Kösz. Megtettétek.

KÁR VOLT TÖRNI MAGAM

Az eset után két hét múlva a bányászfalu iskolájának úttörőszobájában találkoztam Jancsival. Magammal vittem szerkesztőségünkhöz írt levelét is, amelyben elpanaszolta leváltásának történetét. Amikor meglátta, csak legyintett:

– Túl vagyok már rajta. Akkor annyira bántott, úgy szégyelltem magam, hogy haza sem akartam menni... Anyu megérezte, hogy pocsék a kedvem, mert még a késés miatt sem faggatott. Engedte, hogy végiggondoljak mindent.

– És? Mire jutottál?

– Kár volt törni magam. Nagyon megbántottak.

– Lehet. De végül is elmondták bújukat-bajukat. És nem a hátad mögött. Tudod, mindent elronthat az ember, ha nem hisz a barátaiban, ha csak egy pillanatra is, de elfelejti, hogy vezetőként felelősséggel tartozik értük, hogy az eredményekben az őrs minden tagja benne van.

Faragó György

Fotó: Szalay Béla

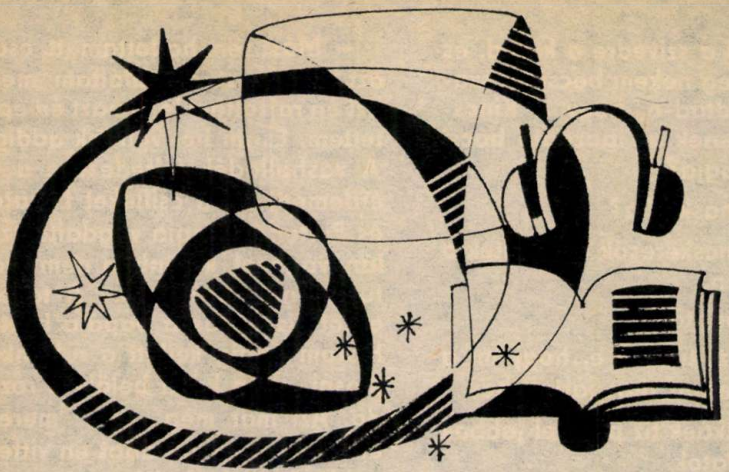

NÉZD, HALLGASD, OLVASD!

Összeállította: R. Simor Katalin

Bábszínház

Az Állami Bábszínház a Jókai téri és a Népköztársaság úti színháztermeiben várja látogatóit. **A Jókai téren Hófehérkével, Aladdinnal, Csipkerózsikával és a Három kismalaccal** találkozhattok ismét. November 26-án **A csodaszarvas népe** című ősbemutatóra kerül sor, mely nemcsak a hónap, hanem az évad legkiemelkedőbb produkciójának ígérkezik. A magyarok történetéről szóló eredetmondánk felhasználásával **Hegedüs Géza és Tarbay Ede** írta. Az előadások délelőtt tízkor és délután három órakor kezdődnek. A Jókai téri színházterem hétfőn zárva tart!

A Népköztársaság útján hétköznap délután és vasárnap délelőtt szovjet és afrikai állatmeséket láthattok. November elején **Marika és a csúf, de aranyszívű Diótörő herceg** történetét „táncolják el" a bábok Csajkovszkij gyönyörű balettzenéjére. November 10-től **Shakespeare: Szentivánéji álom** című darabjának bábokra komponált változatát láthatjátok, a hónap végén pedig a **Bogárországba tévedt Dani,** a tengerek legendás vándora, **Odüsszeusz** és a klasszikus mesehős, **Hüvelyk Matyi** szórakoztatja a közönséget.

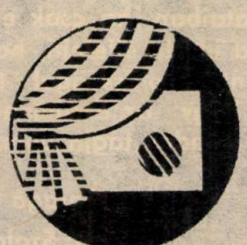

Televízió

Árgyélus királyfi és Tündér Ilona története sok írót és költőt megihletett már. Ezúttal bábok játsszák el a klasszikus mesét a **televízióban, november 7-én.** A zenés bábjáték szövegét **Malgot István, zenéjét Tolcsvay László és Bródy János írta.**

November 8-án egy fiatal sorozat harmadik részét láthatjátok, **Utazz velünk Magyarországon!** címmel. A műsor a legszebb, legjellegzetesebb magyar tájakat keresi fel, s ad élményszerű ismertetést azok életéről, történetéről.

A rajzfilmek kedvelőinek ajánljuk **A telhetetlen méhecske** című szovjet filmet, melyet **november 9-én** ismétel a televízió. A bájos történet egy szorgos, ám torkos méhecskéről szól, aki már születése pillanatától kezdve kitűnik hatalmas, csillapíthatatlan étvágyával. Mohósága attól sem riasztja vissza, hogy a rettegett ellenséggel, a darázzsal szövetkezzék . . .

Kolozsvári Grandpierre Emil gyakran dolgozott fel eredeti népmeséket. Ezúttal Rest Miska című mesejátékát láthatjátok november 14-én a kettes csatornán. Miska a véletlen szerencse folytán találkozik a varázserejű kiscsukával. Lustasága miatt azonban csúnyán meglakol. Elfelejti a különleges hatalmat jelentő varázsszót . . . A főbb szerepeket Bodrogi Gyula, Ivánka Csaba, Némethy Ferenc, Pásztor Erzsi és Kubik Anna játssza. Rendezte: Csányi Miklós.

November 17-én új kalandfilm sorozat indul! Címe: **Szellem a toronyházban.** Az izgalmas, de inkább mulatságos, mint hátborzongató NDK film hét részen keresztül ígér igazi szórakozást. A nem mindennapi történet szerint, az épülő panelház helyén valaha fogadó állt. Tulajdonosaik kegyetlenül bántak a betévedt utasokkal, mígnem az egyik vendég megátkozza őket: ne legyen nyugtuk a túlvilágon sem. A gonosz kocsmáros és kocsmárosné az új toronyházban kezd kísérteni . . .

Ugyanezen a napon, tehát vasárnap délután, újra jelentkezik **Frédi és Béni, a két kőkorszaki szaki,** ezúttal egy játékfilm hosszúságú epizódban. Címe: Frédi a csempész rendész.

November 23-án megismétli a televízió **Szabó Magda és Katkics Ilona** nagy sikerű filmjét, a **„Tündél Lalá"-t.** Lala Tündérország királynőjének csintalan fiacskája, emberszívű tündérgyerek. Nem elég, hogy Tündérországban összekeveredtek miatta a dolgok, még a nagy hatalmú, gonosz, varázslóval is összeakaszkodik. A mesejáték zenéjét Wolf Péter írta, a főbb szerepekben Irina Alfjorovát, Ernyei Bélát, Mészáros Marcit, Gellei Kornélt, Nagy Gábort és Horváth Sándort láthatjátok.

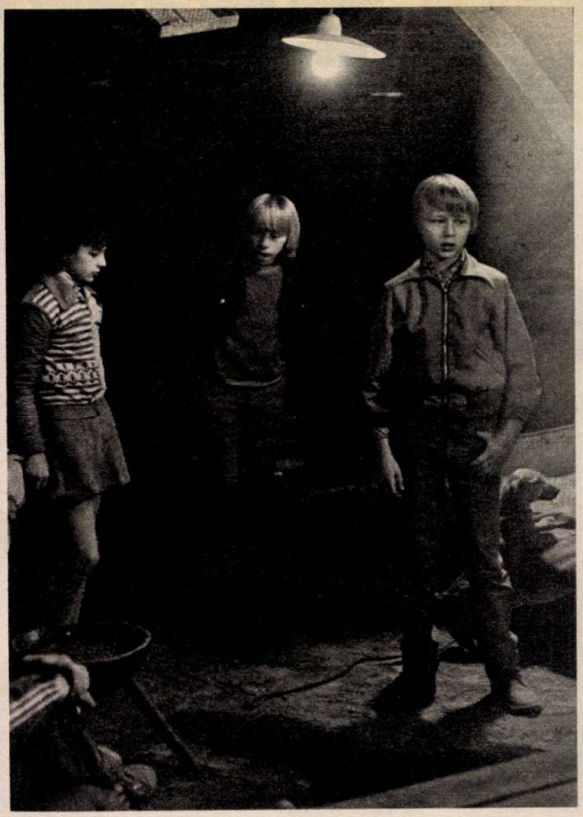

Mozi

Mihályfi Sándor rendező a felnőttek és a gyerekek számára egyaránt élvezetes, kellemes szórakozást nyújtó filmet alkotott. Nógrádi Gábor: Hecseki és a gyermekrablók című regénye alapján filmvászonra „ültetett" történet főszereplői elsősorban gyerekek. A Palánk-utcai emberek életébe, gondjaiba az ő szemükkel pillant bele a néző. Ne várjon senki véres krimit a cím alapján! A maga módján hétköznapi történetet mesél el a film, olyat, amely bármelyikünk családjában lejátszódhatna. Titka éppen ebben rejlik. Előre kuncogunk a bekövetkező bonyodalmakon. Körmöt rágva hajlunk előre az izgalmasabb epizódoknál és jólesően dőlünk hátra, ha megtörtént, amit elképzeltünk. Így válunk észrevétlenül részeseivé az eseményeknek.

Hány és hány gyerek él tétlen szemlélődőként a környezetünkben! Jó érzés látni, ha a gyerekek közössége lázad e tétlenség ellen, és lázadásukból valami jó sül ki! Szülőket békítenek össze, konfliktusokat simítanak el, a maguk eszközeivel büntetnek és jutalmaznak. Pedig közöttük és a filmbeli felnőttek között is sok a „szabálytalan", mondhatnánk „antihős". A „széles vállú, erős, bátor, rettenthetetlen" jelzők mulatságosan hatnának, ha alkalmazni próbálnánk rájuk. Hiszen olykor rosszalkodnak és gyakran esendőek. Szóval hasonlítanak hozzánk, hétköznapi hőstetteiket mi is véghez vihetnénk, csak egy kis akaraterő és odafigyelés kellene hozzá. Az, hogy ne legyünk közömbösek, tudjunk örülni és szomorkodni társainkkal együtt. Akkor talán derűsebbé formálhatnánk mi magunk is az életünket, akárcsak Palánk utcai „ismerőseink": Lajcsi és Orsika, családi életükért aggódó édesanyjuk, Bánsági Ildikó, a kamionos apa, Székhelyi József, a csetlőbotló Hecseki, Koltai Róbert, a szigorú de jóságos rendőrfelügyelő, Szirtes Ádám, a számító anyósjelölt, Tábori Nóra, és a pipogya apapótlék, Rajhona Ádám.

Rádió

Vasárnap biztosan ti is szerettek sokáig aludni. November 3-án azonban érdemes már reggel nyolckor bekapcsolni a rádiót, mert nem mindennapi történetet hallgathattok végig a Petőfin: **Öcsi és a repülő bácsika címmel.** Öcsi, azaz Tomi a legkisebb gyerek a családban. Sokat unatkozik, nem szólhat bele a nagyok dolgába. Minden vágya egy kutya, de a család nem tűr meg állatot a lakásban. Tomi bánatában egyetlen barátjához, Antihoz, a „repülő bácsikához" fordul, akit Haumann Péter alakít.

November 7-én ugyancsak a kora reggeli órákban sugározza a Kossuth adó **Jevgenyij Svarc** mesejátékát, **„A sárkány"** első részét.

November 8-án a Petőfi adón 9 óra 10 perckor egy másik sorozat is indul, **Forgattam kormányt és tollat** címmel. Aki viszont „forgatta" **Mark Twain** műveit, biztosan érdeklődéssel hallgatja majd az író életét feldolgozó rádiójátékot.

A hétalvóknak bizony nem kedvez a novemberi rádióműsor, de mesét hallgatni legalább olyan jó, mint aludni! Arról nem is beszélve, hogy rádiózni ágyban is lehet.

November 10-én 8 óra 5 perckor **Csukás István: Gyalog Csillag** című meséjét, 24-én pedig ugyanebben az időpontban **Alekszandr Melik: És mégis, a Föld forog** című rádiójátékát sugározza a Petőfi adó.

El ne felejtsétek, hogy a **Kossuthon 16 óra 5 perckor, a „gyermeksávon" rendszeresen hallgathattok** aktuális ajánló- és riportműsorokat! Itt jelentkezik **minden szerdán az „MR 10—14"** és minden **csütörtökön a „Révkalauz"!**

Könyv

A fiatal **Piknik** sorozat újabb kötettel gyarapodott. **Christa Kozik: Gipszelt lábú angyal** című regénye az unatkozó Lili kalandját meséli el. Lili egyedüli gyermek a családban, játszótársa, barátja nincsen. Így aztán örömmel fogadja Ambróziuszt, az aranyszárnyú angyalt, amikor az egy szép napon betoppan hozzá.

A televízióból már ismerhetitek a Színház- és Filmművészeti Főiskola beszédtanárát, **Montágh Imrét.** Ezúttal nemcsak nyelvhelyességi kérdéseket, hanem viselkedési szokásokat is vizsgál új könyvében, melynek címe: **Mondjam, vagy mutassam!?**

Alekszandr Polescsuk: A pergamen titka című tudományos-fantasztikus művében az alkímia történetétől a modern vegyészet kialakulásáig kalauzolja olvasóit. Az izgalmas, romantikus történetben tudósok és a haladás elkötelezettjei mérkőznek a pergamenért, mely az idegméreg-gáz készítésének receptjét rejti.

Kétszáz térkép és fénykép illusztrálja **Rockenbauer Pál: Amiről a térkép mesél** című könyvét. Az ismeretterjesztő kiadvány távoli, egzotikus tájakra vezet, s öt világrész legérdekesebb földrajzi neveinek eredetét kutatja.

Alföldy Ferenc: A csodálatos emberi test című művét a biológia kedvelőinek ajánljuk. Hogyan tanulunk meg beszélni és járni, hogyan válik táplálékunk szervezetünk építőanyagává, s miként védekezünk a betegségek ellen? Ezekre az izgalmas kérdésekre ad választ a könyv, s válhat az iskolai tananyag olvasmányos kiegészítőjévé.

Nyár közepén jelent meg **Szabó Árpád: Hellasz hősei** című könyve, mely az ókori Görögország kiemelkedő egyéniségeiről, hadvezéreiről, szónokairól ad egy-egy élethű portrét.

EGYKE

ZES BÁBSZÍNHÁZ

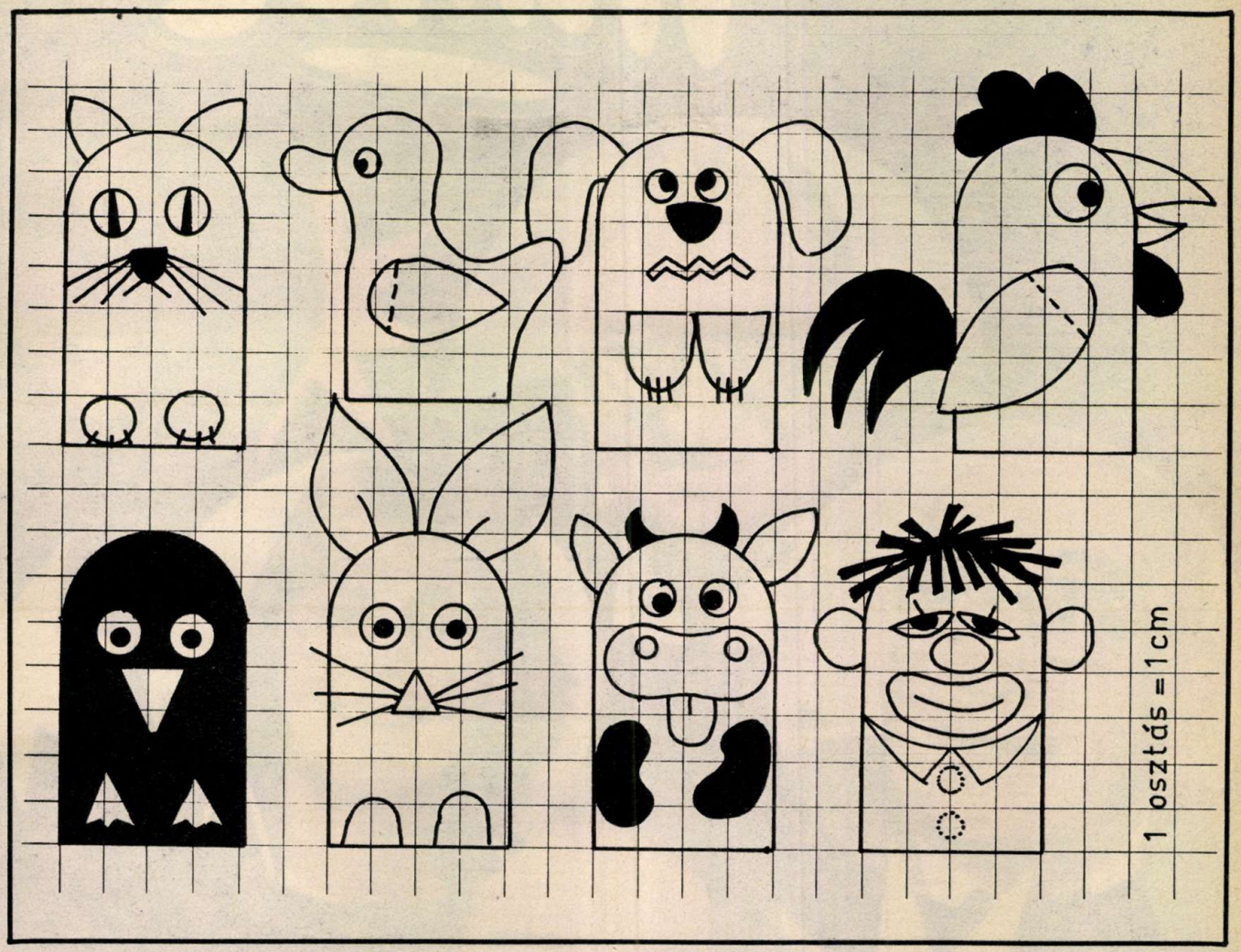

A képeken látható szereplőkből egész színtársulatot állíthatunk össze egy kevés filc- vagy műbőrhulladékból. És ami a lényeg: annak ellenére, hogy sokan vannak, mégis elférnek egy kis dobozban.

Valamennyiük szabásmintáját megtaláljátok a négyzethálós rajzon.

Egy osztás = 1 cm.

Fontos a léptékhelyes nagyítás, mivel a „színészeknek" akkorának kell lenniük, hogy a ujjunk kényelmesen beleférjen.

Célszerű a sorozatgyártáshoz sablont készíteni, hiszen az alapméret mindegyiknél megegyezik.

A MUNKA MENETE:

Fektessétek a sablont a filc hátlapjára és rajzoljátok körül hegyes, puha ceruzával. Vágjátok körül a vonaltól egy milliméter távolságban. Összesen ennyi ráhagyás kell, mert sem a filc, sem a műbőr nem foszlik.

A körülvágott darabot ráfektetjük a hátoldalnak szánt filcre és hozzágépeljük. A hátlap körülvágása csak az összevarrás után következik, így kikerüljük a darabok szétcsúszását. Olyan helyeken, ahol csőr, farok, fülek stb. vannak, ott ezeket mindjárt közrefogjuk és úgy varrjuk össze. Hogy eredeti helyükön maradjanak, előzőleg egy csepp technokollal oda lehet erősíteni.

A kiskacsa szárnyai, a kutyus és a kakaska szemei varrva vannak, ezt természetesen csak összeállítás után tudjuk felerősíteni. A fehér gombszemre a fekete szembogarat fekete zománcfestékkel festjük. (Szükség esetén tus is jó.) A szemeket, szájakat, füleket, nyelvet stb. kivágjuk különböző színű filchulladékból és technokollal felragasztjuk.

A nyuszi bajusza vékony lakkhuzal. Vastag tűvel átlyukasztottuk az anyagot az orr alatt, és áthúztuk rajta a drótot. A hátoldalon hurokra csavartuk, hogy ne tudjon kicsúszni.

Műbőr, valódi bőr, posztó és egyéb hasonló, nem foszló, vastag anyag is jó a bábukészítésre. A műbőr egyetlen hibája, hogy nehezen varrható. Nem csúszik a varrógép talpa alatt, ezért a varrásvonalat enyhén olajos vattával végig kell törölni.

Bővebb magyarázat helyett beszéljenek magukért az ábrák: a négyzethálós rajzon megtaláljátok a szabásmintákat, a színes fotókon pedig az elkészített játékokat végleges formájukban.

G. É.

HANGOS LETT A Hahota

1. Avanasiján Alex, 2. Székhelyi József, 3. Gálvölgyi János, 4. Borbás Gabi, 5. Benedek Miklós, 6. Hegedűs D. Géza, 7. Csellár Réka, 8. Mikó István, 9. Csala Zsuzsa, 10. Nagy Gábor, 11. Láng Balázs, 12. Pálos Zsuzsa, 13. Almási Éva, 14. Csákányi László, 15. Inke László, 16. Tordy Géza, 17. Asperján György.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

HANGOS LETT A Hahota

Éppen ötödik születésnapjára jött meg a hangja. A Magyar Rádió Gyermekosztálya bírta szóra a Pajtás 1980-ban született, humoros kiadványát. Hogy mindjárt az első alkalommal selypítéstől és dadogástól mentesen, választékos stílusban, gördülékenyen beszél, abban nagy része van a két „keresztapának", Asperján György rendezőnek és Avanesian Alex szerkesztőnek. Az első rádiós Hahota-kabaréhoz ugyanis a vidám műfaj legjobbjait sikerült összetoborozniuk. A műsorban szereplők tablója az előző oldalakon látható, és mindjárt az is kiderül belőle, hogy igen rangos előadóművészekről van szó, akik nemcsak a könnyű műfajban bizonyították már kivételes képességeiket.

Kedves ismerősünk is ebből a parádés csapatból származik. Székhelyi József a műsor szóvivőjeként — egyéniségével, kamaszos humorával — nagymértékben hozzájárult a felvétel várható sikeréhez.

A Hahota anyagaiból összeállított rádiós kabaré első adására vasárnap, október 27-én, délelőtt 9 órakor kerül sor a Kossuth műsorban.

SZÉKHELYI
JÓZSEF
PAJTÁS

PÁLYAVÁLASZTÓK!

A Lőrinci Fonó vár benneteket, nyolcadik osztályos és általános iskolát végzett lányok és fiúk!

Az 1986/87-es tanévre a következő szakmára iskolázunk be általános iskolát végzett, egészséges 14—15 éves lányokat és fiúkat!

Lányokat — fonó; fiúkat — textilipari gépszerelő, géplakatos, esztergályos szakmára szerződtetünk a Lőrinci Fonó szakmunkástanulójaként! FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

A tanulmányi idő 3 év. A tanulmányi idő alatt jól képzett nevelők, tanárok és gyakorlati oktatók nyújtanak segítséget a fenti szakmákat választó, szorgalmas tanulóknak a sikeres vizsgák letételéhez és a szakmunkás-bizonyítvány megszerzéséhez.

Juttatásaink fonó szakmunkástanulók részére:
— napi 4 Ft-ért ebéd; — autóbuszbérlet, havi 20 Ft-ért; — kollégiumi elhelyezés 150 Ft-ért.

A három tanév teljes idejére ingyenesek a tankönyvek, tanszerek; a munkaruha, iskolaköpeny, fejkendő, munkacipő. Ezenkívül a tanulókat a következő juttatások illetik meg havonta: — tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően) 250—1100 Ft-ig; — társadalmi alapösztöndíj 650 Ft, valamint tanulmányi pótlék, amely 150—250 Ft-ig terjed (tanulmányi eredménytől függően).

A többi szakmunkástanuló részére juttatásaink a következők; — kollégiumi elhelyezés 150 Ft-ért; — havonta autóbuszbérlet; — napi 4 Ft-ért ebéd (az iskolai napon az iskolában, üzemi gyakorlat idején gyárunkban); — társadalmi alapösztöndíj 650 Ft, valamint a tanulmányi eredménytől függően tanulmányi pótlék 150—250 Ft; — tanulmányi ösztöndíj (tanulmányi eredménytől függően) 50—900 Ft.

A lányok és fiúk részére a harmadik tanévben lehetőséget biztosítunk a teljesítménybérben történő foglalkoztatásra.

Kereseti lehetőség a szakmunkás-bizonyítvány megszerzése után fonó szakmában 4000—6000 Ft; a többi szakmában a bérbesorolási kategóriától függően alakul.

Kérésedre a részletes tájékoztatót postafordultával megküldjük.

Címünk: Pamutfonóipari Vállalat
Lőrinci Gyár Budapest XVIII. Gyömrői út 85—91.

Ha úgy határozol, hogy hozzánk jössz szakmunkástanulónak, akkor kérd meg osztályfőnöködet, hogy a továbbtanulási jelentkezési lapodra írja rá, hogy a Lőrinci Fonóba jelentkezel fonó, textilipari gépszerelő, géplakatos, esztergályos szakmára. A jelentkezési lapodat a szakmunkásképző intézet címére szíveskedj elküldeni.

Fonó szakmára: Bolyai János Textilipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet
Budapest V., Markó u. 18/20.;
a többi szakmára: 4. sz. Vörös Csillag Ipari Szakmunkásképző Intézet Budapest XIX., Pf. 134. — 1675.

Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon az 585-122/184-es melléken.
Szeretettel várunk gyárunk szakmunkástanulójaként!

NÁLATOK IS KÖTELEZŐ?

Rendszeres olvasója vagyok a Pajtásnak, nagyszerű lapnak tartom. Ezért is fordulok Önökhöz problémámmal, ami a következő.

Nálunk a 8/a-ban egyre több minden kötelező. A sportkör (különben nem lehet ötös testnevelésből), az énekkar (különben egyeseknek, akik „nyugtalanabbak", beírás jár). Úgy tudom, hogy ezek a szakkörök kategóriájába tartoznak, a szakkörök pedig nem kötelezőek. Mindez persze nem olyan szörnyű, hiszen legalább egy kicsit mozgunk, énekelünk... De ha belegondolok, mikor jut idő azokra a szakkörökre, amelyekre tényleg szeretnénk járni!? És a tanulásról se feledkezhetünk meg, hiszen mégiscsak iskolába járunk nap mint nap.

Nagyon érdekelne más iskolások véleménye, hogy náluk „mi a helyzet"?

Lusztigh Ibolya,
Vasad

ÚJ ISKOLÁK VESZPRÉM MEGYÉBEN

Hogy mit jelent egy új iskola egy város vagy falu gyerekeinek, azt talán azok a diákok érzik át igazán, akik már maguk is birtokukba vettek frissen épült, tágas termeket. És persze azok is, akik zsúfoltan, rossz állapotú helyiségekben tanulnak, ahol égető szükség lenne új tantermekre, vagy éppen tornateremre.

Legutóbb Veszprém megye új iskoláinak átadásáról kaptunk hírt:

Pápán, a Kilián lakótelepen átadott 8 tantermes, tornateremmel ellátott iskola 49 millió forintba került.

Veszprémben pedig a Felszabadulás úti lakótelepen örülhet 1200 tanuló a napfényes tantermeknek. A 24 teremben 38 tanulócsoport kapott helyet. És valamelyest csökkent a város többi iskolájának zsúfoltsága is.

M. A.

Ünnepség Pápa új iskolájának udvarán

Nagyszünet a veszprémieknél

levélbontó

MIT ÜZEN A PAJTÁS?

BANANIA klub alakulásáról kaptunk hírt Veszprémből. E klub tagjai kitaláltak egy új táncot, s kérik, hogy lapunkban tegyük közzé hirdetésüket, miszerint „levelező tagozaton" másoknak is megtanítják. Előbb próbáljátok meg elfogadtatni, népszerűsíteni ott, a környék fiatalsága körében. S miután már városszerte azt „járják", írjatok, s mi is elmegyünk „táncnézőbe".

A HÍRADÁSTECHNIKA iránt érdeklődik Juhász Zsolt Tiszaroffon (Temesvári u. 3/c. — 5234), s kéri, hogy írjanak címére olyanok, akik szintén érdeklődnek a technika e területe iránt.

HOGYAN LESZ valakiből autóversenyző? — kérdi levelében Fröschl Zoltán (Aba, Vak Bottyán u. 7. — 8137). Mindenekelőtt szükséges hozzá egy autó és természetesen a vezetéshez elengedhetetlen jogosítvány. A kellő vezetői gyakorlat megszerzése után pontszerző meghívásos túraversenyeken kell indulni, s ha azokon megfelelő pontszámot szerez valaki, akkor jelentkezhet olyan egyesületbe, ahol működik autósport szakosztály.

„KRÓNIKÁSOK melléklete" rovatot javasol lapunkba Csepregi Andrea Székesfehérvárról (Palotai u. 61. — 8000). Igaz, nem külön rovatban, de már évek óta igyekszünk minden ünnepre megfelelő kép- és olvasmányanyagot közölni, többek között éppen azért, hogy a krónikások és raj-faliújság felelősök munkáját segítsük. Olvasd kicsit figyelmesebben a lapot, s amit egy-egy ünnepi cikkünkből nem használsz fel, javasoljuk, hogy rakd el a következő évre, hátha akkor segítségedre lesz. Sokan gyűjtik a Pajtást. Vannak gyerekek, akiknek évekre visszamenőleg megvannak lapszámaink, s nekik bizonyára nem okoz gondot a rajnapló dekorálására. Ezt ajánljuk neked is!

KÖRNYEZETVÉDELMI táborról számolt be Kovács Erika Nagykőrösről (Bárány u. 4/b. — 2750). A város több intézménye segítette a tíznapos tábor létrejöttét, így a DÉMÁSZ, a KISZ városi bizottsága, a Konzervgyár, a TRAKISZ, a Patyolat, a Tejüzem és az Építőipari KTSZ. Ezúton tolmácsoljuk a részt vevő gyerekek köszönetét. Téged, Erika pedig arra kérünk, hogy továbbra is számolj be környezetvédelmi munkátokról.

MÓKA-LÁDA

Irodalomórán Beától kérdezi a tanárnő:
— Hányféleképpen szólította Iluskát Kukorica Jancsi?
Bea sorolni kezdi, de egyszercsak megbotlik a nyelve:
— Édes, kedves, ... Galuskám!

Kovács Mónika,
Mezőkövesd

A TÚRÁZÁS ÖRÖME

Tizenkét éve már, hogy Császár István amint átvette a diplomáját, feleségével falujába, Bujra ment tanítani. A matematika és a kémia tudománya mellett a természet szeretetét, a túrázás örömét is becsempészte a tanrendbe. Nemcsak a gyerekekkel kedveltette meg a szabadidő eltöltésének ezt a formáját, hanem ma már 8—10 kartársa is elkíséri a csapatot a közös túrákra.

— Nem olyan különös dolog ez — szabadkozik Császár István. — Egyszerűen arról van szó, hogy nem tudnék csak a négy fal között tanítani. Inkább a nevelést helyezem előtérbe, s erre nagyon jó alkalmat kínálnak ezek a táborozások. Az évek során több száz buji gyermek jutott el hazánk szép tájaira s e kirándulások nélkül szegényebb lenne.

A Zempléni-hegységben kezdődött. Összejött a lelkes csapat, s ma már senki nem tudja, hogy a gyerekek, vagy a szervező Császár István izgult-e jobban? Félt a balesettől, az élelmiszerek beszerzésének nehézségeitől, s szorongott a gyerekek kitartása miatt. Ma már nevet ezen, hiszen a túrázók, akik azóta a helyi Új Élet Termelőszövetkezet Sportkör természetjáró szakosztályának igazolt versenyzői, kiállták a próbát. A szó szoros értelmében bátorság-próbát találtak ki a gyerekeknek. Meghonosították a turista-avatást, amely az idősebb természetjárók találékonyságát tükrözi.

A Szabolcs megyei Úttörőelnökség mellett működő táborozási és turisztikai szakbizottságot Császár István vezeti, és tagja a nemrégiben megalakult, hasonló nevű országos szervezetnek is. Irányításával a buji gyerekek már bebarangolták a Balaton környékét, a Bükkbe, a Mátrába, a Zempléni-hegységbe szinte „hazajárnak". A túravezető is rendszeresen edzi izmait, nemrégiben ötvenkilométeres túrát tett Sümeg környékén, s a magas hegyekből is ízelítőt kapott Bulgáriában. A Muszala 2925 méteres csúcsát mászta meg.

Eredményeire megyeszerte odafigyelnek. A buji Új Élet Tsz például 30 ezer forintért sátrakat vett az iskola turistáinak, maguk szerezték be a hálózsákot, konyhai felszerelést, takarókat, matracokat. Mindent, ami a közös vándortáborozáshoz szükséges. Így a megemelkedett árak sem törhetik le a gyerekek — no és a szülők — kedvét egy-egy túra előtt. Sőt, a hulladékgyűjtés bevételét is túrázásra fordítják. A nagyobb kedvet versenykiírással teremtették meg: a győztes rajt táborozásra küldik. Kétszer annyi pénz, pontosan 60 ezer forint jött össze a hulladékgyűjtés eredményeként.

— Nem akarunk vizsgázott természetjárókat nevelni — mondja Császár István. — Azt szeretnénk csupán, hogy a buji iskolások a természetet kedvelő, a környezetet, a növényt, az állatot védő, azokat megbecsülő emberek legyenek. S találják meg az örömet a túrázásban, az akadályok legyőzésében.

Tóth Kornélia
Kelet-Magyarország

FIATALOK, FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző **lányokat fonó-szövő; fiúkat textilgépszerelő, géplakatos, villanyszerelő és csőszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be.**

Felvételi vizsga nincs. **Tanulóidő 3 év.**

Tanulmányi ösztöndíj: 50—750 Ft/hó — a tanulmányi eredménytől függően.

Társadalmi ösztöndíj: 500—750 Ft/hó, a III. évben szakmunkásbér 2500—3500 Ft/hó — a tanulmányi előmeneteltől függően.

Kollégiumi elhelyezést, teljes ellátást és egyéb juttatást a tanulmányi szerződés alapján biztosítunk tanulóink részére.

A szakmunkásvizsga után a **kereseti lehetőség: lányoknak 4500—7500 Ft; fiúknak 3800—5000 Ft.**

Jelentkezni lehet: munkanapokon 7—14 óráig. Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Címünk:
BUDAPRINT
Magyar Pamutipar
személyzeti-oktatási osztály
Budapest,
Lahner György u. 30. — 1046.
Telefon:
693-847,
vagy 693-847/115 mellék.

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK az 1986/87-es tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákra:

hegesztő, marós, esztergályos, vas- és fémszerkezet-lakatos, ács-állványozó, kőműves (kiemelt szakmák); géplakatos, villamosgép-szerelő, vegyipari- és élelmiszeripari gépszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, autóvillamossági szerelő, elektroműszerész, üvegműves, épületasztalos, szobafestő-mázoló-tapétázó, vegyianyaggyártó, irányítástechnikai műszerész (csak érettségizettek részére), autószerelő (budapestiek részére).

A kiemelt szakmákban a tanulók, a tanulmányi ösztöndíjon felül havi **200 Ft kiegészítést kapnak.**

A tanulókkal társadalmi ösztöndíj-szerződést kötünk, melynek összege 300—1000 Ft-ig terjedhet, valamint ennek 10—50%-áig. tanulmányi pótlékot adunk, a tanulmányi eredménytől függően.

A gyakorlati oktatás idején a tanulók kedvezményes ebédet, védőruhát; nyereségrészesedést kapnak.

A vállalati törzsgárdatagságnál a tanulóéveket beszámítjuk.

A szakmunkásvizsga letétele után, a vállalat a továbbtanulni szándékozókat támogatja.

Várjuk az általános iskolát végző fiatalok jelentkezését.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a **BUDAPESTI VEGYIMŰVEK személyzeti- és oktatási osztályán (Budapest, IX., Kén u. 5. — 1097. Telefon: 277-275).**

Az EGIS GYÓGYSZERGYAR -ban dolgozni nem csupán szép hivatás, hanem mindenkor anyagi biztonság és egzisztencia.

Fiúk! Lányok! Vár benneteket az EGIS GYÓGYSZERGYAR! Gyertek hozzánk szakmát tanulni!

A vegyianyaggyártó és általános vegyész tanulóink képzése az idén átadásra kerülő korszerű, új tanüzem-tanlabor komplexumban történik.

Általános iskolai végzettséggel várjuk jelentkezéseteket a következő szakmákra:

vegyianyaggyártó, hegesztő, központifűtés- és csőhálózat-szerelő, gázvezeték- és készülékszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, anyagmozgatógép-szerelő, esztergályos, géplakatos, bádogos, vegyigépszerelő, vas- és fémszerkezet-lakatos, épületvillamossági szerelő, műszergyártó és karbantartó (csak Budapesten lakók jelentkezhetnek), elektroműszerész, bútorasztalos, szobafestő-mázoló-tapétázó, padlóburkoló, kőműves, magasépítőipari ács-állványozó.

A képzési idő 3 év. Kollégiumot biztosítunk.

Érettségi bizonyítványt és szakmunkás-bizonyítványt egyszerre szerezhettek a következő szakmában: általános vegyész.

A képzési idő 4 év. Kollégiumot biztosítunk.

Az általános vegyész szakmában — tanulmányi eredménytől függően — lehetőség van a technikusi képesítés megszerzésére.

Juttatások a tanulmányi idő alatt: — tanulmányi eredménytől függő ösztöndíj; — átlag 500 Ft társadalmi ösztöndíj + ösztöndíj-kiegészítés, a tanulmányi eredménytől függően; — jutalomlehetőség; szociális juttatások (segély, ebéd, munkaruha stb.); — üdülési és kulturális lehetőségek.

Támogatjuk továbbtanulásotokat gimnáziumban, szakközépiskolában, nyelv- vagy szakmai tanfolyamokon.

Pályakezdőinket 5 évig beilleszkedési programmal segítjük át a munkába lépés és az azt követő időszak nehézségein.

A továbbtanulással kapcsolatban további részletes tájékoztatást az EGIS GYÓGYSZERGYAR oktatási osztálya ad.

CÍMÜNK: EGIS GYÓGYSZERGYAR
Budapest X., Keresztúri út 30/38.
Levélcím: Budapest, Pf.: 100. — 1475. Telefon: 836-702
Jelentkezni lehet személyesen, levélben vagy telefonon.
Ne feledjétek, vár az EGIS!

HIRDETÉS

POP SHOW ROCK

DEVÉNYI TIBOR ROVATA

Mindig az élvonalban! Fenyő Miklós személye garantálja az Új Hungária együttes sikerét

Nagyon sok levél érkezett a héten rovatunkhoz, és ez azt jelzi, hogy nemcsak a tanuláshoz fogtatok nagy lendülettel, hanem a Pajtás olvasásához is. Mindjárt az elején néhány kérdésre szeretnék válaszolni, méghozzá olyanokra, amelyek év közben rendszeresen ismétlődnek. A legtöbben még mindig énekesek címét kérik tőlünk. Az ilyen kéréseket továbbra sem tudjuk teljesíteni, mert a magyar énekesektől, zenekaroktól nincs felhatalmazásunk arra, hogy címeiket közreadjuk. A külföldi zenekarok címét pedig mi is külföldi újságokból tudjuk, és a tapasztalat szerint az állandóan utazó és változó zenekarok nem nagyon érhetők el ezeken a címeken.

Azért ne keseredjetek el, mert magyar kedvenceitek — ha a Televízió, a Rádió, vagy a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat címére írtok nekik — általában megkapják leveleiteket. Ezenkívül ajánlom még a most megjelent Diáknaptár 85—86-ot. A 88. oldalon találtok néhány címet.

Sokkal jobban örülünk az olyan leveleknek, amelyekben sokakat érdeklő kérdéseket tesztek fel, és egyben színesítitek is a Pop-show-rock (popsorok) oldal anyagát.

Mindjárt válaszolok is egy ilyen levélre, amelyet Kiss Zoli írt Miskolcról. „Lesz-e hasonló koncert, mint amilyen a nyáron volt az éhező afrikaiak megsegítésére?"

A világkoncert nagyon szép vállalkozás volt, de ismétlése egyelőre azt hiszem, lehetetlen. Ennyi rocksztárt nagyon nehéz összehozni, még alkalmi fellépésre is. Egy újabb hasonló koncert ráadásul már nem is lenne újszerű, és bizonyára kevesebb érdeklődőt vonzana. Következésképp a bevétel is jócskán megcsappanna, tehát végeredményben már nem érné el a célját.

Viszont örömmel számolhatok be egy hasonló magyar kezdeményezésről. December végén a hazai rock- és pop-előadók hasonló koncentre készülnek, melynek bevételét élelmiszer formájában kívánják eljuttatni az éhség sújtotta afrikai földrészre. Erről a koncentről mi is részletesen beszámolunk majd.

Sokan kérdezik, lesz-e slágerlista az idén? Természetesen továbbra is várjuk szavaztaitokat a Tízen Túliak Társasága és a Révkalauz című rádióműsorral közösen szerkesztett listákra. Hogy minden szavazatot megkapjunk, kérünk benneteket, hogy szavazataitokat a Televízióba küldjétek a TTT címére: Budapest, Magyar Televízió 1810 TTT. Lehetőleg nyílt levelezőlapon írjatok!

Mivel rovatunk kéthetenként jelentkezik, a kimaradt heteken Pop-rejtvényt adok fel nektek hazai és külföldi énekesekkel, zenekarokkal kapcsolatban. Figyeljétek a negatív képeket és a hozzájuk tartozó számokat. Aki egész tanévben végigkíséri játékunkat, az részt vehet a nagy nyilvános vetélkedőnkön, és értékes jutalomban részesülhet. Ezért azt ajánlom, hogy mindenki egy kis füzetbe írja fel a helyes megfejtéseket, mert erre nagy szükség lesz a döntőben. Hogy kedvet csináljunk a szavazáshoz, egy minta slágerlista következik, saját ízlésünk szerint:

Szikora Robi Szeretlek is + nem is című dalával ismét a slágerlista élén

1. **Szeretlek is + nem is (R-GO)**
2. **Bréko, Bréko (GM 49)**
3. **Három kívánság (Eszményi Viktória—Heilig Gábor)**
4. **Dadogós break (I. Emelet)**
5. **Őrült lány (Varga Miklós)**
6. **Egyszerű kis zene (Neoton família)**
7. **Gina (Dolly Roll)**
8. **Jókedvű vagyok (Soltész Rezső)**
9. **Ez mind szerelmes dal (Korál)**
10. **Van, aki forrón szereti (Új Hungária)**

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPRINT Kelenföldi Textilgyár az 1986/87-es tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező lányokat fonó, szövő, kötő; fiúkat textli- és ruházatiipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő 3 év. Ösztöndíj: a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően havi 250—800 Ft.

Juttatások:
— társadalmi alapösztöndíj havi 500 Ft, plusz a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék a teljes tanulmányi időre;
— kollégiumi elhelyezést valamennyi vidéki tanulónak biztosítunk;
— iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést, füzetcsomagot a gyár, tankönyvet az iskola ad;
— egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

Szakmunkásvizsga után a kereseti lehetőség 3500—5500 Ft. Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését havi 150 Ft-ért biztosítjuk.

A továbbtanulást támogatjuk.

További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban.

Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

Cím: BUDAPRINT Kelenföldi Textilgyár személyzeti-oktatási osztály,
Budapest XI., Budafoki út 111—113. — 1117.
Telefon: 868-955/191 mellék.

FIÚK, LÁNYOK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek textilkikészítő szakmunkástanulónak.

E szép szakma egyik ágát, a textilfestő és -kikészítő szakmát egyaránt ajánljuk lányoknak és fiúknak, másik ágát, a textilnyomó szakmát csak fiúknak. Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 50—800 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, amely havonta 500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50 százaléka lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk.

Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

Elsőéves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes, színes képekkel tarkított tájékoztatót küldünk.

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
BUDAPRINT PAMUTNYOMÓIPARI VÁLLALAT személyzeti és oktatási főosztályán,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21. — 1036.
Telefon: 687-834

PÁLYAVÁLASZTÓK, FIGYELEM!

A PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAI GYÁRA az 1986/87-es tanévre felvesz általános iskolát végzett **lányokat fonó és szövő; fiúkat textil-gépszerelő, lakatos, villanyszerelő, esztergályos** szakmára szakmunkástanulónak.

TANULMÁNYI IDŐ 3 ÉV. FELVÉTELI VIZSGA NINCS!

Ösztöndíj: a tanulmányi ösztöndíj az eredménytől függően 500—960 Ft; a társadalmi ösztöndíj egységesen 500 Ft havonta, + 100, 150, 200 Ft tanulmányi pótlék.

Juttatások: — 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk (napi háromszori étkezés); — ingyenes kollégiumi elhelyezés; — iskolaköpenyt, füzetcsomagot, tankönyvet, munkaruhát térítésmentesen adunk; — évente kedvezményes vásárlás a gyár termékeiből; — a tanulók részére 50%-os utazási kedvezményt biztosítunk; — a III. éves tanulókat teljesítménybérben foglalkoztatjuk.

A szakmunkásvizsga után jó kereseti lehetőség. A lányokat 160 Ft-os térítés ellenében modern leányszállókon, a fiúkat gyári albérletben helyezzük el. A továbbtanulásra szakirányú középiskolában lehetőséget biztosítunk.

Jelentkezés:
PTM Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest, Pf. 43. — 1502
Telefon: 662-688

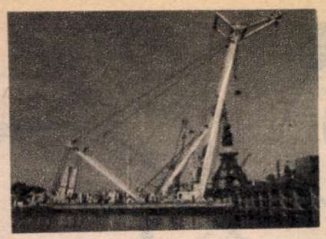

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK, FIGYELEM!

DANUBIUS

Gyertek a GANZ DANUBIUS HAJÓ- ÉS DARUGYÁRBA szakmunkástanulónak.

E legfontosabb szakmákra várjuk jelentkezéseteket: hegesztő, szerkezetlakatos, gépiforgácsoló (esztergályos), gépszerelő és karbantartó, villanyszerelő, festőmázoló, asztalos, ács-állványozó, épületburkoló, elektroműszerész, öntő, kovács, csőszerelő.

A képzési idő 3 év.

A tanulóévek alatt biztosítunk számotokra:

— kollégiumi elhelyezést;
— korszerűen felszerelt tanműhelyt;
— napi 4 Ft-ért ebédet;
— sportolási lehetőséget.

Vállalatunk a szakmunkástanulók részére az iskola megkezdésétől számítva a tanulmányi ösztöndíjon belül társadalmi tanulmányi ösztöndíjat biztosít, amely mértéke szakmáktól függően 700—1000 Ft/hó.

A szakmunkásvizsga után a továbbtanulási lehetőség biztosítva van. **Munkába álláskor 5000—6000 Ft juttatás.** Modern munkásszálloda. **Jó kereseti lehetőség.**

Érdeklődni és jelentkezni lehet:

— **Ganz Danubius Hajó- és Darugyár személyzeti és oktatási osztály Budapest, Váci út 202. — 1904. Telefon: 296-203;**
— **Ganz Danubius Tiszafüredi Darugyár Tiszafüred, Tihanyi út — 8230. Telefon: 06-80-40-100;**
— **Ganz Danubius Váci Konténergyár Vác, Derecskei dűlő — 2600. Telefon: 06-27-11-411.**

A MAHART HAJÓJAVÍTÓ LEÁNYVÁLLALATA

SZAKMUNKÁSTANULÓ-FELVÉTELT HIRDET A KÖVETKEZŐ SZAKMÁKRA: SZERKEZETLAKATOS (HAJÓÉPÍTŐ), HEGESZTŐ, CSŐHÁLÓZAT-SZERELŐ, ÁCS, ASZTALOS, VILLANYSZERELŐ FESTŐMÁZOLÓ, GÉPLAKATOS (MOTORSZERELŐ), ESZTERGÁLYOS.

Juttatások:

— munkaruha, kedvezményes étkezés;
— kollégiumi elhelyezés;
— a III. évben teljesítmény- (szakmunkás) bérezés;
— társadalmi tanulmányi ösztöndíj;
— szerződés esetén állandó kedvezményes vasúti igazolvány.

Üzemeink vannak:
Budapesten, Dunaharasztin, Szegeden.

Jelentkezni lehet:
a vállalat személyzeti és oktatási osztályán,
Budapest, Pf. 97. — 1325.
vagy Budapest, IV., Népsziget,
telefon: 697-777 és
szegedi üzemünkben:
Szeged—Tápé — 6753.

Az 1986/87-es tanévre 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő szakmára** beiskolázunk szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év. Juttatások: — 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; — 200 Ft kiemelt szakmapótlék; — tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50—450 Ft, II. évben 50—540 Ft, III. évben 50—820 Ft. **Fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, géplakatos, textilipari gépszerelő szakmára** iskolázunk be szakmunkástanulónak. Tanulmányi idő 3 év.

Juttatások: — 500 Ft alap társadalmi ösztöndíj, plusz 100—200 Ft — tanulmányi eredménytől függő — tanulmányi pótlék; — tanulmányi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően: I. évben 50 Ft-tól 400—500 Ft, II. évben 50 Ft-tól 500—600 Ft, III. évben 50 Ft-tól 800—900 Ft.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 4 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban. A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. Kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5 százalék szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4500—7500 Ft/hó; a többi munkakörben a bérbesorolási kategóriától függően alakul a kereset.

A továbbtanulást támogatjuk.

PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAPEST PATEX

Jelentkezni lehet személyesen: hétfőtől—csütörtökig, 8—15 óráig, a személyzeti osztályon. PATEX Angyalföldi Szövőgyár, Budapest, XIII., Fáy u. 81—83. — 1135.
Levélre részletes tájékoztatót küldünk.
Cím: Budapest, Pf. 391. — 1394.

Nyafogásért nem jár érem...

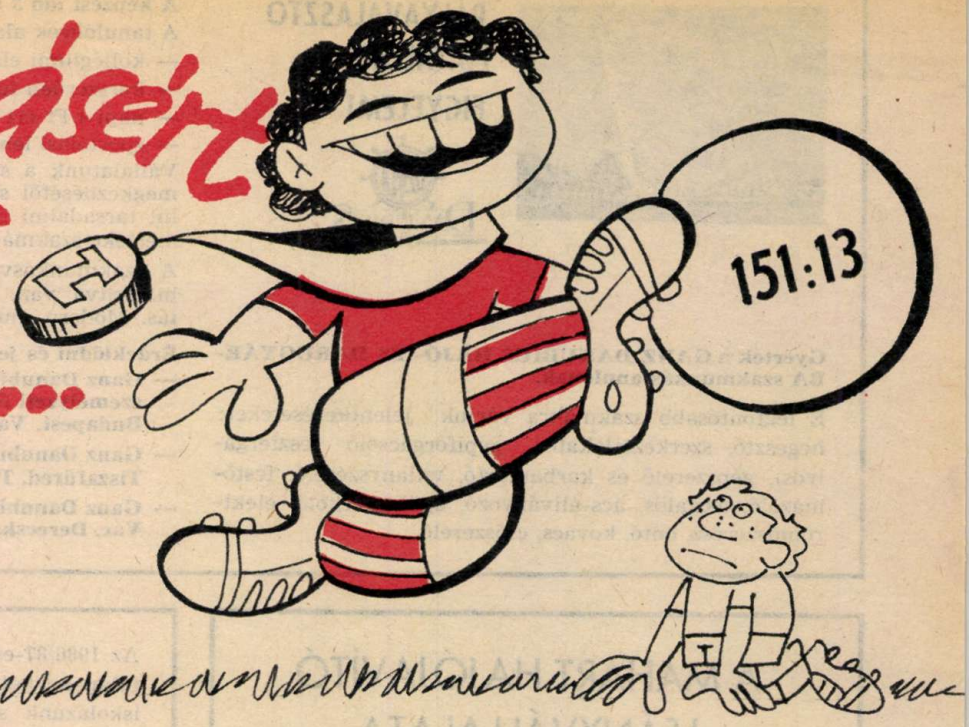

Gyüre Béla, a csapatkapitány

Baranyi Miki pompás fejesével kezdődött a gólgyártás

A Vasas serdülő labdarúgócsapata nem mindennapi fegyvertényt hajtott végre az elmúlt bajnoki évben. Megnyerte a Nyugati csoport bajnokságát (hatpontos előny, 151—13-as pazar gólkülönbség), első lett a Budapest Kupában, és győztesen vívták meg az Országos Kupa döntő mérkőzését is.

Ez a „nagy menetelés" élénk érdeklődést váltott ki a szakemberekből: keresni kezdték a lenyűgöző támadójáték titkait. Mi sem akartunk kimaradni a nyomozásból, ezért közvetlen közelről szemléltük az „aranylábú gyerekek" játékát. A titkok ellesésére kitűnő alkalom kínálkozott a Haladás VSE elleni kupadöntőn.

Ami elsőként szembe tűnt: a kánikulai melegben is gőzerővel nyomult előre a csapat, és ugyanilyen lendülettel vonult vissza védekezni. Ezt a gyilkos iramot csak kifogástalan erőnlétű játékosok képesek tartósan elviselni.

Ihász Antal edző:

— Nem titok, hogy nálam az ácsorgás fogalma ismeretlen. A csapatba kerülés első feltétele, hogy tudjon futni a játékos. Mégpedig sokat és gyorsan. Az edzéseken kiemelt szerepet kap az állóképesség és az erő fejlesztése, ami — nagyon jól tudom — rendkívüli mértékben igénybe veszi a gyerekeket. Sírnakrínak is emiatt, de nincs mese, nincs lazítás. Csak így tudjuk elérni, hogy az általunk diktált kíméletlen irammal szemben előbb-utóbb megadja magát minden ellenfél.

LEGSZEBB ÖRÖM A GÓLÖRÖM

A szombathelyiek derekasan küzdöttek, stílusos futballt játszottak, de a második félidő közepén bekövetkezett az edző által említett pillanat: a piros-kékek hatalmas tempójától megroggyantak, elkészültek erejükkel, és nem tudták többé megállítani a Vasas-rohamokat.

A piros-kékek „szupercsapata". Minden nyerhetőt megnyertek

Újabb lövés suhan a szombathelyiek hálója felé

Baranyi Miklós csatár:

— Tóni bácsi nem hagy egy pillanatra sem pihenni minket. Állandóan futni kell, csak a gól nyugtatja meg. De nem elégszik meg egygyel, neki újabb gólok kellenek. Mi meg hajtunk tovább, mert nem szeretjük, ha dühöng a pálya szélén. Így aztán rúgjuk sorozatban a gólokat... Őszintén, nem is bánjuk ezt a „korbácsos" módszert, hiszen a gólok utáni ünneplésnél nincs nagyobb öröm a világon.

A Vasas fiataljainak játékát az állandó rohanás sem teszi gépiessé. Láttunk technikai trükköket, ördöngös cseleket és szellemes taktikai megoldásokat. Persze ehhez a felszabadult játékhoz előbb be kellett biztosítani a kétgólos előnyt.

Amíg szoros volt a mérkőzés, egymást követték a kemény, de szabályos ütközések. Gyakran huppantak a fűre a küzdő felek. Legnagyobb meglepetésünkre a Vasas-játékosok még a legszikrázóbb belemenések után is pillanatok alatt „feltámadtak", jóllehet a gyengébb idegzetű nézők már mentőért kiabáltak.

Az edző:

— A mai labdarúgás tele van párharccal. Az a játékos, aki rendre vesztesen kerül ki ezekből az ütközésekből, gyengíti csapatát. Én már most szeretném belenevelni a gyerekekbe a bátorságot, a férfias küzdőszellemet. Nálam nem lehet nyafogni, „alibit" játszani egy kis koccanás után. Ha már most megszokják a fájdalom tűrését, felnőtt korban sem fognak percekig a füvön fetrengeni, nem fogják színészkedve túljátszani a sérülést.

A SZÜLŐK IS SEGÍTENEK

A Vasas sikereit nagyban segítik a szülők is. Az a legkevesebb, hogy mindenhova elkísérik a csapatot. És hogyan tudnak szurkolni?!... Maroknyi seregük olyan éktelen hangorkánt rendezett a Postás-pályán, amilyenre csak egy több ezres, elfogult közönség képes.

Gyüre Béla csapatkapitány:

— Nemcsak jó edzőnk, de nagyon lelkes közönségünk is van. Szüleink sok áldozatot hoznak azért, hogy teljes erőnkkel a tanulásra és a focira tudjunk koncentrálni. A csapaton belül nagyon jó a közösségi szellem. Tudunk egymásért és a csapatért lelkesedni, és őszintén örülni a győztesen megvívott mérkőzések után. De jó lenne, ha öt-tíz év múlva így együtt lehetnénk a Vasas első csapatának öltözőjében, és folytathatnánk ezt a győzelmi sorozatot...

Tudjuk, hogy a csapatkapitány vágya csak egy szép álomban válhatna valóra, de a Végh, Tögl, Sziebler, Czumpf, Bozsér, Gyüre, Geress, Baranyi, Kovács, Major, Sajtos, Szegvári, Bányai, Varga, Bruzsa, Héjjas, Nagy „szuperkeretből" a legtehetségesebbek és a legkitartóbbak eljuthatnak az „ígéret földjére".

Kép és szöveg:
Lovas Albert

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI:
HORVÁTH ANNAMÁRIA

Ezúttal egy kis természetjárásra, kirándulásra invitálunk benneteket. Persze csak képzeletben, feladványaink segítségével. Ha kedved van, tarts velünk! Ha legalább két rejtvény helyes megfejtését beküldöd, már részt vehetsz heti jutalomsorsolásunkon. Címünk: Pajtás szerkesztősége, Budapest, Jászai Mari tér 5. — 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: TÖPRENGŐ.

Beküldési határidő: október 31.

SEGÍTS PETINEK!
Nagy bajban van Peti, mert az osztálykiránduláson lemaradt pajtásaitól.
Segíts neki,
hogy a labirintuson át megtalálja a többieket!

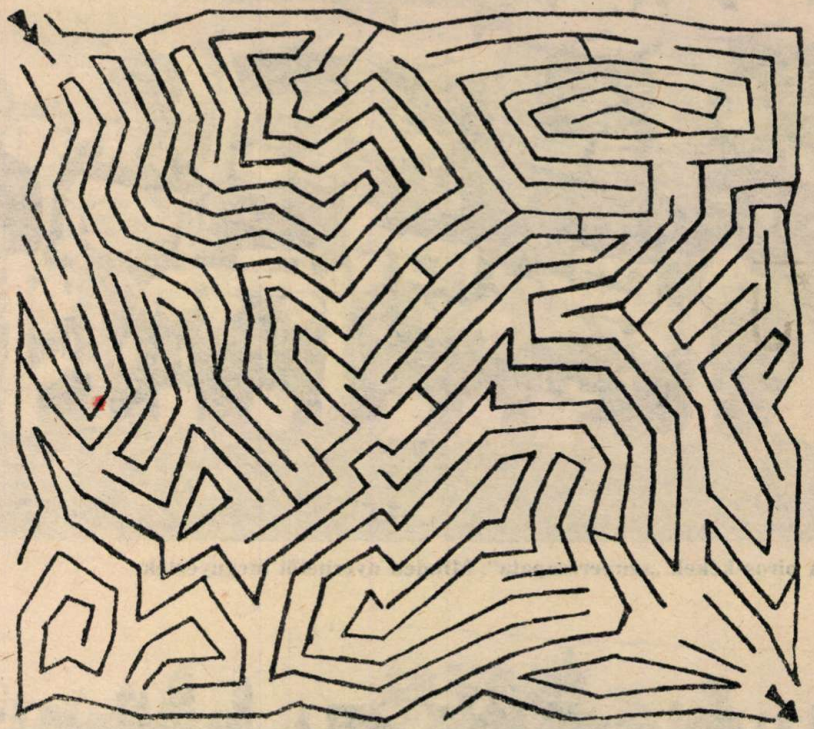

POP-REJTVÉNY

DÉVÉNYI TIBOR FELADVÁNYA:

Énekesnő kerestetik ezen a héten. Írjátok meg, hogy a három, számmal ellátott név közül melyik tartozik a képhez. A helyes választ írjátok fel magatoknak egy füzetbe, mert csak az összes rejtvény birtokában vehettek részt a tanév végén nagy játékunkban!

1. Szánti Judit (a szám az első nagylemezét jelenti);
4. Nena (négytagú a Nena Band);
72. Szűcs Judit (1972-ben nyerte a Ki mit tud?-ot).

MADÁR A KÖRBEN. Ha valaki kora ősszel a Tisza mellett túrázik, találkozhat egy Európában már meglehetősen ritka madárral. Nevét az alábbi körben rejtettük el.

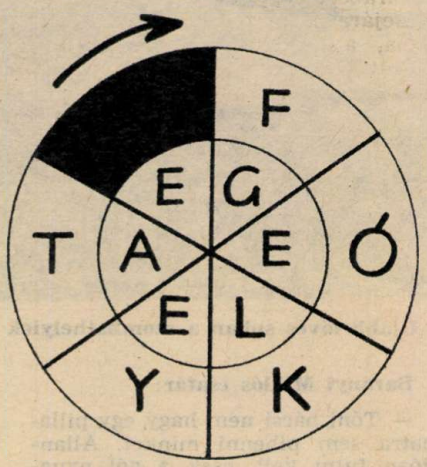

HOGY HÍVJÁK A VÍZESÉST? Természetesen nem San-víznek nevezik a lillafüredi palota melletti csodálatos vízesést. Nevét megtudhatod, ha a betűket helyes sorrendbe rakod.

SAN-VÍZ

KAKUKKTOJÁS KÉT KERÉKEN.
Ha kerékpártúrára indulsz, fontos, hogy jól ismerd a kerékpárra vonatkozó közlekedési szabályokat.
Az alábbiakban felsorolunk néhány tilos dolgot.
Egyetlen egy azonban nem illik közéjük, ezt ugyanis szabad csinálni.
Melyik az?

1. elengedett kormánnyal kerékpározni
2. úttesten kerékpározni
3. főútvonalon 12 éven aluli gyermeknek kerékpározni
4. kerékpárral más járművet vontatni

ŐZEM - YGAN IKKÜB
ÓT - RÉMEF IDEGEZS
MUTÉROBRA ISAVRAZS
GNALRAB - IYGLÖVLÁP
MUTÉROBRA IRÁVRÁS
MUTÉROBRA ICRIZ
ŐDRE IDNESCERES

CSALAFINTA ÚTJELZŐ.

Az útjelzőtábla szép kirándulóhelyek felé mutat. De valami csalafintaság van benne. Ha rájössz, hogy mi az, akkor a kirándulóhelyek neveit is megtudhatod!

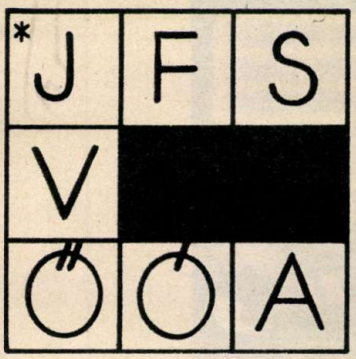

ELREJTETT HELYSÉG. Méltán vált világhírűvé legnagyobb barlangunk, az aggteleki Baradla, hiszen kevés helyen látható ennyi és ilyen csodálatos cseppkőoszlop, mint ebben a gyönyörű természeti képződményben. Az óriási barlangrendszer azonban nemcsak Aggtelek felől közelíthető meg. Annak a helységnek a nevét, amelynek a határából ugyancsak nyílnak bejáratok a Baradla-barlangba, a fenti négyzetben rejtettük el. Ha a lóugrás szabályai szerint haladsz végig, könnyen megtalálod a helység nevét.

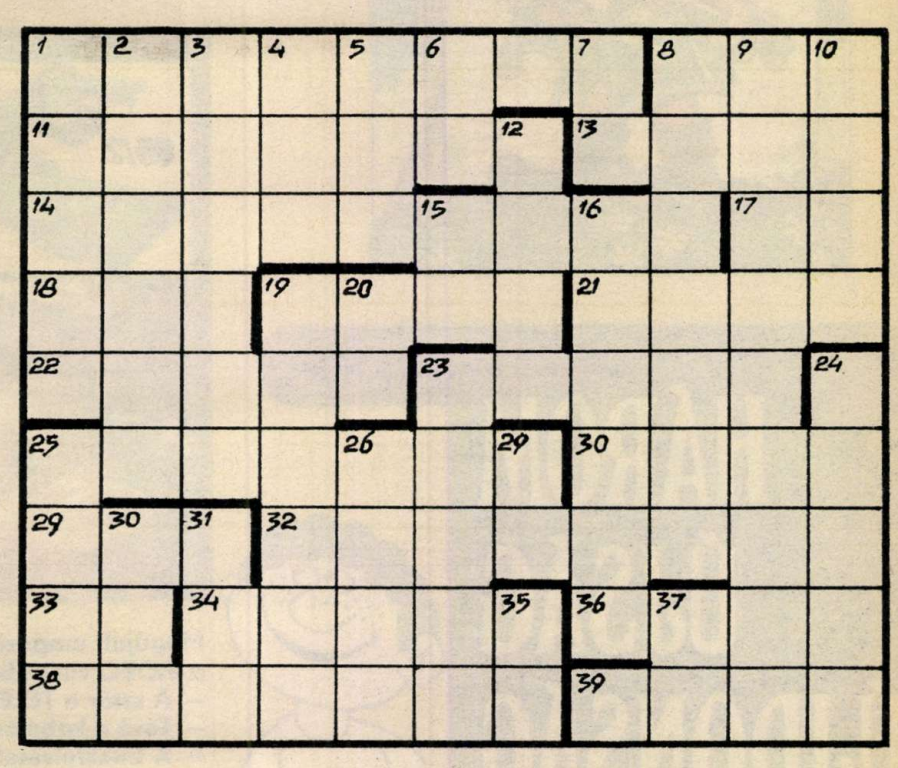

Egy tévé-rajzfilmben „nagy hatalmú", ám a valóságban meglehetősen félénk, kedves kis állat rejtvényünk főszereplője. Brehm: Az Állatok világa című könyve szerint az élőlények között az egyik legősibb családhoz tartozik.

VÍZSZINTES: A tévé egyik legnézettebb műsora, kicsinyek kedvence. 8. Régi űrmérték. 11. Járási székhely Csongrád megyében. 13. Színészek—újságírók évenkénti látványos összecsapása a Népstadionban. 14. **Rejtvényünk és sok mese, rajzfilm hőse.** 17. Némán tűr! 18. Becézett női név. 19. Uzsonnáját fogyasztja. 21. Egyik szülő. 22. Tessék, fogjad. 23. Részesülne. 25. Akadályon nagy lendülettel átesik. 28. A teljes súly és a tiszta súly különbözete. 29. Fában perceg. 32. **A vízsz. 14. késő ősztől tavaszig tartó „időtöltése".** 33. Páratlanul újul! 34. Úttörők nyári lakhelye lehet. 36. Ritka női név. 38. Festéssel tarkítja. 39. Szándékozik.

FÜGGŐLEGES: 1. Pottyanjon, vagy nagy ipari város az NSZK-ban. 2. Szőlőaratás. 3. Fehér sportnak is mondják. 4. Menetrendi rövidítés. 5. Magyar Távirati Iroda. 6. Azonos magánhangzók. 7. Középen hess! 8. Rögtön, iziben. 9. **Kedves kis állatunk két legnagyobb ellensége.** 10. Nózija. 12. Tinédzserek köszönnek így. 15. Soós Zoltán. 16. Kalendárium. 19. Majd később. 20. Szintén ne. 23. Tengeri rabló. 24. Sietve, gyorsan. 25. Kerti földmunka. 26. . . . -hóba, vagyis olykor-olykor. 27. Mutatószó. 30. Apróra tör. 31. Csomag vagy lapu jelzője. 35. Sír. 37. Feszítőeszköz.

A 24. szám rejtvényeinek megfejtéséért jutalmat kapnak: Gyetván Zoltán, Bp. XIII., Karácsondi Norbert, Bp. XVI., Orbán István, Bp. XX., Szűcs Sándor, Bp. XI., Tiebel Viktória, Bp. XIV., Darvas Gábor, Szeged, Erdélyi Beatrix, Devecser, Gazdag András, Szigetszentmiklós, Juhász Mária, Tenk, Kárpáti Zsuzsa, Bük, Kovács Anita, Szabadbattyán, Kudron Csilla, Székesfehérvár, Nagy Attila, Gyula, Maksa Hédike, Miskolc, Megyeri Anita, Tiszafüred, Mohari Andrea, Seregélyes, Pászti Szabolcs, Tura, Vaskó Orsolya, Csurgó, Vigh Irén, Orosháza, Vizi Anita, Orosháza.

PISTI KIRÁNDULNI KÉSZÜL.

Éppen ezért már jó előre kikészíti azokat a holmikat,
amelyeket a túrára visz.
Ingét, farmernadrágját, fekete-fényes lakkcipőjét,
melegítőjét, dzsekijét.
Még egy viharvert hátizsákot is kölcsönkér barátjától.
A kiránduláson mégis igen rosszul érzi magát.
Vajon miért?

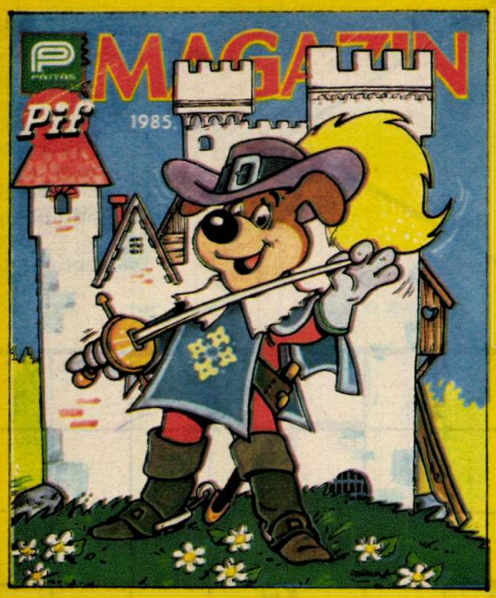

MÁR MEGJELENT A PIF-PAJTÁS MAGAZIN!

- A zselici titkok nyomában
- Napóleon fegyvertelen hadjárata
- Huszárok ejtőernyővel
- Tulipános Fanfan kalandjai képregényben elbeszélve
- Mulattató Pif, Herkules és Kajla történetek, és még sok-sok érdekesség a 80. oldalas PIF-PAJTÁS MAGAZINBAN!

HÁROM ÚJSÁG ÚJDONSÁG

Megújult magazinunk 2. száma a VIDEO világába vezet!
- A sztár a TELEVÍZIÓ
- Tévé a kabátzsebben
- A trükkfelvétel trükkjei
- Számítógépekről – minden mennyiségben

Mindez persze csupán izelítő a 48 oldalas KRISTÁLY MAGAZIN számítástechnikai és videotechnikai érdekességeiből.
NEMSOKÁRA KAPHATÓ AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL!

FIGYELJ, KERESS, ÉRDEKLŐDJ!

HAMAROSAN MEGJELENIK!

HÁRY JÁNOS

GARAY JÁNOS
„OBSITOS" CÍMŰ MŰVÉBŐL
ÍRTA: CS. HORVÁTH TIBOR,
RAJZOLTA: SEBŐK IMRE

6

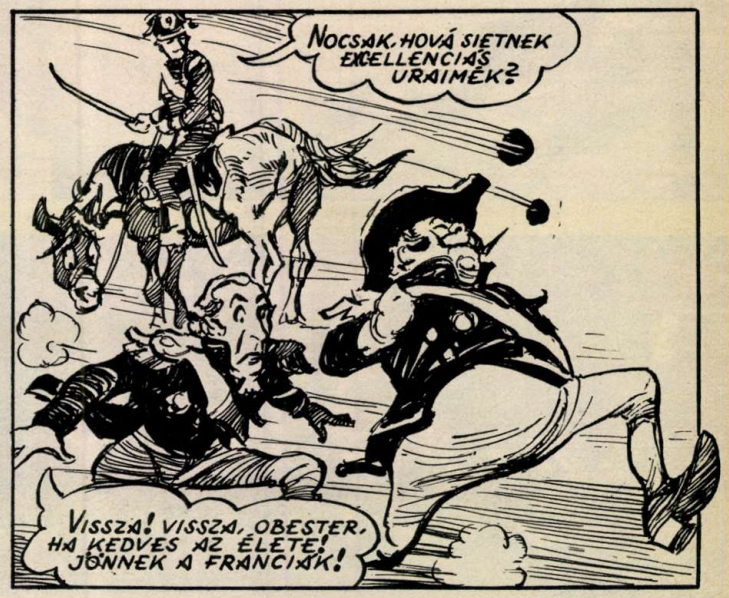

Mama, ez él!

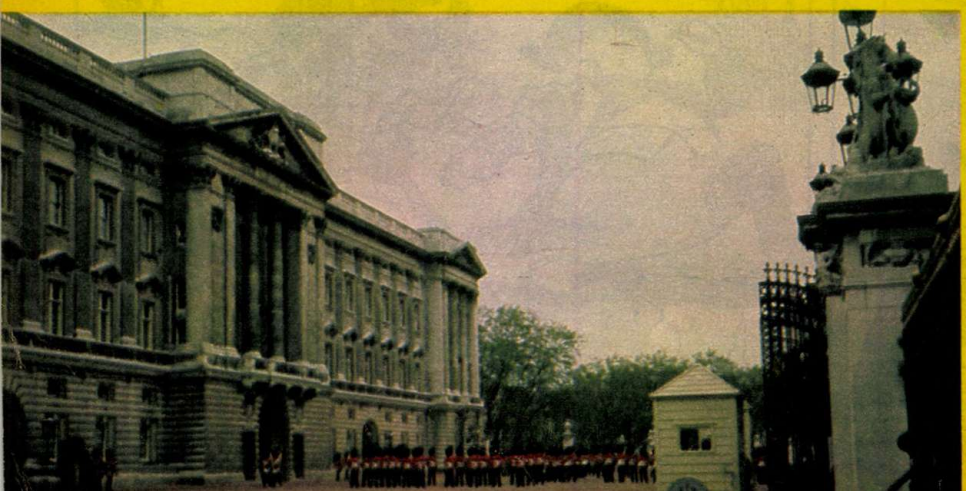

A gárdisták úgy hozzá tartoznak London képéhez, ahogy a híres toronyóra, a Big Ben, vagy a gótika gyönyörűséges építménye, a Westminster katedrális. A szép szál fiúk a királynőt, s lakhelyét a Buckingham palotát őrzik, bár napjainkra egyéb „elfoglaltságuk" is akadt: ők az angol főváros látványosságai.

Ott masíroznak a Szent Jakabról elnevezett parkban minden délelőtt, pontban tizenegykor. Ott állnak őrt a királynő lovaskaszárnyájának kapujában, négyórai őrségváltásuk külön látványosság. Ők vigyáznak az egykori híres-hírhedt börtön, a Tower rendjére. Van is mire vigyázniuk. Milliónyi turista próbálja naponta fejére állítani a keménykalapos, feketetaxis világváros megcsontosodott rendjét. A bámészok sokaságának csínyeiből kijut a gárdistáknak is. Néha csodáltam, hogy van türelmük elviselni a ráérős hecceket. Csak állnak rendületlenül, mosolytalanul, mintha nem is emberek, hanem viaszfigurák lennének Madame Tussaud panoptikumából. Az a francia kisfiú se hitte, hogy hús-vér emberrel van dolga, aki odalépett a Tower őréhez és egyszerűen megrángatta a ruháját. A gárdista ekkor egyetlen mozdulattal ugyan, de jelét adta embervoltának: arrébb lépett kissé. A fiú tele volt csodálkozással: He, mamman, ca vive! Hé, mama, ez él!

Kép és szöveg:
Major Árvácska